

2019-2020 TÜRKiYE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ RAPORU

3 MAYIS 2020

HAZIRLAYANLAR: Ülkü ŞAHİN, İlyas COŞKUN, Beste DÖNMEZ GEDEK

İÇİNDEKİLER

2019-2020 BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ RAPORU.....	1
I. SUNUŞ	4
II. GİRİŞ	6
III. METODOLOJİ.....	7
IV. SEKTÖRE BAKIŞ.....	8
A. ‘Basın, Yayın ve Gazetecilik’ İş Kolundaki Örgütlülük Düzeyi.....	8
B. ‘Basın, Yayın ve Gazetecilik’ İş Kolu İçindeki İstihdam Dağılımı.....	8
C. Medya Çalışanlarının Sorun ve Talepleri.....	11
VI. CEZAEVİNDEKİ GAZETECİLER, TUTUKLAMALAR VE TAHLİYELER	12
A. CEZAEVLERİ	12
1. CEZAEVİNDEKİ GAZETECİLER	12
2. CEZAEVİNDEKİ GAZETECİLERE İLİŞKİN SAYISAL VERİLER.....	16
B. TUTUKLAMALAR	17
C. TAHLİYELER	21
1. TAHLİYE EDİLEN GAZETECİLER.....	21
2. TAHLİYE EDİLEN GAZETECİLERE İLİŞKİN SAYISAL VERİLER	24
D. TGS TARAFINDAN YAPILAN CEZAEVİ GÖRÜŞMELERİ	25
1. TGS YÖNETİCİLERİNİN CEZAEVİ ZİYARET TALEPLERİNİN ADALET BAKANLIĞI TARAFINDAN REDDEDİLMESİ	25
2. CEZAEVİ ZİYARET GÖZLEMLERİ.....	26
E. DEĞERLENDİRME.....	28
VII. SORUŞTURMALAR	29
A. GÖZALTINA ALINAN GAZETECİLER	29
B. İFADEYE ÇAĞIRILAN GAZETECİLER	40
C. GÖZALTI İŞLEMLERİNE İLİŞKİN SAYISAL VERİLER	45
1. ZAMANSAL AÇIDAN DEĞERLENDİRME	46
2. MEKANSAL AÇIDAN SAYISAL VERİLER.....	46
3. SUÇLAMALAR AÇISINDAN SAYISAL VERİLER.....	47
4. GÜVENLİK TEDBİRLERİ AÇISINDAN SAYISAL VERİLER.....	48
5. DEĞERLENDİRME.....	48
VIII. YARGILAMALAR	49
A. CEZA DAVALARI.....	49
B. TAZMİNAT DAVALARI	50

C.	ANAYASA MAHKEMESİ VE AİHM KARARLARI	51
IX.	GAZETECİLERE YÖNELİK SALDIRILAR.....	55
A.	FİZİKSEL SALDIRILAR	55
B.	SÖZLÜ SALDIRILAR.....	59
C.	GAZETECİ CİNAYETLERİ.....	61
X.	SANSÜR VE OTOSANSÜR	62
A.	GAZETECİLERİN SANSÜR VE OTOSANSÜR KİŞİSEL DENEYİM ANKETİ.....	62
1.	AMAÇ VE YÖNTEM.....	62
6.	ANKET SONUÇLARI.....	63
7.	DEĞERLENDİRME.....	65
XI.	İNTERNETE YÖNELİK MÜDAHALELER.....	66
A.	ERİŞİM ENGELLERİ	66
XII.	BASIN KURULUŞLARINA YÖNELİK MÜDAHALELER	69
A.	RTÜK MÜDAHALELERİ.....	69
1.	2019-2020 döneminde Basın Kuruluşlarına Uygulanan RTÜK Cezaları	69
B.	BASIN İLAN KURUMU MÜDAHALELERİ	75
1.	BirGün'e BİK Müdahalesi	75
2.	Evrensel'e BİK Müdahalesi.....	76
3.	Cumhuriyet'e BİK Müdahalesi	76
XIII.	BASIN KARTI VE AKREDİTASYON SORUNU	77
XIV.	MEVZUATTAKİ DEĞİŞİKLİKLER.....	78
A.	5953 SAYILI BASIN İŞ KANUNUNDAKİ (212) DEĞİŞİKLİKLER.....	78
1.	5953 sayılı Basın İş Kanunu'nun 14. Maddesinin 2. Fıkrası Anayasa Mahkemesi Kararıyla İptal Edilmiştir.....	78
2.	5953 sayılı Basın İş Kanunu'nun Ek 1. Maddesinin 8. Fıkrasının 2. Cümlesi Anayasa Mahkemesi kararıyla İptal Edilmiştir.....	78
3.	5953 sayılı Basın İş Kanunu'ndaki İptal Edilen Hükümlere İlişkin Değerlendirme	79
C.	5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanundaki Değişiklikler.....	80
D.	I. Yargı Paketi ile Ceza Mevzuatında Yapılan Değişiklikler.....	82
E.	Radyo, Televizyon Ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik	84
F.	2259 Sayılı Polis Vazife ve Salâhiyetleri Kanunu Ek Madde 6 Son Fıkrası Anayasa Mahkemesi Kararıyla İptal Edilmiştir	84
XV.	SONUÇ	85

I. SUNUŞ

2020 Türkiye'sinde gazetecilerin kalemlerini özgürce kullanamadıklarını ifade etmek yanlış olmayacaktır. Son 10 yılda gazeteciler üzerindeki baskıların sadece parmaklıkların ardıyla sınırlı olmadığını, medya sahipliğinin yandaştırıldığını, işsizliğin en üst seviyeye çıktığını, davalar ile gazetecilerin yıldırılmak istendiğini, medya çalışanlarına fizikî saldırılarla gözdağı verildiğini biliyorsunuz. Dünya basın özgürlüğü sıralamasında en sonlara düşmemizin nedeni işte budur.

Gazetecilik faaliyetinden dolayı Türkiye'nin çeşitli cezaevlerinde 86 meslektaşımız özgürlüklerinden mahrum. 86'ya sadece bir sayı olarak bakmamanızı rica edeceğiz. Söz konusu olan 86 insan ve onların eşleri, çocukları, anne-babaları ve akrabaları... Bu, hepsinin hayatına etki eden bir süreç. Gazetecilerin hapsedilmesi, kamuoyunun haber alma hakkını ihlal eden, ülke demokrasisini sakatlayan korkunç bir uygulama.

Gazeteciler özgürlüğünü yitirirken toplumumuz haber alma hakkını, ülkemiz de demokrasisini kaybediyor.

Bütün dünya olarak zor günlerden geçerken doğru bilgiye ulaşmanın yaşam hakkı, sağlık hakkı kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlıyoruz. Böylesi günlerde dahi dezavantajlı grupları ötekileştirmenin, toplumu kutuplaştırmanın, gazetecileri hedef göstermenin, farklı görüşleri baskı ve tehditle susturma alışkanlığının devam ettiğini görerek, demokrasiyi içine sindirememiş insanların ne kadar tehlikeli olduğunu anlıyoruz.

Bu raporun içerisinde son bir yılda gazetecilerin cezaevi koşullarını, yargılanma süreçlerini, yapılan yasal değişiklikleri göreceksiniz. Bu bilgilerin hepsi teyit edilmiş, takip edilmiş, birebir görüşülerek toplanmış bilgiler.

Yine bu raporda da görülecek olan iki konuya özellikle dikkat çekmek istiyorum: Adalet Bakanlığı bir buçuk yıldır Sendika yöneticilerimizin cezaevlerindeki gazetecileri ziyaret etmesine izin vermiyor. Değerli tutuklu meslektaşlarımız; size sadece avukatlarımız aracılığıyla ulaşabiliyor olsak da, Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın tüm yönetici ve üyeleri sizlerin özgürlüğü için mücadele ediyor. Siz özgürlüğünüze kavuşmadan bizler de özgür olmayacağız.

Değınmek istediğim diğer konu ise güvenceli çalışma hakkıdır. Hürriyet gazetesinde sendikalı olan yüzlerce meslektaşımızdan 45'i hiçbir hakları ödenmeden işten atıldı. Anayasa ile güvence altına alınan sendikalı olma hakkı Türkiye'nin en büyük medya kuruluşu tarafından çiğnenirken hükümet kör, sağır, dilsizi oynadı. Anayasayı koruyamayan hükümet, tazminatları dahi verilmeden işten atılan 45 üyemizin açlığa mahkûm edilmesine ortak oldu. Bunu unutmayacağız.

Hiç kuşkusuz bugünler de geçecek, özgür olduğumuz, kalemimizi özgürce kullanabildiğimiz, halkın doğru habere ulaşabildiği günleri dayanışma ile birlikte getireceğiz. Dayanışma ile özgürleşeceğiz.

Gazetecilik suç değildir.

Türkiye Gazeteciler Sendikası

Genel Başkanı

Gökhan DURMUŞ

Teşekkür ederiz...

Raporun hazırlanmasında değerli katkılarını bizlerden esirgemeyen isim ve kurumlara teşekkürü bir borç biliriz. Özellikle basın özgürlüğü davalarındaki bilgi paylaşımları ve destekleri için avukat Abbas Yalçın, Ali Deniz Ceylan, Buket Yazıcı, Devrim Avcı, Nuray Özdoğan, Özcan Kılıç, Resul Temur, Sercan Korkmaz, Tolgay Güvercin ve Tora Pekin'e; duruşma takiplerindeki dayanışmaları için gazeteci Aydın Atay, Cansu Pişkin, Deniz Tekin, Eda Narin, Elif Akgül, Eylem Sonbahar, Ruşen Takva, Seyhan Avşar ve Yasin Kobulan'a teşekkür ederiz. Yine değerli katkıları için Ankara Gazeteciler Cemiyeti'ne; cezaevi listelerinin karşılaştırılması konusunda Gazetecileri Koruma Komitesi'sine (CPJ, Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği'ne (MLSA), P24 Bağımsız Gazetecilik Platformu'na, Uluslararası Basın Enstitüsü'ne (IPI) ve PressInArrest'e teşekkür ederiz.

II. GİRİŞ

Elinizdeki bu rapor, son bir yıl içinde basın özgürlüğü alanında yaşanan gelişmeleri sizlerle buluşturmayı amaçlamaktadır.

‘Sektöre Bakış’ başlıklı III. Bölüm, genel olarak ‘Basın, Yayın ve Gazetecilik’ iş kolu, özelde ise medya sektöründeki endüstriyel ilişkilerin güncel görünümü veriler ışığında sunmuştur. İş kolundaki örgütlülük düzeyi ve sendikalaşmanın gelişimi, gazetecilik faaliyeti içindeki istihdam oranı ve medya çalışanlarının öne çıkan sorun ve talepleri bu başlık altında bir araya getirilmiştir.

Rapor içindeki VI ve IX. Bölümlerin arası ise esas olarak gazetecilere dönük hukuki süreç ve yaptırımları içeren verileri kapsamaktadır. Bu bölümler içinde cezaevinde bulunan gazetecilerin güncel listesi, gazetecilere iddianamelerde atılı suçların dağılımı, son bir yıl içinde ülkemizde yaşanan tutuklamaların durumu, tahliye edilen isimler, TGS tarafından yapılan cezaevi görüşmelerine ilişkin bilgiler ve ziyaret gözlemleri, gazetecilere yönelik gözaltı ve soruşturmalara ilişkin veriler ve ifadeye çağrılan gazetecilere ilişkin bilgiler paylaşılmıştır. Ayrıca suçlamaların zamansal ve mekânsal değerlendirmesi ve yargılamalara ilişkin ayrıntılı veriler de bu başlık altında değerlendirilmiştir. Son bir yıl içinde gazetecilerin hukuki süreçlerine ilişkin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve Anayasa Mahkemesi (AYM) kararları da sunulmuştur. Gazetecilere yönelik fiziki ve sözlü saldırılar, saldırıya uğrayan gazetecilere yönelik bilgiler de yer almıştır. ‘Sansür ve Otosansür’ başlıklı X. Bölüm gazetecilerin sansür ve otosansür konusunda kişisel deneyimlerini içeren ankete ilişkin bilgiler içermektedir. ‘İnternete Yönelik Müdahaleler’ başlıklı XI. Bölüm, son bir yıl içinde internet medyasına yönelik erişim engellerini içermektedir. ‘Basın Kuruluşlarına Yönelik Müdahaleler’ başlıklı XII. Bölüm basın kuruluşlarına dönük RTÜK ve BİK müdahalelerini örnekleriyle paylaşmaktadır. ‘Basın Kartı ve Akreditasyon Sorunu’ başlıklı XIII. Bölüm, gazetecilerin uzun yıllardır maruz kaldığı bu sorunun son örneklerini içermektedir.

‘Mevzuattaki Değişiklikler’ başlıklı XIV. Bölüm ise çalışma mevzuatında gazetecileri ilgilendiren değişiklikleri ayrıntıları ile ele almaktadır. Bu kapsamda 5953 Sayılı Basın İş Kanunu (212) ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’ndaki değişiklikler incelenmiştir. Ayrıca pek çok gazetecilik yargılamasını yakında ilgilendiren I. Yargı Reformu Paketi ile gelen düzenlemeler ile yakın tarihte AYM tarafından iptal edilen karar bilgilerinize sunulmuştur. Aynı zamanda RTÜK’e internet ortamındaki yayınları denetleme yetkisi veren yönetmelik de yine bu kapsamda rapor kapsamına dahil edilmiştir.

III. METODOLOJİ

Rapor, basın özgürlüğü alanında farklı alanlarda yaşanan gelişmeleri bir araya getirerek bütünlüklü bir çalışma ve analiz sunmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda Nisan 2019-Nisan 2020 dönemleri arasındaki gelişmeler analize dâhil edilmiştir. Hazırlık sürecinde, 'Basın, Yayın ve Gazetecilik' iş kolundaki endüstriyel ilişkilerin güncel görünümü için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın verilerinden yararlanılmıştır. Kaynak taraması vasıtasıyla ilgili zaman aralığında basında yer alan haberler raporda kullanılmıştır. Çalışma mevzuatına ve yargı içtihatlarına ilişkin verileri içeren resmî kurumların internet siteleri bu süreçte özellikle gözden geçirilmiştir. Raporda kullanılan verilerin bir diğer kaynağı ise doğrudan TGS hukuk birimine ulaşan başvuru ve destek talepleridir. Ayrıca hukuk biriminin yapmış olduğu dava takipleri, cezaevi ziyaretleri ve ziyaretler sırasında yapılan mülakatlarda elde edilen veriler de raporda önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Sansür ve otosansür başlığı altında veri çeşitliliğini artırmak amacıyla anket metodu tercih edilmiştir.

Raporun hazırlık sürecinde karşılaşılan kimi kısıtlar, veri zenginliğini daraltan bir rol oynamıştır. Özellikle sektöre ilişkin resmi rapor ve belgelerde medya sektöründe kayıt dışı, serbest ya da telifli şekilde istihdam edilen gazeteciler göz ardı edilmektedir. Bu da çalışmanın kapsamını daraltmıştır. Kaynak taraması sırasında erişilen bilgilerin teyidi, hak ihlaline maruz kalan kimi gazetecilere ve dosya bilgilerine erişimdeki zorluklar ve resmî kurumların bilgi paylaşımındaki tutuculuğu, raporda yer alan veri setini daraltan diğer unsurlardır. Özellikle cezaevi listelerinin güncel olmayışı, cezaevi ziyaretlerinde karşılaşılan en büyük sorundur. Bu konuda yapılan idari başvurular ise sonuçsuz kalmıştır. Ziyaretlerde ise gazetecilerin ülkenin farklı cezaevinde bulunmaları, yaşanan yer değişiklikleri ve hukuki statülerinin değişmesi nedeniyle bürokratik engellerle karşılaşmıştır. Kısıtlılıklar nedeniyle raporun ancak görünen ve ulaşılabilen sorunları kapsadığı, rapora yansımayan vaka, sorun ve ihlallerin de olduğu kuvvetle tahmin edilmektedir.

IV. SEKTÖRE BAKIŞ

A. ‘BASIN, YAYIN VE GAZETECİLİK’ İŞ KOLUNDAKİ ÖRGÜTLÜLÜK DÜZEYİ

Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, her yılın ocak ve temmuz aylarında açıkladığı ‘İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayıları Hakkında Tebliğler’ ile genel ve iş kolu bazında resmi sendikalaşma oranlarını kamuoyu ile paylaşmaktadır.

Tablo-1’de Ocak 2019 ve Ocak 2020 arası dönemde genel ve ‘Basın, Yayın ve Gazetecilik’ iş kolundaki sendikalaşma oranları gösterilmektedir. İlgili iş kolundaki sendikalaşma oranının genişleme ve daralması, genel sendikalaşma oranı ile benzerlik göstermektedir. Ocak 2019 ve Ocak 2020 istatistikleri kıyaslandığında ‘Basın, Yayın ve Gazetecilik’ iş kolunda, kayıtlı çalışan sayısındaki çok az düşüşe rağmen, sendikalaşma oranının görece yükseldiği görülecektir.

Tablo 1: İş Kolunda Sendikalaşmanın Gelişimi: Ocak 2019-Ocak 2020

İstatistik Dönemleri	Genel Kayıtlı Çalışan Sayısı- Genel Sendikalaşma Oranı (%)	İş Kolundaki Kayıtlı Çalışan Sayısı- Sendikalaşma Oranı (%)
Ocak 2019	13,411,983- %13,86	86,366- %7,79
Temmuz 2019	13,764,063- %13,76	86.268- %7,56
Ocak 2020	13,856,801- %13,84	86,329- %8,01

Diğer yandan ilgili iş kolundaki sendikalaşma oranı, diğer iş kolları ile kıyaslandığında iyi bir görüntü vermemektedir. Ocak 2020 istatistiği incelendiğinde Basın, Yayın ve Gazetecilik iş kolu, toplam 20 iş kolu içinde en fazla sendikalaşma oranına sahip 17’inci iş kolu olmaktadır.

B. ‘BASIN, YAYIN VE GAZETECİLİK’ İŞ KOLU İÇİNDEKİ İSTİHDAM DAĞILIMI

Tablo-1’den de görüleceği gibi Ocak 2020 verilerine göre ilgili iş kolunda 86,329 kayıtlı çalışan vardır ancak bu sayının tamamı gazetecilik mesleğini icra etmemektedir. İlgili iş kolu; gazete, matbaa, diğer matbaa (ambalaj, paketleme, vb.) televizyon, radyo,

yayınevi, süreli dergi, haber ajansı, madeni para basımı gibi toplamda 14 alt sınıfı içermektedir. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın Ocak 2020 dönemi için açıkladığı 'İşkolu İşyeri Listesi'ne göre gazetecilik faaliyeti olarak nitelendirebileceğimiz sınıflar ve istihdam hacimleri Tablo-2'de gösterilmiştir.

Tablo-2: Gazetecilik Faaliyeti İçindeki Çalışan Sayısı

Sınıf Adı	Çalışan Sayısı
Gazetelerin yayımlanması	9,780
Televizyon programcılığı ve yayıncılığı faaliyetleri	7,116
Haber ajanslarının faaliyetleri	4,004
Radio yayıncılığı	909
Toplam	21,809

Tablo-2'den de görülebileceği üzere gazetecilik mesleğini icra ettiğini söyleyebileceğimiz kayıtlı çalışan sayısı 21,809'dur. Bu rakam, iş kolunda kayıtlı toplam çalışan sayısının neredeyse dörtte biridir¹.

Tablo-3'de, iş kolunda örgütlü sendikalara daha yakından baktığımızda, dördünde de 2019 Temmuz istatistiklerine göre üye sayısı ve oranında bir daralma yaşadığı görülmektedir. Medya-İş ve Türk-İş'e bağlı Basın-İş Sendikası Ocak 2020 istatistiklerinde üye artışı sağlayabilirken TGS aynı üye sayısı ve oranında kalmış, DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası ise üye sayısı ve oranındaki düşüşünü sürdürmüştür.

TGS'nin üye sayısının neden artmadığı değerlendirilirken Ekim 2019'da Hürriyet gazetesinde sendika üye ve yönetici 45 çalışanın işten atılması ve bunun neden olduğu istifalar da dikkate alınmalıdır. Hürriyet gazetesi işvereni; sendikal hak ve özgürlüklere aykırı bir şekilde başta T.C. Anayasası'nın 51. Maddesi olmak üzere, 212 Sayılı Basın İş Kanunu, 4857 Sayılı İş Kanunu ve 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu gibi ulusal mevzuatın ilgili maddelerini ve Türkiye'nin de imzacısı olduğu, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 87, 98 ve 158 No'lu Sözleşmelerini açıkça ihlal etmiştir. İşten atmaların ve istifaların, rakamsal anlamda neden olduğu olumsuz etkiye rağmen TGS'nin üye sayısını muhafaza edebilmesi bir yanılla başarı olarak görülebilir.

¹Bu rakamın, Bakanlık verilerindeki kayıtlı çalışan sayısı olduğunun tekrar altını çizmek isteriz. TGS uzmanlarının sahada yapmış olduğu gözlem ve görüşmelerde karşılaştığı üzere birçok basın yayın kuruluşu farklı rakamlarda, kayıt dışı bir şekilde 'serbest gazeteci/freelancer' istihdam etmektedir. Gazeteciler için 'serbest çalışmak/freelance' ne yazık ki bir yanılla güvencesizlik, diğer yanılla da resmî verilerde görünmeyen unsur olmak anlamına gelmektedir.

Tablo 3: İş Kolundaki Sendikaların Üye Sayısının/Oranının Gelişimi: Ocak 2019-Ocak 2020 Arası Dönem

Sendika	2019 Ocak Üye Sayısı / Oranı	2019 Temmuz Üye Sayısı / Oranı	2020 Ocak Üye Sayısı / Oranı
Medya-İş	2,652 / %3,08	2,495 / %2,9	2,806 / %3,26
Basın-İş (TÜRK-İŞ)	2,315 / %2,69	2,297 / %2,67	2,410 / %2,8
TGS	1,361 / %1,58	1,345 / %1,56	1,345 / %1,56
Basın-İş (DİSK)	379 / %0,44	370 / %0,43	332 / %0,39

Bilindiği üzere iş kolu barajı ülkemizde %1'dir. Bir çalışanın sendika üyesi olması kadar onun Toplu İş Sözleşmesi (TİS) kapsamı içinde olup olmadığı da gerçek sendikalaşma oranına işaret eden önemli bir göstergedir. İş kolunda Ocak 2020 istatistiğine göre sendikalaşma oranı sadece %8,01'dir. Tablo-2'den de görüleceği üzere iş kolu barajını geçen ve TİS imzalayabilme yetkisi olan sadece Medya-İş, Türk-İş'e bağlı Basın-İş ve TGS'dir. Sadece medya sektörü dikkate alındığında ise TİS kapsamındaki 9 işletmenin 8'inde TGS'nin yetkili olduğu görülecektir. Bu işletmeler; Bianet, BirGün gazetesi, Evrensel gazetesi, Gazete Duvar, Refinitiv Enformasyon Limited Şirketi, Reuters haber ajansı, Yön Radyo ve 9 Eylül gazetesidir. Ayrıca TGS, Cumhuriyet gazetesi ve Bloomberg Habercilik ve Basın AŞ'de yetki için başvuruda bulunmuş, işverenlerin itirazı üzerine süreç yargıya taşınmıştır. Sendikanın güncel üye dağılımı da medya sektörü çalışanlarının TGS'ye olan ilgisine önemli bir işaret teşkil etmektedir. TGS'nin mevcut üyelerinin 2/3'ü Tablo-2'de bahsedilen iş kolu içindeki sınıflardan, yani gazetecilik mesleğini icra eden çalışanlardan olduğu bilinmektedir. Mevcut veriler ışığında TGS'nin, işletme sayısı bazında gazetecilerin en çok tercih ettiği sendika olduğu söylenebilir.

Basın sektöründe düşük sendikalaşma oranı kadar işsizlik de önemli bir sorun olarak ağırlığını hissettirmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı 'İşgücü İstatistikleri 2019' bültenine göre 2018 yılında olduğu gibi 2019 yılında da sosyal hizmetler (yüzde 24) ve gazetecilik mezunları (yüzde 21,8) en yüksek işsizlik oranına sahip alanlar olarak yerlerini korumaktadır.

C. MEDYA ÇALIŞANLARININ SORUN VE TALEPLERİ

Basın özgürlüğünü etkileyen unsurlardan birisi de çalışma koşullarına ilişkin sorun ve taleplerdir. İş kolundaki görece düşük örgütlenme oranı ve işsizliğin gazeteciler üzerindeki baskısı, medya sektöründeki sorunları çeşitlendirmektedir. TGS uzmanlarının bir yıl boyunca sahada yaptığı gözlem ve görüşmeler sonucunda elde ettiği veriler ışığında, medya çalışanlarının sıklıkla dile getirdiği sorunlar şu şekilde sıralanabilir:

- Gazetecilik faaliyetine yönelik sansür ya da oto sansüre zorlanma
- Basın Kartına erişimin kısıtlanması
- İş yükünün fazla olması / performans baskısı
- Fazla mesaiye zorlanma
- Ödenmeyen fazla mesailer
- 212 olarak bilinen kanun kapsamı dışında çalışma
- Sigortasız çalıştırılma
- İşveren veya yönetici(ler) tarafından mobbing uygulanması
- İşveren baskısıyla istifaya zorlanma ve kıdem tazminatının ödenmemesi
- Ödenmeyen ücret alacakları
- İş güvencesi
- Adil bir ücret düzeyi

VI. CEZAEVİNDEKİ GAZETECİLER, TUTUKLAMALAR VE TAHLİYELER

A. CEZAEVLERİ

1. CEZAEVİNDEKİ GAZETECİLER

Liste-1- 1 Nisan 2020 Tarihi İtibarıyla Cezaevinde Bulunan Gazetecilerin Listesi

	İSİM-SOYİSİM	KURUMU	GÖREVİ
1	Abdulkadir Turay	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir
2	Abdullah Kılıç	Habertürk Gazetesi- Meydan Gazetesi	Genel Yayın Koordinatörü - Köşe Yazarı
3	Ahmet Altan	Taraf Gazetesi	Genel Yayın Yönetmeni
4	Ahmet Feyzullah Özyurt	CİHAN	Muhabir
5	Ahmet Memiş	HaberDAR İnternet Sitesi	Haber Koordinatörü
6	Ahmet Uzan	Sabah EgeLi Gazetesi	Haber Müdürü
7	Alaattin Akkaşoğlu	Kütahya Akis Bölge Gazetesi	İmtiyaz Sahibi
8	Ali Ahmet Böken	TRT	Haber Koordinatörü
9	Ali Ünal	Zaman Gazetesi	Yazar
10	Aydın Keser	Yeni Yaşam Gazetesi	Yazı İşleri Müdürü
11	Ayşenur Parıldak	Zaman Gazetesi	Muhabir
12	Aziz Oruç	Dicle Haber Ajansı	Muhabir
13	Barış Pehlivan	Oda TV	Genel Yayın Yönetmeni
14	Barış Terkoğlu	Oda TV	Sorumlu Haber Müdürü

15	Bayram Kaya	Zaman Gazetesi	Muhabir
16	Beytullah Özdemir	Zaman Gazetesi	Düzce Temsilcisi
17	Burçin Dokgöz	Zaman Gazetesi - CİHAN	Muhabir
18	Cemal Azmi Kalyoncu	Aksiyon Dergisi	Muhabir
19	Cuma Ulus	Millet Gazetesi	Yayın Koordinatörü
20	Emre Soncan	Zaman Gazetesi	Muhabir
21	Ercan Gün	Fox TV	Haber Editörü
22	Erdal Süsem	Eylül Sanat Edebiyat Dergisi	Editör
23	Erdal Şen	Meydan Gazetesi	Yazı İşleri Müdürü
24	Erol Zavar	Odak Dergisi	Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
25	Ersin Demirci	Zaman Gazetesi - CİHAN	Erzurum Temsilcisi
26	Fahri Öztoprak	Zaman Gazetesi	Muhabir
27	Faruk Akkan	Cihan Haber Ajansı	Genel Müdürü
28	Ferhat Çelik	Yeni Yaşam Gazetesi	Genel Yayın Yönetmeni
29	Ferhat Çiftçi	AzadiyaWelat Gazetesi	Temsilci
30	Fethi Altun	Zaman Gazetesi- CİHAN	Muhabir
31	Fevzi Yazıcı	Zaman Gazetesi	Görsel Yayın Yönetmeni
32	Gökçe Fırat Çulhaoğlu	Türksolu Gazetesi	Yazar
33	Gültekin Avcı	Bugün Gazetesi	Yazar
34	Habip Güler	Zaman Gazetesi	Muhabir
35	Hamit Dilbahar	Azadiya Welat Gazetesi	Yazar
36	Hamza Günerigök	TRT	Spiker
37	Hanım Büşra Erdal	Zaman Gazetesi	Muhabir
38	Harun Çümen	Zaman Gazetesi	S. Yazı İşleri Müdürü

39	Hasan Hüseyin Örs	TRT	Çalışan
40	Hasan Taşar	TRT	Muhabir
41	Hatice Duman	Atılım Gazetesi	Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
42	Hülya Kılınç	Oda TV	Muhabir
43	Hüseyin Aydın	CİHAN	Muhabir
44	İbrahim Halil Öztürkeri	TRT	Çalışan
45	İsmail Çoban	AzadiyaWelat Gazetesi	Yazı İşleri Müdürü
46	Kamuran Sunbat	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir
47	Kazım Canlan	CİHAN	Ankara Haber Müdürü
48	Kenan Karavil	Radyo Dünya	Genel Yayın Koordinatörü
49	Mahmut Gülecan	Özgür Halk Dergisi	Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
50	Mehmet Baransu	Taraf Gazetesi	Yazar
51	Mehmet Güleş	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir
52	Mehmet Kuru	Zaman Gazetesi	Muhabir
53	Miktat Algül	Mezitli FM	Genel Yayın Koordinatörü
54	Muhammet Said Kuloğlu	Şubuo Haber Sitesi	Kurucu- Genel Yayın Yönetmeni
55	Murat Ağirel	Yeni Çağ Gazetesi	Yazar
56	Murat Çapan	Nokta Dergisi	Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
57	Murat Dağdeviren	Demokrat Gebze Gazetesi	İmtiyaz Sahibi
58	Musa Ayan	CİHAN	Muhabir
59	Mustafa Erkan Acar	Bugün Gazetesi	Haber Müdürü
60	Mustafa Gök	Ekmek ve Adalet Dergisi	Ankara Temsilcisi
61	Mustafa Gökkılıç	Habertürk- Radikal	Muhabir

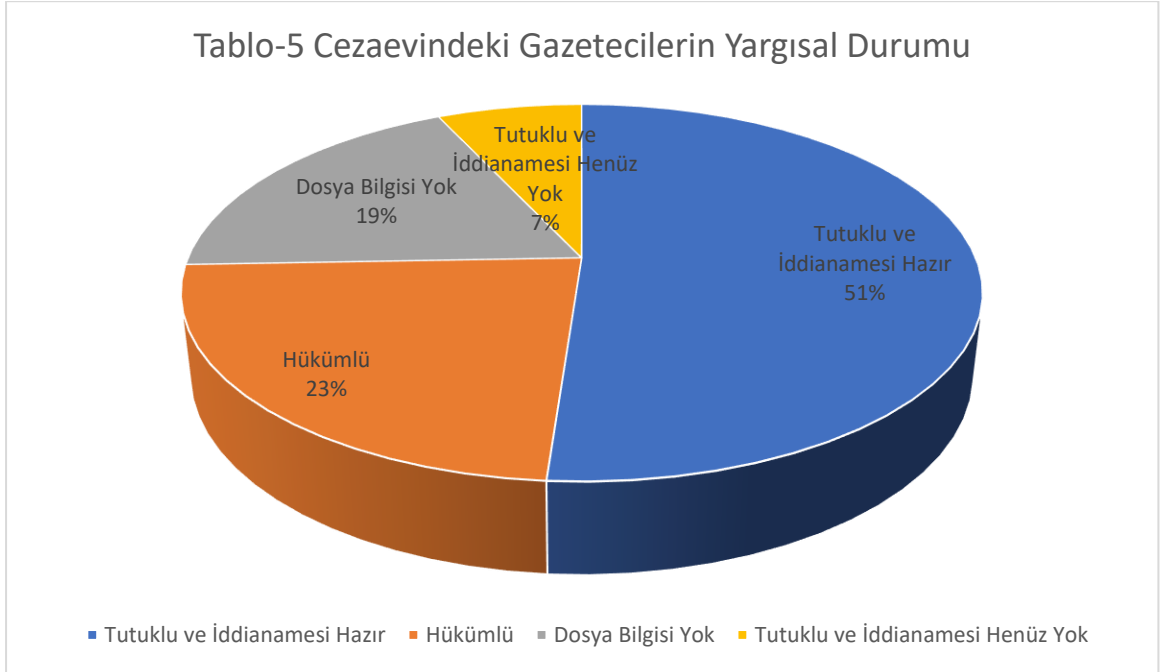
62	Mustafa Ünal	Zaman Gazetesi	Temsilci
63	Mutlu Çölgeçen	Millet Gazetesi	Yazı İşleri Koordinatörü
64	Mümtazer Türköne	Zaman Gazetesi	Yazar
65	Nedim Türfent	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir
66	Nuh Gönültaş	Bugün Gazetesi	Yazar
67	Nuri Yeşil	Azadiya Welat Gazetesi	Temsilci
68	Nurullah Kaya	Zaman Gazetesi	Temsilci
69	Oğuz Usluer	Habertürk TV	Haber Koordinatörü
70	Ömer Oruç	CİHAN	Muhabir
71	Özcan Keser	TRT	Muhabir
72	Özden Kınık	TRT	Çalışan
73	Rawin Sterk	RUDAW	Muhabir
74	Sami Tunca	Mücadele Birliği Dergisi	Yazı İşleri Müdürü
75	Serkan Aydemir	Bitlis Aktüel gazetesi	Muhabir
76	Sertan Önal	Halkın Günlüğü Gazetesi	Muhabir
77	Seyit Kılıç	TRT	Muhabir
78	Seyithan Akyüz	Azadiya Welat Gazetesi	Temsilci
79	Turgut Usul	TRT	Muhabir
80	Ufuk Şanlı	Vatan Gazetesi	Yazar
81	Ünal Tanık	Rota Haber İnternet Sitesi	Genel Yayın Koordinatörü
82	Vahit Yazgan	Zaman Gazetesi	Temsilci
83	Yakup Çetin	Zaman Gazetesi	Muhabir
84	Yetkin Yıldız	Aktif Haber İnternet Sitesi	Genel Yayın Koordinatörü
85	Yılmaz Kahraman	Özgür Halk Dergisi	Editör
86	Ziya Ataman	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir

2. CEZAEVİNDEKİ GAZETECİLERE İLİŞKİN SAYISAL VERİLER

Liste- 1 uyarınca 1 Nisan 2020 tarihi itibarıyla elimize ulaşan son verilere göre

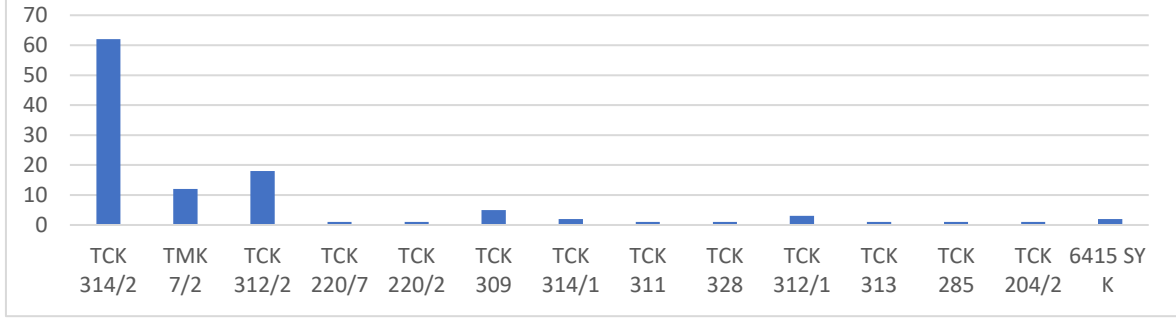
Yukarıda ismi yazılı 86 gazeteci Türkiye'nin çeşitli cezaevlerinde tutuklu veya hükümlüdür.

- Cezaevinde bulunan gazetecilerden 4' ü kadın, 82'si erkektir.
- Cezaevindeki gazetecilerin 50'si tutuklu olup 20'si ise hükümlüdür. 16 gazetecinin dosyalarının son durumu hakkında ne yazık ki teyitli bilgi alınamamaktadır.
- Tutuklu gazetecilerden 44'ünün iddianamesi hazırlanmış olup yargılamaları devam etmektedir.
- Tutuklu 6 gazeteci ise iddianamelerinin hazırlanmasını beklemektedir. Verilerin yüzdelerle dilimde görünümü Tablo-5'te sunulmaktadır.

- Tutuklu ve hükümlü gazetecilerin iddianamelerindeki sevk maddelerine baktığımızda yöneltilen suçlamaların sayısal dağılımı Tablo-6'da sunulmaktadır. Belirtmek gerekir ki bir gazeteci iddianamesinde birden fazla suçlama ile karşılaşılabilir.

Tablo-6 Gazetecilere İddianamelerde Atılı Suçların Sayısal Dağılımı

- 1 Nisan 2020 itibarıyla cezaevinde bulunan ve iddianamesine ulaşılabilen gazetecilerin 92'sinin 'Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar' ile suçlandığı görülmektedir.
- Tablo-5'te de görüleceği üzere iddianamelerin 62'sinde TCK 314/2 yani 'Silahlı örgüt üyeliği suçu' ile karşılaşırken 12'sinde Terörle Mücadele Kanunu m. 7'e yani 'Propaganda' suçlaması söz konusudur. 7'sinde ise silahlı terör örgütü üyeliği ve propaganda suçu birlikte görülmektedir.
- TCK m. 312/2 yani 'Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya Teşebbüs' suçlaması iddianamelerin 18'inde görülürken, bu suç tipi, silahlı terör örgütü üyeliği suçlaması ile beraber sıklıkla 18'inde karşımıza çıkmaktadır.

B. TUTUKLAMALAR

Son bir yılda en az 28 gazeteci cezaevine girmiştir. Tutuklanan 28 gazeteciden 9'u ise hâlâ tahliye edilmemiş, cezaevinde tutukluluk hâlleri devam etmektedir. 6 gazeteci ise iddianamesinin hazırlanmasını beklemektedir.

Nisan 2019- Nisan 2020 zaman aralığında Türkiye'de yaşanan gazeteci tutuklamaları ve olaylar tarih sıralamasına göre şöyledir:

- 25 Nisan 2019 tarihinde Cumhuriyet gazetesi yargılamasına ilişkin İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nin onama kararı tebliğ edildi. O dönemki mevzuata göre haklarında 5 yıldan az hapis cezasına hükmedilen Güray Öz, Hakan Kara, Musa Kart, Mustafa Kemal Güngör, Önder Çelik, Yunus Emre İper ve Kadri Gürsel yönünden karar kesinleşti. 5 yılın üzerinde hapis cezasına hükmedilen gazeteciler yönünden ise Yargıtay süreci devam ederken 25 Nisan 2019 tarihinde 6 gazetecinin Kandıra Cezaevi'nde cezalarının infazına başlandı. 13 Eylül 2019 tarihinde Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin Cumhuriyet gazetesi davasında verilen mahkûmiyet kararlarını bozması ve beraat kararı vermesi üzerine halen cezaevinde olan gazetenin beş eski yazarı hapisten çıktı. Yunus Emre İper ise 1. Yargı Paketinin yürürlüğe girmesi ile 25 Ekim 2019 tarihinde tahliye edildi.

- Kadri Gürsel Cumhuriyet davasında 2 yıl 6 ay hapis cezasının onanması üzerine tutuklulukta geçen 11 aylık süre düşülerek 29 Mayıs 2019 tarihinde, aynı gün denetimli serbestlikle tahliye edildi.
- 31 Mayıs 2019 tarihinde Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesi Yönetim Kurulu üyesi ve 2. Başkanı ve bursamuhalik.com editörü Ozan Kaplanoğlu'na açılan Cumhurbaşkanına hakaret davasında verilen 11 ay 20 günlük hapis cezasının istinaf mahkemesi tarafından onandı. Kaplanoğlu kesinleşen cezasının infazı için cezaevine girdi. 16 gün cezaevinde kaldıktan sonra denetimli serbestlik tedbiri ile serbest bırakıldı.
- 13-14 Haziran tarihinde Yeniçağ Gazetesi yazarı Yavuz Selim Demirağ, Başbakan olduğu dönemde AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle "kamu görevlisine hakaret" iddiasıyla verilen cezanın onanması üzerine cezaevine gönderildi. Ankara Ayaş Cezaevi'ne giren gazeteci, aynı gece denetimli serbestlik kapsamında tahliye edildi.
- Özgür Gündem gazetesinin eski Eş Genel Yayın Yönetmeni Hüseyin Aykol 12 Temmuz 2019 tarihinde Ankara'daki evinden öğlen saatlerinde gözaltına alındı. Aykol, "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla 3 yıl 9 ay kesinleşmiş hapis cezasının infazı için cezaevine götürüldü.
- TV10 Mersin Temsilcisi Diren Keser, 2017 yılının şubat ayında Mersin'de evine yapılan baskın sonucu gözaltına alınmış ve 14 gün sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. 26 Aralık 2017 yılında görülen duruşma sonucunda 1 yıl 16 ay 3 gün hapis cezasına çarptırılmıştı. İstinaf mahkemesi kararı onadı ve kesinleşen karar neticesinde 2 Temmuz 2019 tarihinde cezanın infazı için cezaevine girdi. 26 Ekim 2019'da ise tahliye oldu.
- Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan Radyo Rengin çalışanı yüzde 93 engelli gazeteci Metin Duran, hakkında 'örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek' iddiasıyla verilen 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası onandıktan sonra 30 Mart 2018'de tutuklanmıştı. Adli Tıp Kurumu'nun (ATK) 'cezaevinde kalamaz' raporu sonrası 17 Eylül 2018'de tahliye edilmişti. 11 Eylül 2019 tarihinde raporun süresinin dolması gerekçe gösterilerek Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'ne, ardından Mardin Devlet Hastanesi mahkûm koğuşuna götürüldü. Yürüyemeyen, konuşamayan, refakatçi yardımı olmaksızın yemek yiyemeyen, oturamayan ve hafızasını çok büyük ölçüde yitirmiş olan Duran, 18 Eylül 2019 tarihinde ATK'nın yeniden 'cezaevinde kalamaz' raporu vermesi üzerine tahliye edildi.
- Ahmet Altan, Yargıtay'ın bozma kararı sonrasında 4 Kasım 2019'da 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen ikinci celse duruşmada "örgüte üye olmamakla birlikte bilerek yardım" suçundan 10 yıl 6 ay hapis cezasına çaptırıldı, suçun niteliği ve tutuklulukta geçirdiği süre gözetilerek tahliyesine karar verildi. Bu kararın ardından Ahmet Altan 23 Eylül 2016'dan bu yana tutuklu bulunduğu Silivri

Cezaevi'nden tahliye edildi. Tahliye kararının ardından İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı karara itiraz etti. Savcılığın itirazını değerlendiren 26. Ağır Ceza Mahkemesi, itirazı reddederek başvuruyu 27. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderdi. 27. Ağır Ceza Mahkemesi, savcının Ahmet Altan'ın tahliyesine yönelik itirazını kabul etti. Tahliye kararını kaldıran mahkeme Altan hakkında yakalama kararı çıkardı. Altan, 13 Kasım 2019'da yeniden gözaltına alındı. Emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Ahmet Altan yeniden tutuklandı. Halen Silivri Cezaevi'ne tutuluyor.

- Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Ruken Demir ile Jinnews muhabiri Melike Aydın, 12 Kasım 2019 günü İzmir'de gözaltına alınmalarının ardından çıkarıldıkları hâkimlik tarafından yaptıkları haberler nedeniyle terör örgütü üyeliği iddiasıyla tutuklandılar. Haklarında ayrı ayrı dava açılırken Aydın, 31 Ocak 2020 tarihinde tensiple adli kontrol tedbiri ile tahliye olurken, Demir 5 Mart 2020 tarihinde görülen ilk duruşmada tahliye edildi.
- Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri gazeteci Aziz Oruç. 11 Aralık 2019'da gözaltına alındı. Mezopotamya Ajansı'nın haberine göre; hakkında açılan davalardan dolayı Avrupa'ya gitmek için İran üzerinden geçtiği Ermenistan sınır kapısında gözaltına alındı. Gözaltında iken Ermenistan polislerinin şiddetine maruz kalan Oruç, daha sonra İran askerlerine teslim edildi. İran'da da iki gün boyunca işkenceye uğrayan Oruç, 10 Aralık'ı 11 Aralık'a bağlayan gece ayakları çıplak ve üstü başı yırtılmış hâlde tel örgülerin arasından Türkiye tarafına atıldı. Aynı gün gözaltına alınan Oruç, 7 günlük gözaltının ardından tutuklandı. Halen Ağrı Patnos Cezaevi'nde tutuluyor.
- Mezopotamya Haber Ajansı muhabirleri Sadiye Eser ve Sadık Topaloğlu 30 Kasım 2019 tarihinde mesai bitimi Ajans binasından çıktıkları esnada gözaltına alındılar. Uzun süre haber alınmayan Eser ve Topaloğlu'nun gözaltında oldukları öğrenildi. 3 Kasım 2019 tarihinde ifade alımının ardından çıkarıldıkları hâkimlikçe silahlı terör örgütü üyeliği iddiası ile tutuklandılar. Şubat ayında iddianameleri hazırlandı. 26 Mart 2020 tarihli ilk duruşmada adli kontrol tedbiri ile tahliye oldular.
- Zonguldak'ta yayımlanan Halkın Sesi Gazetesi'nin sorumlu yazı işleri müdürü Cevdet Akgün hakkında, 15 Mayıs 2017 tarihinde yayımlanan "Pensilvanya Hâkimi" başlıklı haberde geçen Bank Asya avukatı ve eski AK Parti Ereğli İlçe Başkanı'nın sınava girmeden hâkim olduğu yönündeki iddiaları yayımlaması nedeniyle hakaret suçundan dava açılmıştı. Yargılama sonucunda Akgün 13.03.2018 tarihli kararda hakaret iddialarından suçlu bulundu. Kararın İstinaf Mahkemesi tarafından onanması üzerine 9 Ocak 2020'de cezanın infazı için 10 Ocak 2020 tarihinde cezaevine girdi tarihinde denetimli serbestlik kapsamında tahliye oldu.
- Rusya'nın İdlib'te yaptığı hava saldırısında 33 Türk askerinin şehit edilmesinin ardından Türkiye Hükûmeti tarafından sınır kapılarına yönlendirilen sığınmacı ve göçmenlere ilişkin Yunanistan sınırındaki Edirne'de haber takibi yapan Rudaw TV

muhabiri RawinSterk Yılmaz ve kameraman Mehmet Şirin Akgün 29 Şubat 2020 tarihinde gözaltına alındı. Akgün serbest bırakılırken, Sterk'in ise gözaltı süresi iki kez uzatıldı, dosyası hakkında gizlilik kararı verildi ve bu gazeteci 3 Mart tarihinde Ankara TEM şubeye götürüldü. Sosyal medya paylaşımları nedeniyle terör örgütü propagandası suçlaması ile daha evvel açılan soruşturma nedeniyle ifadesi alındı ve ardından tutuklandı. Halen Ankara Sincan Cezaevi'nde.

- 29 Şubat 2020 tarihinde Yunanistan sınırında, Edirne'de sığınmacı ve göçmenlere ilişkin haber takibi yapan Mezopotamya Ajansı muhabirleri İdris Sayılğan ve Naci Kaya gözaltına alındılar. Kaya ifade alımının ardından çıkarıldığı hâkimlikçe serbest bırakıldı fakat İdris Sayılğan tutuklandı. Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, Muş Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 8 yıl 3 ay hapis cezası verilen Sayılğan'ı 28 Kasım 2019'da yurtdışı çıkış yasağı adli kontrol tedbiri ile tahliye etmişti. Avukatları tarafından yapılan itiraz üzerine Sayılğan, 3 Mart 2020 tarihinde tahliye edildi.
- Yakın Doğu Haber sitesi genel yayın Yönetmeni Alptekin Dursunoğlu 1 Mart 2020 tarihinde gözaltına alındı. Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme, TCK 301 Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin Kurum ve Organlarını aşağılama suç isnadı ile 1 Mart 2020 tarihinde tutuklandı. Hemen akabinde iddianamesi hazırlanan Dursunoğlu, 16 Mart 2020 tarihinde görülen ilk duruşmada tahliye oldu.
- OdaTV Sorumlu Haber Müdürü Barış Terkoğlu, 4 Mart 2020 tarihinde 'Sessiz, sedasız ve törensiz defnedilen Libya şehidi MİT mensubunun cenaze görüntülerine Odatv ulaştı' başlıklı haber nedeniyle sabaha karşı gözaltına alındı. Terkoğlu'nun gözaltına alınmasının ardından haberde imzası olan ve Manisa'da yaşayan muhabir Hülya Kılınç da ekiplerce gözaltına alınarak İstanbul'a getirildi. Terkoğlu ile Kılınç, MİT Kanunu'nun 27. Maddesindeki 'MİT mensupları ve ailelerinin kimliklerini, makam, görev ve faaliyetlerini ifşa etme' suçundan tutuklandı. 6 Mart 2020 tarihinde aynı soruşturma kapsamında OdaTV Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan da ifadeye davet edildi. İfade alımının ardından tutuklama istemiyle Sulh Ceza Hâkimliğine sevk edilen Pehlivan tutuklandı. Pehlivan'ın ardından 7 Mart 2020 tarihinde Yeniçağ gazetesi yazarı Murat Ağirel, Yeni Yaşam gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Mehmet Ferhat Çelik ve Sorumlu Müdürü Aydın Keser de ifadeye davet edildi. Çıkarıldıkları Sulh Ceza hâkimliğince adli kontrol tedbiri ile serbest bırakıldılar. 9 Mart 2020 tarihinde ise savcılığın tutuklama talebinin reddi kararına itirazının kabulü üzerine Ağirel, Çelik ve Keser de tutuklandı. Terkoğlu, Pehlivan, Ağirel, Keser ve Çelik halen Silivri Cezaevi'nde tutulurken, Kılınç Bakırköy Kadın Cezaevi'ndedir. İddianameleri hâlâ hazırlanmamıştır.

C. TAHLİYELER

1. TAHLİYE EDİLEN GAZETECİLER

Liste-2: Nisan 2019 - Nisan 2020 Zaman Aralığında Cezaevinden Tahliye Edilen Gazetecilerin Listesi ve Tahliye Nedenleri

	İSİM-SOYİSİM	KURUMU	GÖREVİ	TAHLİYE NEDENİ
1	Haydar Ergül	Demokratik Modernite Dergisi	Editör	Hükümle Tahliye - Adli Kontrol Tedbiri ile devam
2	Hicran Ürün	Özgürlükçü Demokrasi	Editör	Ara Karar ile Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam
3	İshak Yasul	Özgürlükçü Demokrasi	Sorumlu Yazı İşleri Müdürü	Ara Karar ile Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam
4	Ozan Kaplanoğlu	Bursamuhelif.com-ÇGD Bursa Şube	Editör-2. Başkan	İnfazın Bitimi ile Tahliye
5	Kadri Gürsel	Cumhuriyet Gazetesi	Eski Köşe Yazarı	İnfazın Bitimi ile Tahliye
6	Ayşe Düzkan	Özgür Gündem Gazetesi	Nöbetçi Genel Yayın Yönetmeni	İnfazın Bitimi ile Tahliye
7	Pınar Gayip	Etkin Haber Ajansı (ETHA)	Muhabir	Ara Karar ile Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Konutu Terk Etme Yasağı) ile devam- Kaldırılarak Yurtdışı Çıkış Yasağıyla devam
8	Semiha Şahin	Etkin Haber Ajansı (ETHA)	Editör	Ara Karar ile Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Konutu Terk Etme Yasağı) ile devam- Kaldırılarak Yurtdışı Çıkış Yasağıyla devam
9	Yavuz Selim Demirağ	Yeniçağ Gazetesi	Yazar	İnfazın Bitimi ile Tahliye

10	Reyhan Hacıoğlu	Özgürlükçü Demokrasi	Editör	Hükümle tahliye
11	İhsan Yaşar	Özgürlükçü Demokrasi	İmtiyaz Sahibi	Hükümle tahliye
12	Ferhat Parlak	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir	Ara Karar ile Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam
13	Mehmet Gündem	Milliyet Gazetesi	Yazar	Hükümle Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam
14	Mehmet Ali Çelebi	Özgürlükçü Demokrasi	Editör	Hükümle Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam + İnfazın Bitimi ile Tahliye
15	Güray Öz	Cumhuriyet Gazetesi	Okur Temsilcisi- Yazı İşleri Müdürü	Yargıtay Bozma Kararı ile tahliye
16	Hakan Kara	Cumhuriyet Gazetesi	Haber Müdürü	Yargıtay Bozma Kararı ile tahliye
17	Musa Kart	Cumhuriyet Gazetesi	Karikatürist	Yargıtay Bozma Kararı ile tahliye
18	Mustafa Kemal Güngör	Cumhuriyet Gazetesi	Avukatı	Yargıtay Bozma Kararı ile tahliye
19	Önder Çelik	Cumhuriyet Gazetesi	Cumhuriyet Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi	Yargıtay Bozma Kararı ile tahliye
20	Metin Duran	Radyo Rengin	Muhabir	ATK 'cezaevinde kalamaz' raporu
21	Aslı Ceren Aslan	Özgür Gelecek Gazetesi	Yazı İşleri Müdürü	Bilinmiyor.
22	Kemal Sancılı	Özgür Gündem Gazetesi	İmtiyaz Sahibi	Ara Karar ile Tahliye + İnfazın Bitimi ile Tahliye
23	Meltem Oktay	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir	24 Ekim 2019 tarihinde yayınlanan 1. Yargı Paketi ile
24	Uğur Akgül	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir	24 Ekim 2019 tarihinde yayınlanan 1. Yargı Paketi ile

25	Yunus Emre İper	Cumhuriyet Gazetesi	Eski Muhasebecisi	24 Ekim 2019 tarihinde yayınlanan 1. Yargı Paketi ile
26	Hüseyin Aykol	Özgür Gündem Gazetesi	Genel Yayın Yönetmeni	24 Ekim 2019 tarihinde yayınlanan 1. Yargı Paketi ile
27	İdris Yılmaz	gazeteyasam.com	Genel Yayın Koordinatörü	Hükümle tahliye
28	Abdullah Kaya	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir	24 Ekim 2019 tarihinde yayınlanan 1. Yargı Paketi ile
29	Ahmet Altan	Taraf Gazetesi	Genel Yayın Yönetmeni-Yazar	Hükümle Tahliye-Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam
30	Ayşe Nazlı Ilıcak	Yarına Bakış Gazetesi	Yazar	Hükümle tahliye-Adli Kontrol Tedbiri ile devam
31	Mehmet Sıddık Damar	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir	24 Ekim 2019 tarihinde yayımlanan 1. Yargı Paketi ile
32	Diren Keser	TV10	Mersin Temsilcisi	Bilinmiyor.
33	İdris Sayılğan	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir	Mahkeme ara kararı
34	Kibriye Evren	Jinnews	Editör	Ara Karar ile Tahliye-Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam
35	Bedri Adanır	Aram Yayınları	İmtiyaz Sahibi	İnfazın Bitimi ile Tahliye
36	Cevdet Akgün	Halkın Sesi	Yazı İşleri Müdürü	İnfazın Bitimi ile Tahliye
37	İdris Sayılğan	Dicle Haber Ajansı (DİHA)	Muhabir	Tutuklama itirazının kabulü ile tahliye
38	Melike Aydın	Jinnews	Muhabir	Ara Karar ile Tahliye-Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam

39	Ruken Demir	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir	Ara Karar ile Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam
40	Alptekin Dursunoğlu	Yakın Doğu Haber Ajansı	Genel Yayın Yönetmeni	Ara Karar ile Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam
41	Ali Akkuş	Zaman Gazetesi	Haber Müdürü	Yargıtay Bozma Kararı ile tahliye
42	Sadık Topaloğlu	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir	Ara Karar ile Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam
43	Sadiye Eser	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir	Ara Karar ile Tahliye- Adli kontrol tedbiri (Yurtdışı Çıkış Yasağı) ile devam

2. TAHLİYE EDİLEN GAZETECİLERE İLİŞKİN SAYISAL VERİLER

- Son 1 yıllık süreçte en az 129 gazeteci cezaevinde bulundu. Bu sayıya halen tutuklu bulunanlar, tutuklanıp tahliye edilenler de dâhildir.
- Toplamda en az 43 gazeteci cezaevinden çeşitli nedenlerle tahliye oldu.
- Cezaevinden tahliye olan gazetecilerin 6'sı 24 Ekim 2019 tarihinde yayımlanan 1. Yargı Paketi ile Yargıtay'a temyiz yolu açılması ile tahliye edildi.
- 12 gazeteci yargılandıkları mahkemelerin verdikleri ara kararlar ile tahliye edildiler. Bu, tahliye edilen gazetecilerin %47'sine tekabül ediyor. Bu gazetecilerden 10'u hakkında yurtdışına çıkış yasağı şeklinde adli kontrol tedbiri uygulanmasına karar verilirken, 2 gazeteci hakkında konutu terk etmeme şeklinde adli kontrol tedbirine hükmedildi ancak bu tedbir daha sonra kaldırılarak yurtdışı çıkış yasağına çevrildi. Böylece tahliye edilen 12 gazetecinin tamamı hakkında yurtdışı çıkış yasağına hükmedilmiş oldu.
- 8 gazeteci, haklarında verilen hükümlerle beraber tahliye oldu. Edindiğimiz bilgiye göre 5 gazeteci hakkında yurtdışı çıkış yasağı şeklinde adli kontrol tedbiri uygulanıyor.
- 6 gazeteci verilen cezasının infazının sona ermesi ile tahliye oldu.
- 6 gazeteci Yargıtay tarafından temyiz incelemesi ile hakkında verilen kararın bozulması ile tahliye oldu.
- 1 gazetecinin tutuklama kararına itiraz ile tahliye olduğu, 1 gazetecinin ise Adli Tıp Kurumu'nun hakkında verdiği "cezaevinde kalamaz" raporu neticesinde tahliye edilmiştir.

D. TGS TARAFINDAN YAPILAN CEZAEVİ GÖRÜŞMELERİ

TGS son bir yılda Silivri, Bakırköy, Diyarbakır, Mardin, Van, Ankara Sincan, İzmir Şakran, İzmir Kırıklar ve Elâzığ cezaevlerinde tutulan 46 gazeteciyi ziyaret etmiştir.

Bu ziyaretler Adalet Bakanlığı'nın izin engeline takılmış ve çeşitli sorunlar ile karşılaşılmış ise de TGS Hukuk Birimi tarafından ziyaretler gerçekleştirilmiştir.

1. TGS YÖNETİCİLERİNİN CEZAEVİ ZİYARET TALEPLERİNİN ADALET BAKANLIĞI TARAFINDAN REDDEDİLMESİ

TGS Yönetimi 2016-2018 yılları arasında Adalet Bakanlığı'ndan aldığı izin ile cezaevlerinde bulunan gazeteci meslektaşlarını ziyaret etmiştir. 2019 yılında bu konuda yaptığı başvuruları ise Bakanlık tarafından reddedilmiştir.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'unun 85. maddesine göre "Kurum, kurul ve kuruluşlar, heyet hâlinde veya bireysel olarak ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmek ve hükümlülerle görüşebilmek için Adalet Bakanlığı'ndan izin almak zorundadırlar." Bu kanuni zorunluluk gereği 2019 yılındanda TGS Genel Merkez Yönetimi tarafından Adalet Bakanlığı'na toplamda 28 gazeteci ile görüşme talebi içeren 4 başvuruda bulunulmuştur. Ancak başvuruların tamamı reddedilmiştir. Süreçten bahsetmek gerekirse,

1. 10.05.2019 tarihinde Ahmet Uzan, Arafat Dayan, Ali Ünal ve Seyithan Akyüz ile görüşmek için 08.04.2019 tarihinde Adalet Bakanlığı'na başvuru yapılmış. Bakanlık, 29.04.2019 tarihli yazısı ile talebimizi Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 85. ve 116. maddesi gereğince **reddedilmiştir.**
2. 25.04.2019 tarihinde Oğuz Usluer, Ahmet Altan, Ercan Gün ve Mehmet Ali Çelebi ile görüşme talebiyle 08.04.2019 tarihinde başvuru yapılmıştır. Başvurumuza cevap verilmemiş, başvurumuz zımnen **reddedilmiştir.**
3. 23.07.2019 tarihinde Adalet Bakanlığına iki ayrı başvuru ile,06.08.2019 tarihinde Güray Öz, Musa Kart, Hakan Kara, Mustafa Kemal Güngör, Önder Çelik, Yunus Emre İper, Doğan Baran ile 01.08.2019 tarihinde Hüseyin Aykol ve Ayşenur Parıldak ile görüşme talebinde bulunulmuştur. 25.07.2019 tarihinde Bakanlık yetkilileri ile telefonda yapılan görüşmede bu yetkinin bir süredir Cezaevi Savcılığı'nda olduğu, Bakan'ın artık bu talepleri incelemeyeceği bildirilmiştir. Hemen akabinde TGS Hukuk Birimi tarafından Kocaeli ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvuru yapılmıştır.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı 29.07.2019 tarihli 2019/26618 sayılı cevabında, 5275 sayılı Ceza Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un (CGTİHK) 85. maddesinde 2013 yılında 6494 sayılı Kanun 26. maddesi uyarınca yapılan değişikliğe dayalı olarak yetkinin Bakanlıkta olduğu gerekçesi ile başvurumuzu **işlemsiz olarak reddetmiştir.**

Bunun üzerine tarafımızca 30.07.2019 tarihinde Bakanlığa tekrar başvuru yapılmıştır. Bakanlık 31.07.2019 tarihli yazısı ile her iki ziyaret talebimizi de CGTİHK 85. ve 116. maddelerini gerekçe göstererek **reddetmiştir.**

4. 06.08.2019 tarihinde Bakanlığa tek bir başvuru ile, 12 Eylül 2019 tarihinde Bedri Adanır, İsmail Avcı, İsmail Çoban, Kibriye Evren ile 13 Eylül 2019 tarihinde Abdulkadir Turay, Abdulvahap İş, Cebrail Parıltı, Uğur Akgül ile 23 Eylül 2019 tarihinde Ali Aşkar, Nedim Türfent, Ziya Ataman ile görüşme talebinde bulunulmuştur. Talebimiz yine Savcılık yetkisinde denilerek reddedilmek istenmiştir. Kanun maddesi hatırlatılarak yenilenen başvurumuza cevap verilmemiş, başvurumuz zımnen **reddedilmiştir.**

Adalet Bakanlığı ile şifahen yapılan görüşmelerden de sonuç alınamamıştır. Bu nedenle ziyaretler TGS Hukuk Birimi tarafından gerçekleştirilmiştir.

2. CEZAEVİ ZİYARET GÖZLEMLERİ

Cezaevinde ziyaret edilen gazeteciler yargılama süreçlerini, yaşadıkları sorunları ve taleplerini TGS Hukuk Birimine aktarmıştır. Silivri, Bakırköy, Diyarbakır, Mardin, Van, Ankara Sincan, İzmir Şakran, İzmir Kırıklar ve Elazığ cezaevlerinde çeşitli tarihlerde yapılan görüşmelerden derlenen bilgiler doğrultusunda cezaevlerinde tespit edilen sorunlar şöyledir:

- **Ziyaretçi Sıklığı:** Tüm cezaevlerinde haftada bir kapalı görüş, ayda üç açık görüş uygulanıyor. Ailesinin ikamet ettiği şehirde tutulan gazeteciler ailelerin hem kapalı hem açık görüşe geldiğini aktarmıştır. Ancak ailesi uzak şehirlerde ikamet eden gazeteciler, yol masrafları, gündelik yaşam ve kaza riski gibi nedenlerle ancak ayda bir aileleri ile görüşebildiklerini belirtmişlerdir. Van, Diyarbakır, İzmir ve Elazığ'da görüştüğümüz gazeteciler ise uzun süredir ziyaretçilerinin olmadığını, kamuoyu ve meslektaşları tarafından da ihmal edildiklerini aktarmıştır.
- **Telefon Hakkı:** Mahkûmların haftada bir on dakika telefon ile görüşme hakkı var. Ancak Van Cezaevi'nde görüştüğümüz Nedim Türfent ve Ziya Ataman, 2019 yılı sonlarında telefonda tekmlil uygulaması getirildiğini aktarmıştır. Bu uygulama nedeniyle tutuklu gazeteciler uzun süre telefon ile ailesi ve yakınları ile görüşemediklerini söylemişlerdir.
- **Sohbet Hakkı:** Sohbet hakkı, sosyalleşme açısından tutuklular için son derece önemli ve vazgeçilmez bir haktır. Ancak neredeyse ziyaret ettiğimiz tüm gazetecilerin

aktarımlarına göre sohbet hakkı, spor veya hobi saatinde kullanılıyor gerekçesi ile cezaevi yönetimleri tarafından kullanılmamaktadır. Sohbet hakkı, kullanıldığında ise yalnızca kişilerin kendi koğuşları ya da koridoru ile konuşulduğu, diğer koğuşlarla konuşmalarına izin verilmediği tarafımıza aktarılmıştır.

- Koğuş Kapasitesi: Yaptığımız görüşmelerde gazetecilerin genel olarak üçer kişilik koğuşlarda kaldığını öğrendik. Ancak Mardin Cezaevi'nde Abdulkadir Turayve Şakran Cezaevi'nde Ruken Demir ve Melike Aydın ve Elazığ Cezaevi'nde Mehmet Güleş'ün mahkûm kapasitesini aşan koğuşlarda tutulduğu tarafımıza aktarılmıştır.
- Beslenme: Tüm cezaevlerinde yemeklerin çok yağlı, tuzsuz ve fazla salçalı olduğu aktarılmıştır.
- Sağlık Hizmetlerine Ulaşım: Çok sayıda kronik rahatsızlığı olan gazeteci cezaevinde tutulmaktadır. Yaptığımız görüşmelerden edindiğimiz genel izlenime göre cezaevlerinde sağlığa erişim hakkı son derece sınırlanmakta ve ihlal edilmektedir. Görüştüğümüz gazeteciler, cezaevi doktoruna görünmek için revire çıkamadıklarını, çıksalar dahi muayenelerin yüzeysel yapıldığını, hastaneye sevklerin acil durumlarda dahi aylar sonra yapıldığını söylemişlerdir.
- Kantin imkânı: Kantinde satılan ürünlerin fahiş fiyatla satıldığı, istenen şeylerin gelmediği, satılan meyve sebzelerin çürük olduğu, hijyenikped, diş macunu gibi temel ürünlerin uzun süre temin edilmediği de aktarılmıştır. Kantinde kalem, kâğıt, mektup zarfı gibi temel kırtasiye ürünlerinin temin edilememesi cezaevindeki gazetecilerin dışarıyla iletişim kurmasını güçleştirmektedir.
- Hobi saatleri ve kurslar: Hobi saatleri ve kurslar tüm cezaevleri bakımından önemli bir sorun teşkil etmektedir. Yapılan görüşmelerde gazeteciler kurslara götürülmediklerini, yeterli talep olduğu hâlde kursların açılmadığını belirtmişlerdir.
- Spor Saati: Spor saati bakımından yaşanan en önemli problem açık görüş, resmi veya dini bayrama denk gelen spor hakkının o hafta için kullanılmış kabul edilmesi ve telafi imkânın sunulmamasıdır. Zira haftada bir yalnızca bir saat kullanılabilen bu hak, hareket imkânı sınırlı olan tutuklu ve hükümlülerin sağlıklı kalması açısından son derece önemlidir.Yine görüşmelerden edinilen izlenim spor saatinin fiilen kısaltmaya çalışıldığıdır. Gazeteciler bir saat olan hakkın kırk beş dakika kullanılması şeklinde yerleşik bir uygulamanın getirilmeye çalışıldığını düşünmektedir.
- Koğuş Aramaları: Sık sık arama yapıldığı ve aramalarda kimi zaman infaz koruma memurları tarafından odaların dağıtılarak eşyaların yerlere döküldüğü, kimi aramalarda cezaevi kantininden alınan radyo ve televizyonlara el konulduğu aktarılmıştır.
- Kitap Sınırlaması: Yapılan tüm görüşmelerde koğuşta 10 kitaptan daha fazla kitap bulundurma yasağının katı biçimde uygulandığı anlaşılmıştır. Gazeteciler kitaplarına postada el konulduğunu aktarmışlardır. 10 kitap sınırlaması özellikle yeni kurulan Diyarbakır Kadın Cezaevi gibi kütüphanesi oluşmamış cezaevleri bakımından önemli bir

sorun teşkil etmektedir. Öte yandan Sincan Cezaevi'nde kapsamlı bir kütüphane vardır. Burada tutulan gazeteciler, kütüphane listesinde yer alan Can Dündar, Ahmet Altan kitaplarının kendilerine verilmediğini belirletmişlerdir.

- Yayın Sınırlaması: Yeni Yaşam, Özgür Gelecek, Özgürlükçü Demokrasi ve Yeni Asya gazetelerinin hiçbir şekilde verilmediği, Evrensel ve BirGün 'ün ise nadiren verildiği aktarılmıştır.
- TV Kanalları: Gazeteciler koğuşlarda bulunan televizyonlardan ancak cezaevi yönetiminin izin verdiği ATV, Beyaz TV gibi belli kanalları izlemek mecburiyetinde bırakıldıklarını belirtmişlerdir.
- Adli mahkûmlarla Yaşanan Sorunlar: Adli mahkûmların siyasi mahkûmlara olan tutumu konusunda ceza infaz koruma memurlarının kışkırtıcı pozisyonda bulunması sorunu bir kısım gazeteci tarafından aktarılmıştır. Adli mahkûmların siyasi mahkûmlara küfretmesi memurlar tarafından engellenmemekte, kimi zaman da memurlarca teşvik dahi edilmektedir.

E. DEĞERLENDİRME

Türkiye'de gazeteciler ne yazık ki bir yıllarını daha cezaevinde geçirdiler. Cezaevine giren gazetecilerin neredeyse tamamı gazetecilik faaliyetleri nedeniyle anayasal düzeni ortadan kaldırma, silahlı terör örgütü üyeliği ve propaganda suçları ile tutuklu bulunuyorlar.

Tahliye nedenlerine baktığımızda gazetecilerin yaklaşık yarısının (%47) verilen ara karar ile tahliye edildiğini ve yurtdışı çıkış yasağı adli kontrol tedbirine dönüldüğünü görmekteyiz. Yine %14'ünün de Yargıtay'ın bozma kararı ile tahliye edildiğini görüyoruz. Bu oranların aslında gazetecilerin tutuklanmasının hukuka aykırılığını ortaya koyan önemli sayısal değerler olduğunu, tutuklama gibi son çare olması gereken bir tedbire ilk olarak başvurulduğunu ve bu tedbirden de zaman içinde vazgeçildiği anlaşılmaktadır. Bu durum gazetecilerin özgürlük ve güvenlik hakkının ne derece risk altında olduğunu da ortaya koymaktadır.

VII. SORUŞTURMALAR

A. GÖZALTINA ALINAN GAZETECİLER

Liste-3: Nisan 2019 - Nisan 2020 Zaman Aralığında Gözaltına Alınan Gazeteciler ve Gözaltı Nedenleri

	TARİH	İSİM-SOYİSİM	KURUM	POZİYON
1	5.04.2019	Oktay Candemir		Serbest Gazeteci
<p>Van İl Emniyet Müdürlüğü polisleri, sabah saatlerinde gazeteci Oktay Candemir'in evine gelerek arama yaptı. Aramanın ardından Candemir gözaltına alındı. Savcılık ifadesinin ardından "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklanma talebiyle sulh ceza hâkimliğine sevk edilen Candemir, hâkimlik tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.</p>				
2	14.04.2019	Mustafa Sönmez		Yazar-İktisatçı
<p>13 Nisan günü sabaha karşı Twitter hesabından attığı "Çarşı başladı, devamı geliyor, hele ki tribünler bugün çok şenlenecek" videosu nedeniyle cumhurbaşkanına hakaret içeren paylaşımlarda bulunduğu iddiasıyla İstanbul Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürlüğü ekiplerince gözaltına alındı. Sönmez, emniyetteki işlemlerinin ardından Anadolu Adalet Sarayına getirildi. Nöbetçi savcılıkça ifadesinin alınmasının ardından serbest bırakıldı.</p>				
3	30.04.2019	Ali Avcu	Yurt Gazetesi	Genel Yayın Yönetmeni
<p>İfade için çağırıldığı Alibeyköy Karakolu'na giden Avcu, burada polis tarafından alıkonuldu. Avcu, yazdığı ve Toplumsal Yayınevi'nden çıkan "Kırk Katır mı? Yoksa Kırk Satır mı? Bir Dönemin Anatomisi" kitabı gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Avcu, sağlık kontrollerinin ardından Kartal Adliyesi'ne götürüldü. Ali Avcu, Kartal Adliyesi'nde ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.</p>				
4	01.05.2019	Deniz Kılıç	AzadiyaWelat	Eski Temsilcisi
<p>Deniz Kılıç hakkında sosyal medya hesabındaki paylaşımlar gerekçe gösterilerek soruşturma başlatıldı. Soruşturma kapsamında mayıs ayında gözaltına alınan ve sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakılan Kılıç hakkında iddianame hazırlandı. Batman Cumhuriyet Savcılığı'nca hazırlanan iddianamede, Kılıç'a ait olduğu belirtilen facebook hesabında 2014 ve 2015 yıllarına ait 7 paylaşımda "örgüt propagandası" yapıldığı ileri sürüldü. İddianamede, Kılıç hakkında basın açıklamalarında ve Newroz kutlamasında çekilen fotoğraflarla "örgüt propagandası" yaptığı gerekçesiyle 5 yıla kadar hapis cezası isteniyor.</p>				
5	4.05.2019	Kemal Bozkurt		Serbest Gazeteci
<p>Sabaha karşı evinden gözaltına alınan Bozkurt, görevi yaptırmamak için direnme suçlamasıyla hakkında açılan bir dava kapsamında ifade vermediği gerekçesiyle gözaltına alındı.</p>				
6	10.05.2019	Canan Coşkun	Cumhuriyet	Eski Muhabiri
<p>Cumhuriyet gazetesinde çalıştığı dönemde yazdığı "Hâkim ve savcılara indirimli konut" başlıklı haberinden dolayı İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin verdiği 12 bin 600 TL adli para cezasını ödemediği gerekçesiyle gece saatlerinde gözaltına alındı. Coşkun'un avukatları cezanın gazete tarafından ödenmesi gerektiğini, tebligatın kendilerine ulaşmadığını, gazeteye tebliğ edildiğini ancak orada çalışmadığı gerekçesiyle teslim alınmadığını, neticede tebligatın muhtarlığa bırakıldığını, muhtarlığa yapılan tebligat muhataba yapılmış sayıldığından kesinleştiğini, bu nedenle cezadan haberlerinin olmadığını belirttiler. Coşkun arkadaşlarının dayanışması ile para cezası ödenerek serbest bırakıldı.</p>				
7	10.05.2019	Zeynep Kuray	ANF	Muhabir

8	10.05.2019	İrfan Tunçbilek	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
Mısır Çarşısı'nda açlık grevlerine dikkat çekmek için anneler tarafından yapılan eylemi takip ederken gözaltına alındılar. Suçu ve suçluyu övme, terör örgütü propagandası yapma ve " 2911 sayılı sayılı kanuna muhalefet suçlamaları yöneltildi. Tutuklanma talebiyle sulh cezaya sevk edildiler. Sulh Ceza Hâkimliği haftada iki gün imza vermek şartıyla adli kontrolle serbest bıraktı.				
9	17.05.2019	İdris Demirel		Serbest Gazeteci
İğdir'da sabah saatlerinde Jandarma tarafından yapılan ev baskınlarında gazeteci fotoğraf sanatçısı İdris Demirel gözaltına alındı. Gözaltı detayları hakkında detaylı bilgiye ulaşılamadı.				
10	25.05.2019	Faik Bulut		Yazar
Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) düzenlediği bir toplantıya katıldığı gerekçesiyle hakkında soruşturma başlattığı için gözaltına alındı. Bulut, ifadesini verdikten sonra serbest bırakıldı.				
12	12.06.2019	Sonya Bayık	Jiyan Haber	Muhabir
Hasankeyf için düzenlenen basın açıklamasına yapılan polis saldırısında gözaltına alındı. Mezopotamya Ajansı'nda yer alan habere göre, polis gözaltına aldığı kişilere gözaltı aracında gaz sıkıtı, darp etti. Hastanede sağlık kontrolünden geçirilen 33 kişi, ilçe emniyet müdürlüğündeki kimlik tespiti sonrası serbest bırakıldı.				
12	13.06.2019	Sevda Erkilic	Özgür Gelecek	Muhabir
13	13.06.2019	Togay Okay	Özgür Gelecek	Muhabir
14	13.06.2019	Hüseyin Camkiran	Özgür Gelecek	Muhabir
Özgür Gelecek muhabirler, 13 Haziran Perşembe günü Bursa'da gözaltına alındı. Muhabirlerinin saat 11.00 civarında gözaltına alındıklarını açıklayan Özgür Gelecek; "Örgüt propagandası gerekçesiyle gözaltına alındıkları belirtilen muhabirlerimiz hakkında dört günlük gözaltı kararı uygulanacağı belirtilirken, muhabirlerimizin pazartesi günü Savcılığa çıkarılması bekleniyor. Muhabirlerimize dönük gözaltının yanı sıra irtibat büromuza ait yüzlerce kitap, yayın arşivi ve büro malzemesine de el konulduğu belirtiliyor" açıklamasını yaptı. Örgüt üyeliği gerekçesi ile tutuklama talebiyle sulh ceza hâkimliğine gönderilen muhabirler haftada iki adli kontrol şartı ve yurtdışı çıkış yasağı ile serbest bırakıldılar.				
15	15.06.2019	İsminaz Temel	ETHA	Editör
16	15.06.2019	Deniz Bakır	ETHA	Editör
17	15.06.2019	Serdal Işık	ETHA	Editör
18	15.06.2019	Havva Cuştan	ETHA	Muhabir
19	15.06.2019	Ozancan Sarı	ETHA	Muhabir
Ajans, Twitter hesabı üzerinden yaptığı açıklamada, "Haftalık sosyalist gazete Atılım'ın eki olan İstanbul Sokakta Gazetesi'nin toplatması olduğu gerekçesi ile şu an ETHA'da polis baskını var" ifadesini kullandı. Editörlerin ve muhabirlerin telefonlarına el konulduğu belirtilen açıklamada, polis aramasının 3 saatten fazla sürdüğü aktarıldı. ETHA, daha sonra yaptığı açıklamada ise ajansın muhabir ve editörlerinin de aralarında bulunduğu yedi kişinin gözaltına alındığını duyurdu. Dört günlük gözaltının sonunda savcılık ifadelerinin ardından adli kontrol istemiyle Sulh Ceza Hâkimliği'ne sevk edildi. Yurtdışı çıkış yasağıyla serbest bırakıldılar.				
20	28.06.2019	Ali Ergin Demirhan	Sendika.org	Editör
Sendika.Org sitesinden duyurulan haberde "büromuza gelen Şişli Emniyeti Güvenlik Şube'ye bağlı polisler, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan bir soruşturmada eksik ifadesi olduğunu gerekçe göstererek editörümüz Ali Ergin Demirhan'ı gözaltına aldı" denildi. Demirhan, sosyal medya üzerinden yaptığı açıklamada, "Adliyede aylık dosya kontrolü yaptırıyoruz, bir şey çıkmıyor. Gelen tebligat yok. Şimdi yol ortasında GBT kontrolünde "cumhurbaşkanına hakaret" dosyan var diye gözaltına alınıyorum. Fevkalade..." dedi. Gazeteci Ali Ergin Demirhan ifadesinin ardından serbest bırakıldı.				

21	4.07.2019	Sercan Akbaş	habererciş.com	Sahibi / Muhabir
<p>Van'da sayım sonucunu bekleyen kişilerin işkence ile gözüaltına alınması haberini Mezopotamya Haber Ajansı'ndan alıntı yaparak habererciş.com sitesine paylaşması gerekçe gösterilerek halkı kin ve nefrete teşvik etmek suçlaması ile gözüaltına alındı. İfade alımının ardından serbest bırakıldı.</p>				
22	12.07.2019	Ahmet Kanbal	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
<p>Kanbal, Mardin merkezde bulunan evine gittiği sırada sırada sivil polisler tarafından durdurularak, gözüaltına alındı. Gözüaltı gerekçesi öğrenilemeyen Kanbal'ın İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözüaltına alınan Kanbal'ın evinde de arama yapıldı. Mezopotamya Ajansı, Kanbal'ın gözüaltına alınması hakkında, "Mardin Büyükşehir Belediyesi'nde kayyım döneminde yaşanan yolsuzluk, ihaleye fesat, cinsel taciz ve rüşvet ilişkilerini ortaya çıkardığı haberleri nedeniyle hedef haline getirilen muhabirimiz Kanbal'ın belediye yerleşkesine girişi de yine "talimat yukarıdan" denilerek engelleniyordu" ifadelerini kullandı. Kanbal, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.</p>				
23	17.07.2019	Necla Demir	Gazete Karınca	İmtiyaz Sahibi
<p>CİMER üzerinden yapılan isimsiz bir haber ile halkı kin ve düşmanlığa tahrik iddiası ile soruşturma başlatıldı. İhbarda Gazete Karınca'da yapılan bazı haberlerde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret edildiği ileri sürüldü. Demir hakkında başlatılan soruşturma kapsamında 18 Mart günü İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından Gazete Karınca'nın internet sitesinde yer alan haberler incelenerek, bir rapor oluşturuldu. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatı ile hazırlanan raporda, "Wikileaks belgelerinden: Erdoğan ülkeyi sivil çatışmaya sürüklüyor", "AKP-CHP arasında fotoğraflı 'Gülen' tartışması", "RedHack üyeleri konuştu: Neden Albayrak'ıhacklediler?", "Feminist Gece Yürüyüşü: Binlerce kadın savaşa karşı 'barış', şiddete karşı 'isyan' dedi" haberleri suçlama konusu yapıldı. Soruşturma kapsamında Demir, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığına giderek ifade verdi. Demir'in ifadesi alındıktan sonra adli kontrol ve yurt dışı yasağı talebiyle Sulh Ceza Hâkimliği'ne sevk edildi. Hâkimlik, Demir'in ifadesinin ardından savcılığın taleplerini "Anılan paylaşımlar incelendiğinde başka kaynaklarca yapılan haberler olduğu, şüphelinin sadece bahsi geçen haberleri hiçbir özel görüş katmadan paylaştığı, şüphelinin suç işleme kastının bulunmadığı ve haber verme saiki ile hareket ettiği" değerlendirmesi yaparak reddetti.</p>				
24	30.07.2019	Ali Avcu	Yurt Gazetesi	Genel Yayın Yönetmeni
<p>Avcu bir toplantıya katılmak için gittiği Bolu'da Jandarma ekipleri tarafından gözüaltına alınarak Bolu Dağı Karakolu'na götürüldü. 'Hakaret' suçlamasıyla aranmasının olduğu öne sürülen Avcu, götürüldüğü Cumhuriyet Savcılığı'nda ifade vermesinin ardından serbest bırakıldı. İfade alımının ardından "Tarafıma daha önceden tebliğ edilmiş bir durum olmamasına rağmen, ifade vermem gerektiğini Jandarma ekiplerinden öğrenmiş oldum" ifadelerini kullandı.</p>				
25	16.08.2019	Ergin Çağlar	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
<p>14.08.2019 tarihinde Mezopotamya Ajansı'nın aktardığına göre Ergin Çağlar'ın evine Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürütmüş olduğu bir soruşturma kapsamında baskın yapıldı. Polis baskınında evde olmayan Çağlar hakkında savcılıkça "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla gözüaltı kararı alındığı belirtildi. Ergin Çağlar, 16.08.2019'da Mersin Adliyesine gitti. Adliyede polislerce gözüaltına alındı. Sağlık kontrolünden geçirilen Çağlar, İl Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube'ye götürüldü. 18.08.2019 tarihinde gözüaltı süresi Savcılık kararıyla 2 gün uzatıldı. Emniyette "Terör örgütü üyesi olmak" suçlaması yöneltilen Çağlar'a, soruşturma dosyasına temel oluşturan bazı açık ve gizli tanıkların hakkındaki beyanlarının yöneltildiği ifade edildi. 20.08.2019 tarihinde Savcılığa çıkan Çağlar, emniyette verdiği ifadeyi yenileyerek üzerine atılı suçlamayı reddetti. Savcılık, Çağlar'ı adli kontrol şartıyla serbest bırakılması için Sulh Ceza Hâkimliğine sevk etti. Hâkimlikte işlemleri tamamlanan Çağlar, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.</p>				

26	19.08.2019	Ziyan Karahan	Mezopotamya Haber Ajansı	Editör
19.08.2019 tarihinde Diyarbakır, Van ve Mardin Belediyelerine kayyım atanmasını takiben yapılan (HDP) üye, yönetici ve belediye meclis üyelerine yönelik operasyonlarla evinden gözaltına alındı. Avukatı ile görüşme yapması "gözaltı yoğunluğu" gerekçesiyle engellendi. 23.08.2019 tarihinde savcılık ifadelerinin alınması ardından sevk edildiği mahkemece "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldı.				
27	20.08.2019	Ayşegül Tözeren	Evrensel Gazetesi	Yazar
20.08.2019 tarihinde gece saat 1 sularında evine yapılan polis baskını ile gözaltına alındı. TEM Şubeye götürüldü. 24 saat avukat kısıtlılığı getirildi. Avukatları Mustafa Söğütlü ve Erdal Doğan kısıtlılık kararına itiraz etti. Avukatlara, gözaltı gerekçesi olarak, PKK/KCK örgütünde faaliyette bulunma şüphesi gösterildi. 23.08.2019 tarihinde adli kontrolle serbest bırakıldı.				
28	20.08.2019	Nurcan Yalçın	LizgeProduction	Muhabir
29	20.08.2019	Halime Parlak	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
30	20.08.2019	Ahmet Kanbal	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
31	20.08.2019	Mehmet Şah Oruç	Dihaber	Muhabir
32	20.08.2019	Rojda Aydın	Jinnews	Muhabir
20.08.2019 tarihinde Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne kayyım atanmasının ardından kentte süren protestoları takip ettiği sırada gözaltına alındı. Çıplak aramaya maruz kaldıkları ve vücutlarında morluklar olduğu avukatları tarafından aktarıldı. Gözaltı süresi 4 gün uzatıldı. İfade alınmasının ardından serbest bırakılan gazeteciler hakkında takipsizlik kararı verildi.				
33	20.08.2019	Yelda Çiçek	LizgeProduction	Muhabir
20.08.2019 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne kayyım atanmasının ardından kentte süren protestoları takip ettiği sırada gözaltına alındı. 23.08.2019 tarihinde savcılık ifadelerinin alınması ardından sevk edildiği mahkemece "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldı.				
34	23.08.2019	Tunahan Tuna	ETHA	Muhabir
35	23.08.2019	Taylan Öztaş	Özgür Gelecek	Muhabir
23.08.2019 tarihinde İstanbul'da, HDP Pendik, Bayrampaşa, Beşiktaş ilçe eş başkanları ile HDP il yöneticilerinin evlerine polis baskını düzenlenerek gözaltına alındılar. Savcılık ifadesinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldılar.				
36	29.08.2019	Ümit Uzun	Demirören Haber Ajansı (DHA)	Muhabir
29.08.2019 tarihinde gazeteci Ümit Uzun, Gaziosmanpaşa'da trafik kazasını haberleştirmeye çalışırken polis tarafından tartaklanıp kelepçelendi. Polis otosuna götürüldü. Ardından ilçe emniyet müdürünün talimatı ile serbest bırakıldı. Ümit Uzun, polisler hakkında şikâyetçi oldu. Uzun hakkında polise mukavemet ve hakaret suçlarından iddianame hazırlandı ve kamu davası açıldı.				
37	15.09.2019	Dilfiraz Değerli	istanbulgercegi.com	Haber Müdürü
Daha önce tebligatı yapılmayan bir ifadeye gitmediği gerekçesiyle Uzunköprü bağbozumu şenliklerini takip ettiği sırada Edirne'de gözaltına alınan istanbulgercegi.com haber müdürü Dilfiraz Değerli, çıktığı nöbetçi mahkemece serbest bırakıldı.				
38	10.10.2019	Hakan Demir	BirGün	İnternet Sorumlu Müdürü
10.10.2019 tarihinde sabah 4 civarı evinden polisler tarafından gözaltına alındı.09.10.2019 tarihinde Barış Pınarı Harekâtı ile birlikte halkı kin ve düşmanlığa tahrike etme iddiası ile başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alındığı öğrenildi. Emniyet ifadesinin ardından öğlen saatlerinde Savcılığa çıkarıldı. Yurt dışı çıkış yasağı adli kontrol tedbiri talebi ile sulh ceza hâkimliğine sevk edildi. İstanbul 13. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından dosya üzerine yapılan inceleme neticesinde yurt dışı çıkış yasağı ile serbest bırakıldı. Soruşturmada takipsizlik kararı verilerek yurtdışı çıkış yasağı kaldırıldı.				

39	10.10.2019	Fatih Gökhan Diler	Diken	İnternet Sorumlu Müdürü
10.10.2019 tarihinde işyerinden polisler tarafından gözaltına alındı. 09.10.2019 tarihinde Barış Pınarı Harekâtı ile birlikte halkı kin ve düşmanlığa tahrike etme iddiası ile başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alındığı öğrenildi. Emniyet ifadesinin ardından Savcılığa çıkarıldı. Yurt dışı çıkış yasağı adli kontrol tedbiri talebi ile sulh ceza hâkimliğine sevk edildi. Sulh ceza hâkimliği yurt dışı çıkış yasağı ile serbest bıraktı. Soruşturmada takipsizlik kararı verilerek yurtdışı çıkış yasağı kaldırıldı.				
40	12.10.2019	Burcu Özkaya Günaydın	Ahval	Muhabir
12.10.2019 tarihinde Hatay kent merkezinde gözaltına alınan gazeteci Burcu Özkaya Günaydın emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Gözaltı gerekçesinin Barış Pınarı Harekâtı ile ilgili sosyal medya paylaşımları olduğu öğrenildi.				
41	11.10.2019	Beritan Canözer	Jinnews	Muhabir
10.10.2019 tarihinde polis Jinnews muhabiri Beritan Canözer'in evine baskın düzenledi. Canözer'in bulunmadığı evde arama yapan polisler, bazı dergi, fotoğraf ve gazetelere el koydu. Polis, Canözer'in "sosyal medya paylaşımları" gerekçesiyle Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nde ifade vermesi gerektiğini belirterek evden ayrıldı.				
42	23.10.2019	Emre Orman	Net Haber Ajansı	Muhabir
23.10.2019 tarihinde gözaltına alındı. Emniyette susma hakkını kullandı. Sosyal medya paylaşımlarının yer aldığı dosya nedeniyle 24.10.2019 tarihinde ise savcılık ifadesinin ardından tutuklama talebiyle sevk edildi. Çıkarıldığı İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hâkimliğince propaganda iddiası ile tutuklandı. Orman avukatının tutuklama kararına itirazı ile bir hafta sonra serbest bırakıldı.				
43	27.10.2019	Nurcan Kaya	Artı Gerçek	Yazar
Hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesi ile İstanbul Havalimanı'nda 27.10.2019 tarihinde gözaltına alındı. Gerekçenin Suriye operasyonu ile ilgili paylaştığı bir tweet olduğu açıklandı. İfade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 28.10.2019 tarihinde savcılığın talebi ile yurtdışına çıkış yasağı konuldu.				
44	11.11.2019	Ahmet Altan	Taraf	Eski GYY
04.11.2019 tarihinde İstanbul 26. ACM'nin hükümlerle tahliye kararına savcılığın itirazı üzerine gece saatlerinde gözaltına alındı. 12.11.2019 sabah saatlerinde tekrar tutuklandı.				
45	12.11.2019	Ruken Demir	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
12.11.2019 sabah saatlerinde evinden gözaltına alındı. Yapılan savcılık sorgularında "terör örgütü adına faaliyet yürütmek" iddiasıyla suçlanan Demir, faaliyetlerinin gazetecilik kapsamında olduğunu belirtmesine rağmen tutuklama talebiyle 1. Sulh Ceza Mahkemesi'ne sevk edildi. Mahkeme, sabaha karşı savcılığın talebi doğrultusunda tutuklanmasına karar verdi. İzmir Aliğa Şakran Kadın Kapalı Cezaevi'ne konuldu.				
46	12.11.2019	Melike Aydın	Jinnews	Muhabir
12.11.2019 sabah saatlerinde evine yapılan baskın ile gözaltına alındı. Yapılan savcılık sorgularında "terör örgütü adına faaliyet yürütmek" iddiasıyla suçlanan Aydın, faaliyetlerinin gazetecilik kapsamında olduğunu belirtmesine rağmen tutuklama talebiyle 1. Sulh Ceza Mahkemesi'ne sevk edildi. Mahkeme, sabaha karşı savcılığın talebi doğrultusunda tutuklanmasına karar verdi. İzmir Aliğa Şakran Kadın Kapalı Cezaevi'ne konuldu. Aydın çıplak aramaya maruz kaldığını aktardı.				
47	13.11.2019	Canan Coşkun	Serbest	Muhabir
48	13.11.2019	Kazım Kızıl	Serbest	Belgeselci
13.11.2019 tarihinde Rabia Naz Vatan'ın ölümünü araştırmak üzere Giresun'un Eynesil ilçesinde bulunan Meclis araştırma komisyonuyla birlikte ilçede olduğu sırada, kaldıkları otelden gece saatlerinde gözaltına alındılar. Emniyetteki sorguda, Rabia Naz soruşturmasında tanık olarak yer alan Mürsel Küçükcal ile yaptığı görüşmeler sorulan gazeteci Coşkun'a 'şantaj, tehdit, kasten yaralama, hakaret, kişiyi				

hürriyetinden yoksun kılma' suçlamaları yöneltildi. Canan Coşkun taşınabilir modem, cep telefonu, bilgisayar, power bank, fotoğraf makinesi gibi tüm dijital materyale ve çekilen videolara el konulduğunu söyledi ve "Kazım Kızıl'ın, üzerinde Hamburg Film Festivali arması bulunan çantasına da bu armayı 'suç unsuru' sayarak el koydular" dedi. Görele Sulh Ceza Hâkimliği'ne sevk edilen Coşkun ve Kızıl hâkimlik sorgularının ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Gazetecilere yurt dışına çıkış yasağı getirildi.				
49	14.11.2019	Tuba Demir	KHK TV	Muhabir
Rabia Naz Vatan ile ilgili soruşturma bağlamda gerçekleşen gözaltı neticesinde adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Yurt dışına çıkış yasağı getirildi.				
50	15.11.2019	Ömer Akın	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başlattığı bir soruşturma kapsamında hakkında çıkarılan yakalama kararı nedeniyle Mardin'in Derik ilçesinde haber takibi sırasında gözaltına alınan Mezopotamya Ajansı muhabiri Ömer Akın savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldı.				
51	19.11.2019	Buse Söğütü	Yolculuk Gazetesi	Muhabir
Söğütü, GBT sorgusu sırasında gözaltına alındı. Gözaltı nedenin ÇHD, Canan Kaftancıoğlu, Sözcü Gazetesi dosyalarına bakan Ağır Ceza Hâkimi Akın Gürlek hakkında attığı bir tweet nedeniyle, açılan soruşturma kapsamında ifade alımı için yakalama kararı çıkarıldığı açıklandı. Söğütü, açılan soruşturmanın ardından iki kere ifade vermek için gittiğini, ancak savcının yerinde olmaması gibi gerekçeler ile ifadesinin alınmadığını belirtti. Söğütü ifadesinin ardından serbest bırakıldı.				
52	21.11.2019	Medine Gümüş	Radyo Dünya	Genel Yayın Yönetmeni
Adana Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, KHK ile kapatılan Radyo Dünya'nın Genel Yayın Yönetmeni Medine Gümüş'ün evine polis baskını yapıldı. Gümüş, yurt dışında olduğu için gözaltına alınamadı.				
53	26.11.2019	Berfin Altan	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
Mersin 3. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından hakkında çıkarılan yakalama kararı üzerine, Ankara'da bulunan evine düzenlenen operasyonla gözaltına alındı. Altan, Mersin'e götürüldü. Bir haftalık gözaltı süresinin ardından 3 Aralık 2019 günü sevk edildiği Mersin 3. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Altan'a "örgüt üyesi olmak" suçlaması yöneltildiği öğrenildi. Hâkimlik, Altan'a haftada bir imza atma şartı ve yurtdışına çıkış yasağı uygulanmasına karar verdi.				
54	28.11.2019	Mehmet Fırat Öksüz	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
28.11.2019 tarihinde sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle ifade vermek için gittiği İl Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alındı. Öksüz, ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.				
55	29.11.2019	Sadiye Eser	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
56	29.11.2019	Sadık Topaloğlu	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
Mezopotamya Haber Ajansı muhabirleri Sadiye Eser ve Sadık Topaloğlu 30 Kasım 2019 tarihinde mesai bitimi Ajans binasından çıktıkları esnada gözaltına alındılar. Uzun süre haber alınmayan Eser ve Topaloğlu'nun gözaltında oldukları öğrenildi. 3 Kasım 2019 tarihinde ifade alınmasının ardından çıkarıldıkları hâkimlikçe silahlı terör örgütü üyeliği iddiası ile tutuklandılar. Şubat ayında iddianameleri hazırlandı. 26 Mart 2020 tarihli ilk duruşmada adli kontrol tedbiri ile tahliye oldular				
57	3.12.2019	Serdal Işık	Etkin Haber Ajansı	Muhabir
İstanbul'da 3 Aralık 2019 günü haber takibine gittiği sırada polis tarafından yapılan GBT kontrolü sonrasında gözaltına alındı. Diyarbakır'da 2008 yılında açılan bir soruşturma kapsamında hakkında yakalama kararı olduğu öğrenilen Işık, adliyede SEGBİS'le ifadesi alındıktan sonra aynı gün içinde serbest bırakıldı.				

58	11.12.2019	Aziz Oruç	Dicle Haber Ajansı	Muhabir
<p>Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri gazeteci Aziz Oruç, 11 Aralık 2019 da gözaltına alındı. Mezopotamya Ajansı'nın haberine göre; hakkında açılan davalardan dolayı Avrupa'ya gitmek için İran üzerinden geçtiği Ermenistan sınır kapısında gözaltına alındı. Gözaltında iken Ermenistan polislerinin şiddetine maruz kalan Oruç, daha sonra İran askerlerine teslim edildi. İran'da da iki gün boyunca işkenceye uğrayan Oruç, 10 Aralık'ı 11 Aralık'a bağlayan gece ayakları çıplak ve üstü başı yırtılmış hâlde tel örgülerin arasından Türkiye tarafına atıldı. Aynı gün gözaltına alınan Oruç, 7 günlük gözaltının ardından tutuklandı. Halen Ağrı Patnos Cezaevinde tutuluyor</p>				
59	14.12.2019	Yavuz Selim Demirağ	Yeniçağ Gazetesi	Yazar
<p>14 Aralık 2019 gece yarısı saatlerinde Ankara'daki evinde gözaltına alındı. Hakkında açılan bir hakaret davasında ifade vermeye gitmediği için çıkarılan yakalama kararı uyarınca gözaltına alındığı öğrenilen Demirağ, Ankara 46. Asliye Ceza Mahkemesi'nde nöbetçi hâkim karşısına çıkarıldı. Demirağ, ifadesinin ardından serbest bırakıldı. Hakkında başka bir dava kapsamında uygulanan adli kontrol nedeniyle her hafta karakola giderek imza attığını ifade eden Demirağ, kendisine herhangi bir tebligat gelmediğini belirtti.</p>				
60	29.12.2019	Zülal Kalkandelen	Cumhuriyet Gazetesi	Yazar
<p>Cumhuriyet gazetesinde ekoloji yazılar yazan Zülal Kalkandelen, İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nda gözaltına alındı. Kartal'da bulunan Anadolu Adliyesi'ne götürülen Kalkandelen ifade verdikten sonra bırakıldığını duyurdu</p>				
61	19.10.2019	Nurcan Baysal		Yazar
<p>Gazeteci yazar Nurcan Baysal, sabaha karşı evini polisin bastığını açıkladı. Baysal, durumu yurtdışından Twitter'dan duyurdu: "Sabah 5'e doğru sosyal medya paylaşımlarımdan dolayı 30-40 eli silahlı polis evimi darmadağın etmişler. Beni sormuşlar. Yurtdışındayım şu an, o nedenle gözaltına alınmadım" dedi.</p>				
62	23.01.2020	Gözde İşeri		Yazar
<p>Gazeteci ve yazar Gülşen İşeri, İstanbul'da pasaportunu yenilemek için gittiği nüfus müdürlüğünde bugün sabah saatlerinde gözaltına alındı. Gülşen İşeri'nin gözaltına alınma nedeni ise 2017 yılının temmuz ayında hakkında BİMER'e yapılan isimsiz bir ihbar olarak belirtildi. İşeri'yi ihbar eden isimsiz kişi, yazarın kitaplarında örgüt propagandası yaptığını iddia ediyor. İfade alımının ardından serbest bırakılan İşeri, muhbir hakkında şikâyetinde bulundu.</p>				
63	5.02.2020	Ferhat Çelik	Mezopotamya Haber Ajansı	Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
<p>Mezopotamya Ajansı Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ferhat Çelik, tutuklu gazeteci Sadık Topaloğlu'nun ziyaretine gittiği Silivri 5 Nolu Kapalı Cezaevi'nde gözaltına alındı. Hakkında yakalama kararı çıkarıldığı anlaşılan Çelik, elleri kelepçelenerek Silivri Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Burada üç saat tutulduktan sonra ilçe adliyesine götürülen Çelik, SEGBİS ile hakkında yakalama kararı çıkaran Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı'na bağlanarak ifade verdi. Yakalama kararına neden olan soruşturmanın Mezopotamya Ajansı'nda 6 Ocak 2019 tarihinde yayımlanan ve Mardin'de vali, jandarma alay komutanı gibi devlet bürokrasisinde yer alan kişilerle sıkı ilişkileri olan, kamufllajlı ve uzun namlulu silahla pozlar veren Artuklu 1071 Eğitim ve Kültür Derneği Başkanı Murat Kırmızıoğlu'nun şikâyeti üzerine açıldığı öğrenildi.</p>				
64	15.02.2020	Yunus Duman	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
<p>Van'da yapılan ev baskınlarında aralarında Mezopotamya Ajansı Muhabiri Yunus Duman'ın da olduğu 65 kişinin gözaltına alındı. Yaklaşık iki gün gözaltında kalan Duman savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.</p>				

65	18.02.2020	Şevval Şirin	Kanal D	Muhabir
İstanbul Esenyurt'ta bulunan bir okuldaki taciz iddiasını haberleştirirken iki kadın polis tarafından gözaltına alındı. Sonra okulun içine götürüldü ve mahkeme kararı olmaksızın cep telefonuna el konularak saatlerce bir odada tutuldu. Şevval Şirin ise polislerden şikâyetçi oldu. Bunun üzerine iki kadın polis de muhabir tarafından darp edildiğini belirtti.				
66	19.02.2020	Hakkı Boltan	Özgür Gazeteciler İnişiyatifi	Temsilcisi
Boltan, İl Emniyet Müdürlüğü'ndeki ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. Gazeteci Boltan, savcılık tarafından 'adli kontrol' tedbirleriyle serbest bırakılmak üzere Sulh Ceza Hâkimliği'ne sevk edildi. Boltan yurtdışına çıkma yasağıyla serbest bırakıldı.				
67	29.02.2020	İdris Sayılğan	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
Edirne Pazarkule'de mültecilerin Bulgaristan'a geçme girişimlerini izlerken gözaltına alınan İdris Sayılğan, "adli kontrol tedbirine bilerek aykırı davrandığı" gerekçesiyle tutuklandı. 03.03.2020 tarihinde mahkemesine yapılan itiraz neticesinde tahliye edildi.				
68	29.02.2020	Naci Kaya	Mezopotamya Haber Ajansı	Muhabir
Edirne Pazarkule'de mültecilerin Bulgaristan'a geçme girişimlerini izlerken Sayılğan ile gözaltına alındı. Aydın 3. ACM, SEGBİS ile ifade veren MA muhabiri Naci Kaya'nın serbest bırakılmasına karar verdi fakat Kaya'nın gözaltı süresi 4 Mart'a kadar uzatıldı.				
69	29.02.2020	Alptekin Dursunoğlu	Yakın Doğu Sitesi	Genel Yayın Yönetmeni
Yakın Doğu Haber sitesi genel yayın Yönetmeni Alptekin Dursunoğlu sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alındı. Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme, TCK 301 Türk Milllerini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin Kurum ve Organlarını aşağılama suç isnadı ile 1 Mart 2020 tarihinde tutuklandı. Hemen akabinde iddianamesi hazırlanan Dursunoğlu, 16 Mart 2020 tarihinde görülen ilk duruşmada tahliye oldu.				
70	2.03.2020	Tuba Demir	KHK TV	Muhabir
Edirne Pazarkule'de mültecilerin Bulgaristan'a geçme girişimlerini izlerken gözaltına alındı. İfade alınımının ardından serbest bırakıldı.				
71	1.03.2020	Mahir Boztepe ve üç muhabiri Ankara	Sputnik Türkiye	Genel Yayın Yönetmeni
Rusya'nın İdlib'te yaptığı bombalama neticesinde 33 askerin şehit olmasının akabinde Ankara büro Sputnik çalışanı 3 gazetecinin evine 10-15'er kişilik gruplarca eşzamanlı olarak saldırı düzenlendi. Saldırganlar hakkında şikâyetçi olmak için karakola giden gazetecilerin haklarında yakalama kararı olduğu iddiasıyla gözaltına alındılar. Gözaltında Sputnik International tarafından yapılan "Çalıntı Eyalet: Suriye'nin bir köşesi 80 yıl önce neden Fransa tarafından Türkiye'ye verildi?" başlıklı haber nedeniyle gözaltına alındığı belirtilen üç kişi Ankara Adliyesi'nde ifadeleri alındıktan sonra salıverildi. Sputnik Türkiye Genel Yayın Yönetmeni Mahir Boztepe'nin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Türk Ceza Kanunu'nun 301 ve 302. maddeleri uyarınca başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alındığı bildirildi. Sputnik Türkiye, gözaltı sonrasında İstanbul ofisinde polis tarafından arama yapıldığını da duyurdu. Boztepe ifade alınımının ardından serbest bırakıldı.				
72	3.03.2020	Bradley Alan Secker	CAIF	Foto Muhabir
73	3.03.2020	Tolga Sezgin	Nar Photos	Foto Muhabir
74	3.03.2020	Yusuf Sayman	CAIF	Tercüman
75	3.03.2020	Marko Durica	Reuters	Foto Muhabir
76	3.03.2020	Chris McGrathy	GettyImages	Foto Muhabir

77	3.03.2020	Sedat Suna	EPA	Foto Muhabir
78	3.03.2020	Umut Kangöl	VMLY&R	Foto Muhabir
79	3.03.2020	CasperDolhoff	Jyllands-Posten (Danimarka)	Foto Muhabir
80	3.03.2020	Marie Louis Albers	Jyllands-Posten (Danimarka)	Foto Muhabir
Edirne Pazarkule'de mültecilerin Bulgaristan'a geçme girişimlerini izlerken 1. derece askeri bölgede izinsiz çekim yapılması gerekçe gösterilerek gözaltına alındılar ve Edirne Merkez İlçe Jandarma Komutanlığına götürüldüler. İfadelerin ardından serbest bırakıldılar.				
81	1.03.2020	Rawin Sterk (İsmail Yılmaz)	RUDAW	Muhabir
82	1.03.2020	Mehmet Şirin Akgün	RUDAW	Kameraman
Edirne Pazarkule'de mültecilerin Bulgaristan'a geçme girişimlerini izlerken gözaltına alındılar. Ek gözaltı süresi sonunda Mehmet Şirin Akgün serbest bırakılırken, Sterk önceki gün bir başka dosya gerekçe gösterilerek Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Şubesi'ne gönderildi. Ankara'daki gözaltı sürecinin ardından bugün mahkemeye sevk edilen Sterk sosyal medya paylaşımları nedeniyle açılan propaganda soruşturması gerekçe gösterilerek tutuklandı.				
83	4.03.2020	Barış Terkoğlu	OdaTV- Cumhuriyet	Haber Müdürü- Yazar
84	4.03.2020	Hülya Kılınç	Oda TV	Muhabir
85	6.03.2020	Barış Pehlivan	Oda TV	Genel Yayın Yönetmeni
86	7.03.2020	Aydın Keser	Yeni Yaşam Gazetesi	Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
87	7.03.2020	Ferhat Çelik	Yeni Yaşam Gazetesi	Genel Yayın Yönetmeni
88	7.03.2020	Murat Ağirel	Yeniçağ Gazetesi	Yazar
89	9.03.2020	Aydın Keser	Yeni Yaşam Gazetesi	Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
90	9.03.2020	Ferhat Çelik	Yeni Yaşam Gazetesi	Genel Yayın Yönetmeni
91	9.03.2020	Murat Ağirel	Yeniçağ Gazetesi	Yazar
OdaTV Sorumlu Haber Müdürü Barış Terkoğlu, 4 Mart 2020 tarihinde 'Sessiz, sedasız ve törensiz defnedilen Libya şehidi MİT mensubunun cenaze görüntülerine Odatv ulaştı' başlıklı haber nedeniyle sabaha karşı gözaltına alındı. Terkoğlu'nun gözaltına alınmasının ardından haberde imzası olan ve Manisa'da yaşayan muhabir Hülya Kılınç da ekiplerce gözaltına alınarak İstanbul'a getirildi. Terkoğlu ile Kılınç, MİT Kanunu 27. maddesi 'MİT mensupları ve ailelerinin kimliklerini, makam, görev ve faaliyetlerini ifşa etme' suçundan tutuklandı. 6 Mart 2020 tarihinde aynı soruşturma kapsamında Oda TV Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan da ifadeye davet edildi. İfade alımının ardından tutuklama istemiyle Sulh Ceza Hâkimliğine sevk edilen Pehlivan tutuklandı. Pehlivan'ın ardından 7 Mart 2020 tarihinde Yeniçağ Gazetesi yazarı Murat Ağirel, Yeni Yaşam Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Mehmet Ferhat Çelik ve Sorumlu Müdürü Aydın Keser de ifadeye davet edildi. Çıkarıldıkları sulh ceza hâkimliğince adli kontrol tedbiri ile serbest bırakıldılar. 9 Mart 2020 tarihinde ise savcılığın tutuklama talebinin reddi kararına itirazının kabulü üzerine Ağirel, Çelik ve Keser de tutuklandı. Terkoğlu, Pehlivan, Ağirel, Keser ve Çelik halen Silivri Cezaevi'nde tutulurken, Kılınç Bakırköy Kadın Cezaevi'ndedir. İddianamenin hazırlanması beklenmektedir.				
92	14.03.2020	Ebru Küçükaydın	haberimizvar.net	Genel Yayın Yönetmeni

93	14.03.2020	İdris Özyol	haberimizvar.net	Yazı İşleri Müdürü
14.03.2020 tarihinde İdris Özyol ile birlikte gözaltına alındılar. Gazetecilerin gözaltına alınma gerekçelerinin halkı paniğe sokmak ve yetkililerin açıklaması olmadan yeni tip koronavirüsten kaynaklanan COVID-19 salgınıyla ilgili haber yayımlamış olmak olduğu belirtildi. Antalya Emniyet Müdürlüğüne götürülen gazeteciler ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.				
94	20.03.2020	İsmet Çiğit	Ses Gazetesi	Kocaeli Genel Yayın Yönetmeni
95	20.03.2020	Ahmet Serimer	Ses Gazetesi	Kocaeli Yazı İşleri Müdürü
96	20.03.2020	Güngör Arslan	Ses Gazetesi	Kocaeli Yazar
SES Kocaeli Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni İsmet Çiğit, gazetenin internet sitesinde yayımlanan Derince Araştırma Hastanesi'nde koronavirüs kaynaklı hastalıktan iki kişinin öldüğüne ilişkin haber üzerine gece yarısı kelepçelenerek gözaltına alındı. Olayı duyunca Emniyet Müdürlüğü'ne giden gazetenin yöneticisi ve yazarı Güngör Arslan, 'Haberi o değil ben yaptım, onun sorumluluğunda değil' deyince İsmet Çiğit serbest bırakıldı, onun yerine Güngör Arslan gözaltına alındı. Arslan ve daha sonra Emniyet'e çağrılan Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ahmet Serimer ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.				
97	18.03.2020	M. Ahmet Oktay	Bartın Gazetesi-Gazetesi	Halk Pusula Sahibi
98	18.03.2020	Eren Sarıkaya	Bartın Gazetesi	Pusula Yazı İşleri Müdürü
Bartın'da yayın yapan Halk Gazetesi ve Pusula Gazetesi'nin Sahibi Mustafa Ahmet Oktay ile Yazı İşleri Müdürü Eren Sarıkaya sabah saatlerinde Bartın Emniyet Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Şubesi tarafından gözaltına alındı. Savcının talimatı üzerine gözaltına alınan iki gazeteci, "Bartın'da bir doktorun testleri pozitif çıktı" başlıklı haber dolayısıyla halkı paniğe sevk etmekle suçlanıyordu. Oysa ki haber doğrudur. Zira Bartın Valiliği de gazetecilerin gözaltına alınmasından bir saat sonra haberi doğrulayan bir açıklama yaptı. İfade alımının ardından serbest bırakıldılar.				
99	15.03.2020	Yaşar Anter	Sözcü Gazetesi	Muhabir
Sözcü muhabiri Yaşar Anter, Dubai şeyhi Abdullah Al Futtaime ait 110 metre uzunluğunda, 600 milyon Euro değerindeki yatına ilişkin haberi nedeniyle gözaltına alındı. İfade işleminin ardından Savcılık tarafından tutuklama talebiyle Sulh Ceza Hâkimliğine sevk edilen Anter'in serbest bırakılmasına karar verildi.				
103	? .03.2020	Gençağa Karafazlı	Rize Nabız Haber Sitesi	Muhabir
"Umreden Rize'ye dönen 500 vatandaş karantina altına alınmadı" şeklinde haber yapan gazeteci Gençağa Karafazlı hakkında Rize Cumhuriyet Savcılığı 'halka korku ve panik yaymak' gerekçesiyle soruşturma açtı. Gözaltına alınan Karafazlı ifadesinin ardından gözaltı tutanağı imzalatılarak serbest bırakıldı.				
100	26.03.2020	Mustafa Özdemir	Halkın Sesi	Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
101	26.03.2020	Osman Sav	İmza Gazetesi	İmtiyaz Sahibi
102	26.03.2020	Seyfi Boyraz	Elmas 67 TV	Haber Müdür
103	26.03.2020	Ergin Özkul	Lens Medya	İmtiyaz Sahibi
104	26.03.2020	Selçuk Koçaklı	Tempo Gazetesi	Muhabir
Zonguldak 10 Temmuz Mezarlığı'na, bir cenazenin özel kıyafetli görevlilerce defnedildiği haberi yapan gazeteciler, "halkı paniğe sürüklediği" gerekçesiyle soruşturma başlatıldı. Savcılığın talimatı üzerine gazetelere giden polis ekipleri bürolarda bulunduğu muhataplarını gözaltına aldı. İfade alımının ardından adli kontrol tedbiri ile sulh cezaya sevk edilen gazeteciler, haklarındaki talep reddedilince serbest bırakıldılar.				

B. İFADEYE ÇAĞIRILAN GAZETECİLER

- 25.04.2019 tarihli habere göre BirGün ve Artı TV muhabiri Erk Acarer hakkında, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Elektronik Muhabere Şube Müdürlüğü'ne yapılan bir ihbar üzerine soruşturma başlatıldı. Hakkında iddianame düzenlenen Acarer hakkında yakalama kararı çıkarıldı.
- 7 Şubat MİT Krizi soruşturmasında FOX TV Haber Müdürü Ercan Gün hakkında iddianame hazırlandı. İddianame Hrant Dink dosyası ile birleştirildi.
- Cumhuriyet gazetesi eski muhabiri ve HDP milletvekili Ahmet Şık hakkında dokunulmazlığının kaldırılması için iki ayrı fezleke düzenlendi. Fezlekelerden ilkinde Şık'ın yargılandığı ve hapse mahkûm edildiği Cumhuriyet davasının 3. duruşmasında yaptığı savunmaya yer verildi ve TCK'nın 301. Maddesinde geçen suçu oluşturduğu, 301/4. Madde uyarınca soruşturma izni talebinde bulunulduğu belirtildi. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü, 22 Mayıs 2018'de Şık hakkında soruşturma izni verdi. Bu izin doğrultusunda, Şık'ın Türk milletini, devleti, hükûmeti, yargı organlarını alenen aşağıladığı gerekçesiyle dokunulmazlığının kaldırılması istenildi. Şık hakkında hazırlanan ikinci fezleke ise iki kişi tarafından CİMER'e yapılan ihbar esas alındı. CİMER'in ihbarları gönderdiği Ankara Başsavcılığı, Ankara Emniyeti'nden ihbarlarda söz edilen Şık'ın Alman kanalına verdiği röportajın deşifresini istedi. Deşifreyi inceleyen savcılık, Şık hakkında fezleke hazırladı. Fezleke, Şık'ın, "Türkiye gibi temel özgürlüklerin ayaklar altına alındığı, demokrasinin her geçen gün zedelendiği, adalet sisteminin çöktüğü, hukukun üstünlüğüne olan inancın yok olduğu, basın özgürlüğünün olmadığı, her şeyin gözü kör bir biat kültürüyle işlendiği, tek adam tarafından yönetilen bir ülkeye verilmesi, bir dikta rejiminin uluslararası onaylanması anlamına geliyor. Ben de onlara soruyorum. Bir mafya ile nasıl aynı masaya oturuyorlar? Kendi nezdinde otokratik bulduğunuz bir rejim ile nasıl olur da anlaşmalarda bulunabilirsiniz. Çünkü sermayenin ahlakı yok. Bu şampiyonayı düzenleyenlere bunu soruyorum" sözlerinin cumhurbaşkanına hakaret suçunu oluşturduğu kaydedildi. Fezleke, Şık'ın bu nedenle de dokunulmazlığının kaldırılması talep edildi.
- Diken yazarı Levent Gültekin hakkında "Mağdur edebiyatı yapmayın diyen vicdansızlara" başlıklı yazısı gerekçe gösterilerek savcılığa yapılan ihbar sonucunda soruşturma açıldı. Gültekin soruşturma kapsamında ifade verdi.
- 12 Haziran 2016 tarihli habere göre Olağanüstü Hal (OHAL) kapsamında 2016 yılında çıkarılan 675 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan günlük Kürtçe gazete AzadiyaWelat'ın 27 çalışanı hakkında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nca "örgüt propagandası" ve "örgüt üyeliği" kapsamında soruşturma başlatıldı. Hakkında soruşturma yürütülen isimlerden biri ise yine 2016'da Şırnak'ın Cizre ilçesinde geçtiğimiz yıl uygulanan sokağa çıkma yasağı sırasında sığındığı evin bodrumunun yaşamını yitiren gazetenin yazı işleri müdürü Rohat Aktaş.

- 19.06.2019 tarihinde BirGün gazetesi eski Genel Yayın Yönetmeni Barış İnce "kaçsaatoldunet" hesabını kullandığı iddiasıyla ifadeye çağırıldı. İnce ifadesinde hesabın 2017 yılında satın alındığını ve bundan sonra isminin değiştirildiğini söyledi. İnce hesabın Emrah Besler'den satın alındığını ve daha sonra isminin ekspreshaber olarak değiştirildiğini ifade etti. Besler'in psikolojik olarak sıkıntılar yaşadığını ve hesabı satın alarak kendisine yardım etmek istediklerini dile getirdi. İnce "Anlaşma sonucu 2017 yılının Eylül ayında bu hesabı 4 bin TL karşılığında satın aldık. Hesap adını @ekspreshabercom olarak değiştirdik ve bu isimle yayın hayatına devam ettik. Eski paylaşımları silmenin uzun süreceğini düşündük ve vazgeçtik. Biz ismi değiştirince 'kaçsaatoldunet' ismi boşa düştü. Bunu da başka biri kullanmaya başlamış. 2017 yılı Eylül ayından önceki paylaşımlar Emrah Besler'e aittir. 2015 yılındaki FETÖ destekli paylaşımlar ise hesabın ismini sonradan alanlara aittir. Bu sebeple atılı propaganda suçlamasını reddediyorum. Aleyhimde çıkan haberlerden dolayı burslu olarak eğitim gördüğüm Almanya'dan ifade vermek üzere derhal Türkiye'ye döndüm" ifadelerini kullandı. Bu soruşturma uzun süre açık bırakılarak takipsizlik kararı verilmedi. 1 yıl sonra iddianame hazırlanarak fuatavni haberleri nedeniyle "örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüte yardım" suçlaması ile İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davaya eklendi. Barış İnce bu dosya kapsamında ayrıca "örgüt üyeliği" suçundan da yargılanıyor.

- Temmuz ayı sonu, ağustos ayı başında T24 çalışanı en az beş gazeteci hakkında Türk Ceza Kanunu'nun "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüte yardım etmek" suçundan soruşturma başlatıldı. 2014 yılının mart ayı ile 2016 yılının nisan ayları arasında, Fuat Avni adlı Twitter hesabının paylaşımlarının haberleştirilmesi gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturmada, ilk olarak T24 çalışanları İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi tarafından ifadeye çağırıldı. Ardından Diken.com.tr çalışanı en az 7 gazeteci daha ifadeye çağırıldı.

- 16.09.2019 tarihinde Erk Acarer'in BirGün gazetesinde yayımlanan bir köşe yazısı nedeniyle terörle mücadelede görev alan personeli hedef göstermeden soruşturma başlatıldı. İmzalı köşe yazısı olmasına ve sorumlu olmamalarına karşın Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Berkant Gültekin, Cansever Uğur ve İnternet Sorumlu Müdürü Hakan Demir de ifadeye çağırılarak soruşturmaya dahil edildi.

- 23.09.2019 tarihinde Evrensel gazetesi Ege Temsilcisi Özer Akdemir sosyal medya paylaşımları nedeniyle İzmir Emniyeti Güvenlik Şube Birimine ifadeye çağırıldı. Soruşturma konusu paylaşımının Urfa'nın Suruç ilçesinde 24 Haziran 2018 Cumhurbaşkanlığı seçimleri sırasında AKP Milletvekili Halil İbrahim Yıldız'ın silahlı kişilerle birlikte okulları gezerek oy topladığını gösteren görüntülere dair attığı bir tweet olduğu belirtildi. Akdemir hakkındaki soruşturmanın halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçu kapsamında yürütüldüğü öğrenildi.

- Demirören Haber Ajansı emniyet yargı muhabiri Ümit Uzun, 19.08.2019 tarihinde İstanbul Gaziosmanpaşa'da bir trafik kazasını haberleştirdiği sırada polisler tarafından gözaltına alındı, sonrasında serbest bırakıldı. Gözaltına alan polisler Uzun hakkında kamu

görevlisine hakareten şikâyetçi olmaları üzerine soruşturma başlatıldı. Uzun GOP Savcılığına ifade verdi.

- 07.10.2019 tarihli habere göre Evrensel gazetesi yazarı Ender İmrek'in "Parıl parıl parlıyordu Hermes çanta" başlıklı, Emine Erdoğan'ın çantasını ve Canan Kaftancıoğlu'nun yargılanmasını konu edindiği köşe yazısı ile ilgili hakkında soruşturma başlatıldı. Yenibosna Polis Karakolu'ndan ifadeye çağrıldı. 21.10.2019 tarihinde ifade vermeye giden İmrek hakkındaki soruşturmanın Emine Erdoğan'ın şikâyeti ile açıldığı öğrenildi. Soruşturma neticesinde dava açıldı.

- Gazete Fersude eş genel yayın yönetmeleri Hayri Tunç ve Bengisu Kömürcü 18.10.2019 tarihinde haklarında yakalama kararı çıkarılması üzerine ifade verdiler. Elazığ Karakoçan'da B.Ö. adlı Alevi yurttaşın tehdit edildiğine dair Mezopotamya Ajansı'nın haberini sitelerinde kaynak göstererek yayımladıkları halde haberde, ismi dahi verilmeyen yurttaşın, 'haberden sonra tehditler arttı' diyerek gazetenin Eş Genel Yayın Yönetmenleri Hayri Tunç ve Bengisu Kömürcü'yü şikâyet ettiği öğrenildi.

- 25.10.2019 tarihinde Recep Tayyip Erdoğan, Le Point dergisinde çıkan 23.10.2019 "Kök Kurutan" kapağı nedeniyle, yayın direktörü Etienne Gernelle ve yazar Romain Gubert, hakaret iddiasıyla şikâyetçi oldu.

- 14.11.2019 tarihinde Van'da serbest gazetecilik yapan Ruşen Takva, sosyal medyada Van belediyelerine kayyım atanması sonrasında yaptığı paylaşımları nedeniyle halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçu kapsamında başlatılan soruşturmada ifade verdi.

- 15.11.2019 tarihinde T24 yazarı Tolga Şardan "Emniyet'te neler oluyor; Menzilciler, Emniyet atamalarında birbirine mi girdi?" başlıklı yazısında, EGM içerisinde Menzil cemaatinden olan isimlere öncelik verildiği iddialarına yer verince, hakkında EGM tarafından yapılan açıklamada, "Son günlerde asılsız, mesnetsiz, karalama amacı güden iddia ve iftiralarda bulunan gazeteci Tolga Şardan hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur" denildi.

- 15.11.2019 tarihinde Mezopotamya Haber Ajansı Mardin muhabiri Ahmet Kanbal'ın, kayyım yönetimindeyken alındıkları Mardin Büyükşehir Belediyesi'ndeki işlerine HDP'li yönetim tarafından 31 Mart yerel seçimleri sonrası "hırsızlık" gerekçesiyle son verilen kişilerin, kayyım atanması sonrası yeniden işe alınmasına dair haberi nedeniyle hakkında soruşturma açıldı. Kanbal, Artuklu Polis Merkezi'ne giderek ifade verdi

- 09.12.2019 tarihinde T24 yazarı Hasan Cemal hakkında 9 Temmuz 2018 tarihinde T24'te yayımlanan "Dikta/Diktatör" başlıklı yazısıyla ilgili olarak "Cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla yapılan şikâyet üzerine başlatılan soruşturmada takipsizlik kararı verildi.

- 12.12.2019 tarihli habere göre Yeniçağ Gazetesi yazarı Orhan Uğurlu hakkında 01.07.2019 tarihli şikâyet dilekçesi ile "Erdoğan görev suçu işledi" başlıklı yazısı gerekçe gösterilerek hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" soruşturması açıldı.
- Erdoğan'ın Elazığ ziyareti sırasında deprem bölgesinde bulunan gazeteci Serdar Akinan KRT TV'de, Erdoğan'ın fotoğraf çektirmesi için AFAD yetkilisinin enkaz altındaki kadını 1 saat beklettiğini açıklaması üzerine 27.01.2020 tarihinde Elazığ Valiliği Akinan hakkında suç duyurusunda bulundu.
- 01.02.2020 tarihinde Mezopotomya Haber Ajansı Mardin muhabiri Ahmet Kanbal "Artuklu'da rüşvet çarkı" haberi nedeniyle Artuklu Belediyesi'nin bu haberin "asılsız" olduğunu ileri sürerek suç duyurusunda bulunduğunu duyurdu. Kanbal soruşturma kapsamında ifade verdi.
- 06.02.2020 tarihinde Jinnews muhabiri Hikmet Tunç hakkında Muradiye Belediyesi kayyımı Erkan Savar'ın şikâyeti üzerine yaptığı bir haber gerekçe gösterilerek soruşturma açıldı. Gazeteci, 13 Mayıs 2019 yayımlanan "4 milyon 500 bin TL karşılığında peşkeş çektiği Muradiye Şelalesi kaderine terk edildi" başlıklı haberi nedeniyle suçlanıyor
- 07.02.2020 tarihli habere göre Antalya Konyaaltı sahili plaj işletmecisi, Hülya Koçyiğit'in damadı Ender Alkoçlar'ın sahip olduğu Alkoçlar Turizm, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek'in basın toplantısında Antalya merkezli **haberimizvar.net** Genel Yayın Yönetmeni Ebru Küçükaydın'ın sorduğu sorular nedeniyle savcılığa suç duyurusunda bulundu. Suç duyurusunun ardından Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma başlattı. 26.02.2020 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, gazeteci Can Ataklı'ya Tele1'de sunduğu programdaki ifadelerini gerekçe göstererek 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçlamasıyla soruşturma açtı. Ataklı, soruşturmaya konu olan yayında, şu ifadeleri kullanmıştı: "Şuraya bak ya, taş üstünde taş kalmıyor ya. İran'da deprem oluyor. Tamam aynı yer yani sınır o tarafta ama şuraya bak ya, ondan sonra da ben deprem için 'Biz onun kaç katını harcadık.' Harcadın da ne oldu? Kime ne harcadınız? Benim param ya, ben paramı sormayacak mıyım? Benim param kardeşim, eşek gibi çalışıyorum, kazanıyorum, vergimi ödüyorum. 40-50 yıldır bu böyle, yaptın mı? Hadi 40 yıldır yapmıyordu. Atatürk Cumhuriyeti'ydi onlar yapmaz... Sen ne yaptın lan? 17 yıldır oradasın gene su basıyor, gene sel basıyor, gene depremde yıkılıyor. Beceremediniz gitti be..."
- 16.03.2020 tarihli habere göre Sabah gazetesi yazarı Hilal Kaplan, 5 Nisan 2019'da Odatv'de yayımlanan "Kim bu yeni paralel Pelikancılar" başlıklı haberdeki "Pelikancı ve yeni paralel" ifadelerine "kişinin itibarını zedeleyici, gerçek dışı ibareler ve açıkça iftira içeren, kendisine 'yeni paralel' demek suretiyle terör örgütüne üye olmakla suçlayan ifadeler" kullanıldığını ileri sürerek sorumlu yazı işleri müdürü Terkoğlu'na manevi tazminat davası açtı. Kaplan, ayrıca, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na, 29 Mayıs 2019

tarihinde, Terkoğlu hakkında kamu davası açılmasını talep ederek suç duyurusunda bulundu. Başsavcılık ise suç duyurusunu, başvurudan 10 ay sonra, Terkoğlu'nun tutuklanmasının hemen ardından işleme aldı. Terkoğlu'nun tutuklu bulunduğu Silivri Ceza İnfaz Kurumu'na 16 Mart 2020'de tebligat gönderilerek hakkında soruşturma açıldığı bildirildi. Terkoğlu, 25 Mart 2020 tarihinde, ifadesini yazılı olarak verdi.

- Mezopotamya Haber Ajansı yargı muhabiri Aydın Atay hakkında 18.03.2020 tarihinde koronavirüse karşı alınan tedbirleri içeren "Diyarbakır Adliyesi kapandı!" başlıklı haberi sosyal medya hesabında paylaşan gazeteci Aydın Atay hakkında soruşturma başlatıldı. Halk arasında endişe, korku ve panik yaratmakla suçlanan Atay, Diyarbakır Emniyet M¼d¼rl¼đ¼ Siber Suçlarla M¼cadele B¼ro Amirliği'ne ifade verdi. Atay, paylaşımı haber amaçlı yaptığını belirterek hakkındaki suçlamaları reddetti ve sosyal medya hesabında paylaştığı haberin suç teşkil etmediğini, aksine haberin içinde Diyarbakır Barosu ve Cumhuriyet Başsavcılığı'nın adliyede korona vir¼s¼ne karşı aldığı tedbirlerin yer aldığını s¼yledi.

- 21.03.2020 tarihinde Twitter hesabından paylaştığı bir karikat¼r nedeniyle Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından gazeteci Enver Aysever hakkında "halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılama" suçundan soruşturma başlatılmıştı. Soruşturma kapsamında Vatan Emniyet M¼d¼rl¼đ¼'nde ifade veren Enver Aysever, ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

- 25.03.2020 tarihinde İz Gazete muhabiri Tugay Can, İzmir Siber Suçlarla M¼cadele şube M¼d¼rl¼đ¼ ifade verdi

- 30.03.2020 tarihli habere g¼re Diyarbakır Cezaevi'nden koronavir¼se ilişkin kendisine gelen mektupları yazılarında ve sosyal medya hesabında paylaşan gazeteci Nurcan Baysal'a halkı korku ve paniğe sevk etmek suçlaması ile soruşturma açıldı. Baysal ifadeye davet edildi.

- 31.03.2020 tarihinde ÇAYKUR, "ÇAYKUR'da vir¼s alarmı", "Vir¼s işçilere bulaştı" başlıklı haberlerle ilgili Rize Nabız Haber Sitesi sahibi gazeteci GenağaKarafazlı hakkında suç duyurusunda bulundu. ÇAYKUR'dan yapılan yazılı açıklamada, "Yerel bir internet sitesinde, yeni tip koronavir¼s (Covid-19) haberiyle ÇAYKUR'a karşı algı oluşturulmaya çalışılıyor" denildi

- 2020 Mart ayı sonunda Van'da serbest gazetecilik yapan Ruşen Takva haberleri nedeniyle u g¼n ¼st ¼ste ifadeye çağırıldı. İfade veren Takva, hakkında koronavir¼s haberleri nedeniyle halkı korku ve paniğe sevk etme suçlarından soruşturma başlatıldığını aktararak, "İfadeye sebep yazdığım 3 ayrı haberinde t¼m kamuoyu ile gazete ve televizyonların yayımlayıp paylaştığı haberler olduğunu belirteyim. Buradaki niyet: "Herkes yazabilir, sorun yok, fakat sen yazma" beyanıdır. Bir kez daha hep birlikte

söyleyelim" dedi.

- 31.03.2020 tarihinde Van'da serbest gazetecilik yapan Oktay Candemir Van Emniyet Müdürlüğü Şubesi'nden aranarak ifadeye çağrıldı. Candemir, koronavirüs ile ilgili yaptığı paylaşımlar nedeniyle hakkında halkı korku ve paniğe sevk etme suçundan soruşturma açıldığını ifade etti.
- 31.03.2020 tarihinde Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Ahmet Kanbal, Mardin Devlet Hastanesi'nde koronavirüs testleri pozitif çıkan 3 çocuk ile testleri negatif 7 çocuğun aynı üniteye karantinaya alındığı iddiasını haberleştirmeleri nedeniyle ifade vermek için emniyete çağrıldı. Mardin İl Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube'den Ahmet Kanbal'ı arayan polisler, kendisi hakkında 'halkı kin ve düşmanlığa sevk etme' iddiaları ile soruşturma başlatıldığını belirtti.

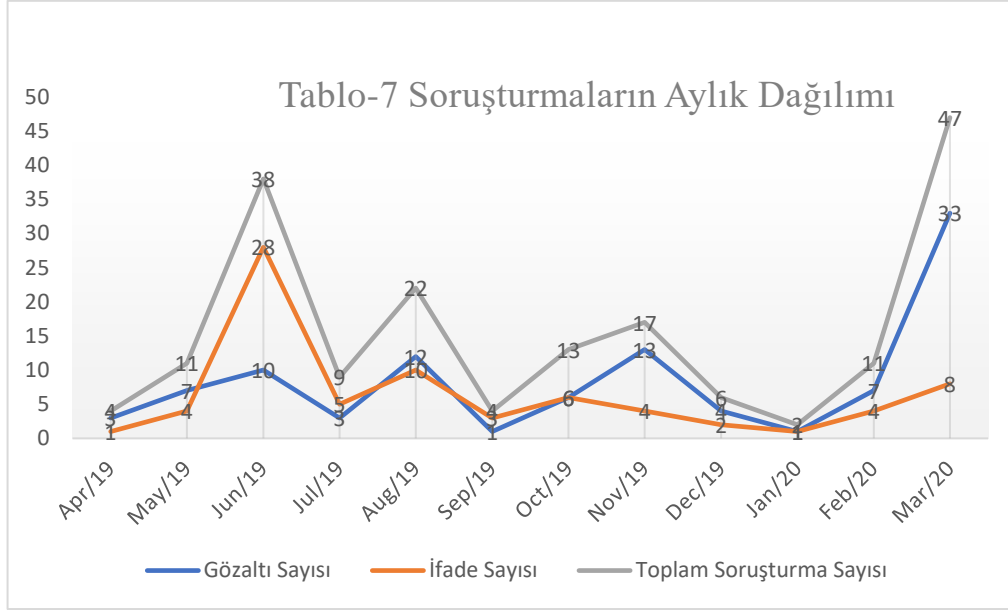
Bu liste haricinde eksik ifade alımı nedeniyle 9 gazeteci hakkında tebligat yapılmış ancak tebligat muhatabına ulaşmadığı için yakalama kararı çıkarılmıştır. Bu yakalama kararları ile gazeteciler gece yarısı veya sabaha karşı evlerinden gözaltına alınmıştır. 19 soruşturmanın içeriği hakkında ise bilgi edinilememiştir.

C. GÖZALTI İŞLEMLERİNE İLİŞKİN SAYISAL VERİLER

Nisan 2019-Nisan 2020 arasında elimize ulaşan verilere göre toplamda,

- En az 103 gazeteci gözaltına alınmıştır.
- En az 76 soruşturma açılmıştır.
- Gazeteciler en az 108 ayrı gözaltı işlemine maruz kalmıştır.
- Son bir yılda gazeteciler en az 239 günü gözaltında geçirmiştir.
- Gözaltına alınan gazeteciler ortalama 48 saatini gözaltında geçirmiştir.
- 11 gazeteci gözaltındayken darp edildiğini beyan etmiştir.
- 2 gazeteci çıplak aramaya maruz kaldığını belirtmiştir.

1. ZAMANSAL AÇIDAN DEĞERLENDİRME

Yıllık olarak incelendiğinde soruşturmanın ülke iç ve dış siyasetinin hareketlendiği, sınır ötesi hareketlerinin gerçekleştiği ve koronavirüspandemisinin yaşandığı dönemlerde hızlı artışla geçtiğini söylemek mümkün. Örneğin Ağustos 2019'da Diyarbakır, Van ve Mardin belediyelerine kayyım atanmasını takiben gerçekleşen protesto gösterilerinin takibi sırasında çeşitli illerde 10 gazeteci gözaltına alındı. 2020 şubat ayı sonu ve mart ayı başında Rusya'nın İdlib'de yaptığı hava saldırısında 33 Türk askerinin şehit edilmesinin ardından Türkiye Hükûmeti tarafından sınır kapılarına yönlendirilen sığınmacı ve göçmenlere ilişkin Yunanistan sınırında, Edirne'de haber takibi yapan 14 gazeteci gözaltına alınırken, Rusya merkezli uluslararası basın kuruluşuSputnik Türkiye çalışanı 4 gazeteci de gözaltına alındı. Mart 2020'da koronavirüspandemisinin ilanı ile özellikle yerel medya çalışanı 8 gazeteci gözaltına alındı. Yine aynı dönemde Libya'da bir milli istihbarat mensubunun cenazesinin haberleştirilmesi ile 6 gazeteci gözaltına alınarak tutuklandı.

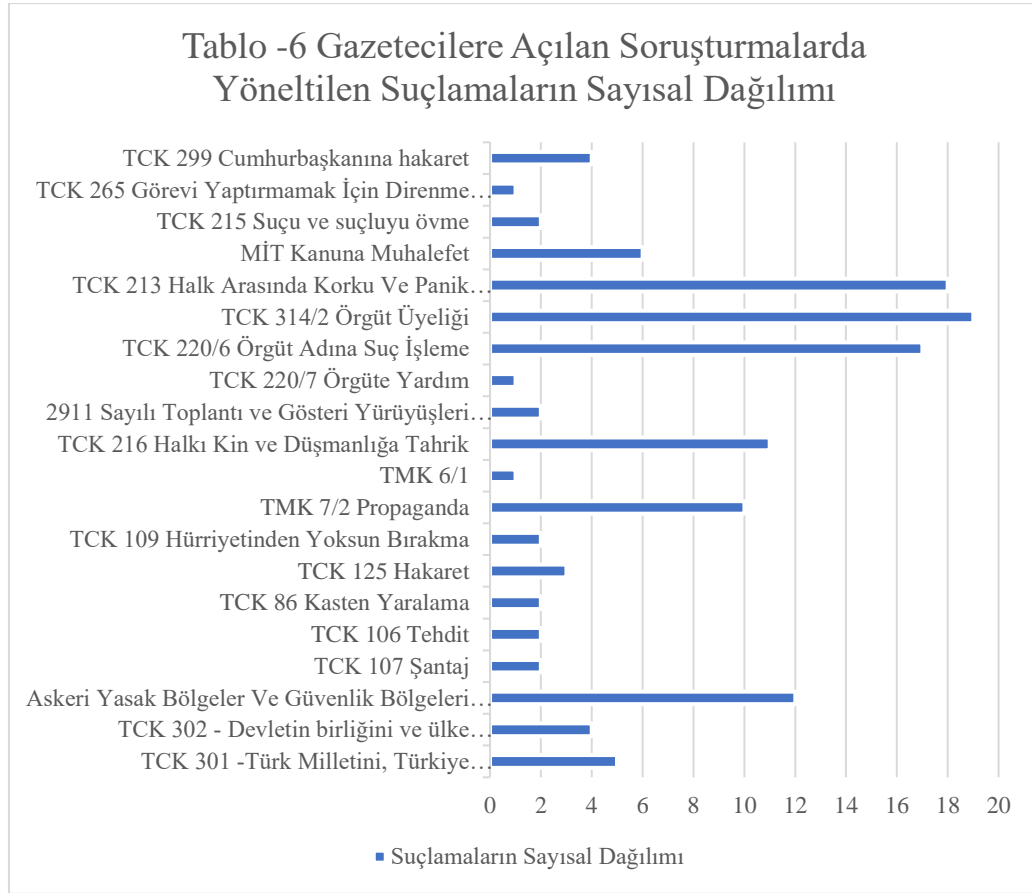
2. MEKANSAL AÇIDAN SAYISAL VERİLER

- Gazetecilere yönelik gözaltı işlemlerinin 28'i evlerinin kapısında polis gelmesi şeklinde gerçekleşmiştir. Eve yapılan gözaltılar zamansal olarak incelenecek olursa 13 gözaltı işlemi sabaha karşı gerçekleşirken, 5'i gece saatlerinde, 10'u ise mesai saatleri içerisinde gerçekleşti. Bu gözaltı işlemleri sırasında gazetecilerin evleri arandı, dijital eşyalarına el koyma işlemi yapıldı.

- 14 gözaltı işlemi işyerlerinde gerçekleşti. Mesai saatleri içerisinde gerçekleşen bu gözaltı işleminin 9’unda arama el koyma işlemi yapılırken 5’inde yalnızca gözaltı işlemi yapıldı.
- 28 gazeteci sahada haber takibi sırasında gözaltına alındı.
- 8 gazeteci kimlik kontrolü sırasında; 6 gazeteci de kamu kurumlarına girişlerinde gözaltına alındı.
- 9 gazeteci ise ifadeye davet edildikten sonra emniyette gözaltına alındı.

3. SUÇLAMALAR AÇISINDAN SAYISAL VERİLER

Detayları Liste 3 ve 4’te verilen suçlamalar sayısal olarak grafiğe dökülecek olursa, Tablo- 6 incelendiğinde suçlamalar yönünden baktığımızda “Terör Örgütü Üyeliği” suçunun başı çektiği görülebilir. Yıl içinde devam eden Fuat Avni haberleri soruşturmaları nedeniyle de “Örgüt Adına Faaliyet Yürütme Suçu” da soruşturmalarda sıklıkla karşımıza çıkmıştır. Özellikle şubat ayından başlayarak sınır bölgesinde haber takibi yapan gazeteciler askeri bölgeye girdikleri iddiası ile gözaltına alındılar. Mart ayında koronavirüs pandemisi ilanı ile “Halkı Korku ve Paniğe Sevk Ederek Tehdit Etme” suçlaması da adeta patlama yaşamıştır.

4. GÜVENLİK TEDBİRLERİ AÇISINDAN SAYISAL VERİLER

108 gözaltı işleminde,

- Gözaltına alınan 21 gazeteci tutuklamaya sevk edilmiş, 13'ü tutuklanmış,7'si adli kontrolle serbest bırakılmıştır. Bu adli kontrollerin 2si yurtdışı çıkış yasağı, 3'ü yurtdışı çıkış yasağı ve imza yasağı şeklinde görülürken, 3 ünün akıbeti hakkında teyitli bilgiye ulaşılamamıştır.1 gazeteci ise tutuklamaya sevk edilmiş, sulh ceza hâkimliğince serbest bırakılmıştır.
- İfade alımının ardından 29'u adli kontrolle sulh ceza hâkimliğine sevk edilmiştir. 21'ine yurtdışı çıkış yasağı şeklinde adli kontrol uygulanırken, 3 gazeteciye yurtdışı çıkış yasağına ek imza şartı şeklinde adli kontrol tedbiri de getirilmiştir. 8 gazeteci ise adli kontrole sevk edilmişler sulh ceza hâkimliğince serbest bırakılmışlardır.
- 5 gazeteci savcılıktan serbest bırakılırken gözaltına alınan veya ifadeye çağırılan 46 gazeteci ise serbest bırakılmıştır. Kalanlara uygulanan güvenlik tedbiri hakkında bilgiye ulaşılamamıştır.

5. DEĞERLENDİRME

Özetlenecek olursa zamansal açıdan gazetecilere soruşturma açılma oranlarının yükseldiği dönemlerin, ülke siyasetinin hareketli olduğu dönemlere denk geldiğini söylemek mümkündür.

Gözaltı işlemleri yönünden incelendiğinde gazetecilerin sabaha karşı ve gece saatlerinde evlerinde gözaltına alındığı, arama ve el koyma işlemlerinin de eşlik ettiği bir pratik ile karşılaşmaktayız. Çoğu zaman sabit ikametgahı ve düzenli yaşantısı olan gazetecilere uygulanan bu pratiğin bir gözdağı ve korkutma amacı taşıdığı düşünülmektedir.

Gözaltına alınan gazetecilere uygulanan güvenlik tedbirleri açısından incelenecek olursa özellikle tutuklamaya sevk edilen gazetecilerin gözaltılarının tutuklama ve adli kontrol güvenlik tedbiri ile sonlandığı görülmektedir. Sulh ceza hâkimliğinden adli kontrolsüz serbest bırakmanın örneğine ise neredeyse rastlanmamaktadır. Yine ifadeye çağırılan gazeteciler açısından da adli kontrol tedbirinin büyük ölçüde uygulandığı görülmektedir.

VIII. YARGILAMALAR

Geçtiğimiz bir yılda en az 166 yargılama yapıldı. En az 400 gazeteci hakkında yapılan yargılamaların 154'ü ceza davası iken yalnızca 12'si tazminat davasıydı. Söz konusu 166 davadan 109'u İstanbul'da; 16'sı Diyarbakır'da; 11'i Ankara'da; 7'si Van;4'ü ise İzmir'de görüldü.

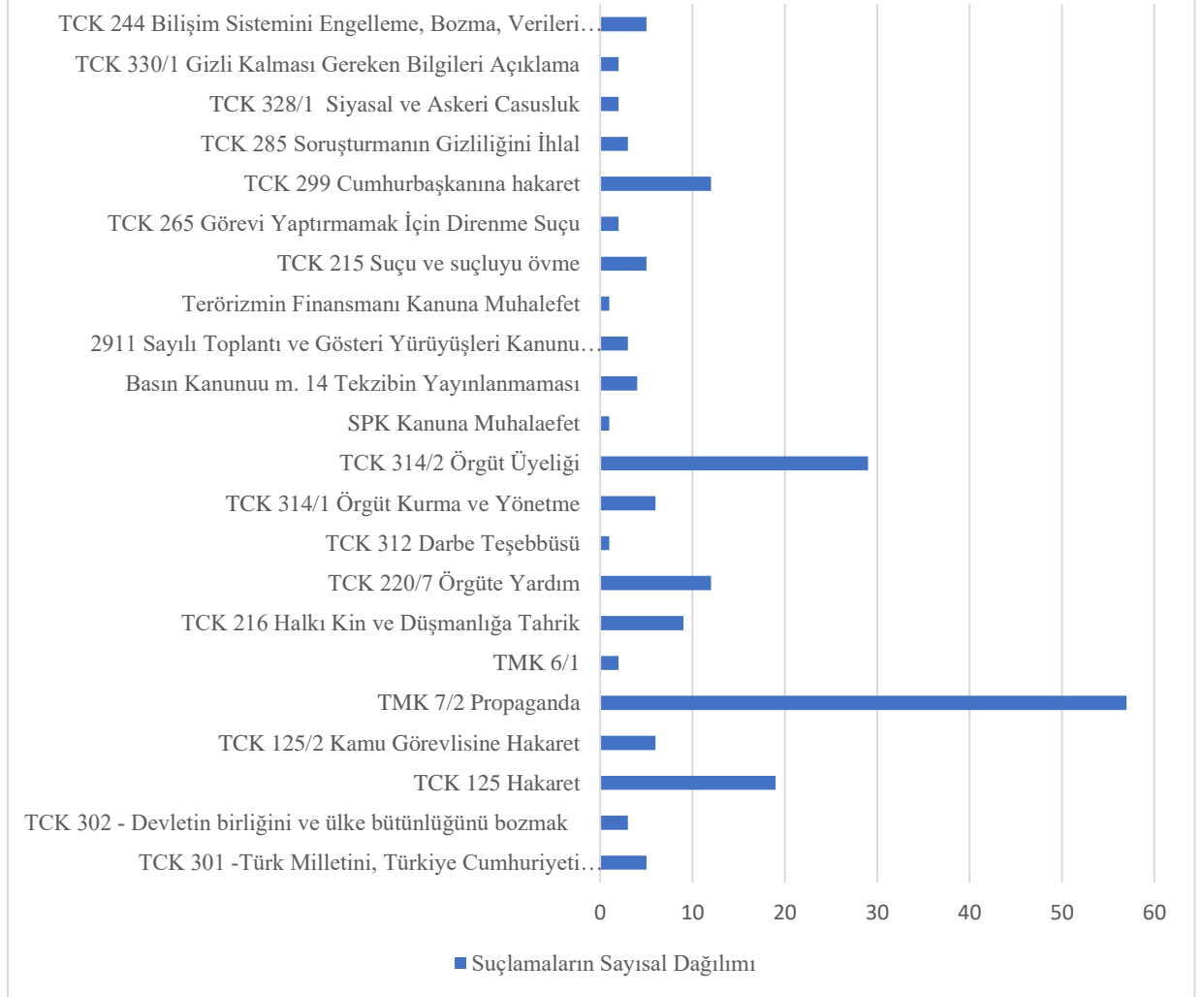
Bu yargılamaların neredeyse tamamı ilk derece aşamasında olan ve hâlihazırda yargılamaları devam eden dosyalardır. Ne yazık ki halen temyiz, istinaf aşamasında yani kanun yolu aşamasında olan çok sayıda davanın olduğunu düşünmekteyiz. Sunulacak listelerin buzdağının görünen yüzü olduğunun; gündeme gelmeyen ve elimize ulaşmayan çok sayıda yargılamanın da bulunduğu altını çizmek isteriz.

A. CEZA DAVALARI

Nisan 2019- Nisan 2020 Zaman Aralığında Gazetecilere Açılan Ceza Davalar ve Süreçleri (Dava detaylarına EK-1'den ulaşabilirsiniz)

- 145 ceza davasından 65'inin ilk derece yargılaması devam ediyor. 89 yargılamada ise ilk derece aşamasında karar çıktı. Kanun yolu aşamalarında denetime tâbi tutuluyorlar.
- Toplamda en az 305 gazeteci ceza mahkemelerinde yargılandı. Bazı gazeteciler hakkında ise birden fazla dava var.
- 48 gazeteci beraat etti. 4 gazeteci atılı suçların bir kısmından beraat etti, bir kısım suçtan ise mahkûm oldular. 2 kovuşturma yapılmasına yer olmadığı kararı verildi. 4 dosya hakkında da düşme kararı verildi.
- Geçtiğimiz yıl toplamda en az 178 yıl 6 ay 9 gün hapis cezasına çarptırıldılar.
- Toplamda en az 148.380 TL adli para cezasına çarptırıldılar.
- 17 hükmün açıklanması kararı verildi. 2 cezanın ertelenmesine karar verildi.
- İddianameler incelendiğinde yargılama konusu çeşitli suç tipleri sevk maddeleri arasında yer almaktadır. Çoğu zaman birden fazla sevk maddesi olduğunu gözeterek suçlamaların sayısal dağılımları şöyledir:

Tablo-8 Yargılamalarda Gazetecilere Yöneltilen Suçlamaların Sayısal Dağılımı

B. TAZMİNAT DAVALARI

Nisan 2019- Nisan 2020 Zaman Aralığında Gazetecilere Açılan Tazminat Davalar ve Süreçleri (Dava detaylarına EK-2'den ulaşabilirsiniz)

- 6 gazeteci, 2 imtiyaz sahibi ve 2 gazeteci tazminat davalarında davalı pozisyonunda yargılanmaktadır.
- Açılan tazminat davalarından 3'ü davanın reddi ile sonuçlanırken, 1 dava işlemden kaldırılarak açılmamış sayıldı. Bir davada ise 15.000 TL tazminata hükmedilirken aynı zamanda mahkeme kararının tirajı en yüksek 3 gazetede ilan edilmesine de karar verildi. 5 davada ise yargılama devam etmektedir.

C. ANAYASA MAHKEMESİ VE AİHM KARARLARI

- 26.04.2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesi (AYM) kararı ile başvuru IPS İletişim Vakfı'nın haber sitesi Bianet'te 2011 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanı'nın intihal yaptığına haberine 4 yıl sonra verilen erişimin engelleme kararının basın ve ifade özgürlüğünün ihlali olduğuna karar verildi.
- 02.05.2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan AYM Kararı ile başvuru KHK ile Kapatılan Dicle Haber Ajansı stajyer muhabiri Ziya Ataman'ın 2015'te Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde meydana gelen olaylarla ilgili olarak hakkında hiçbir delil olmadan 3 yılı aşkın zamandır tutuklu bulunduğu bahisle kişi hürriyeti ve güvenlik hakkı ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını içerir başvurusunu tutuklamanın hukuki olmaması ve tutukluluk süresinin makul olmaması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiası yönünden açıkça dayanaktan yoksun olduğuna ve adil yargılanma hakkının ihlal edilmesine yönelik itirazın ise tüm başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğu karar verdi.
- AYM, 02-03.05.2019 tarihli oturumlarında çok sayıda gazetecinin bireysel başvurusunu görüştü. Kararlar 26.06.2019 tarihinde mükerrer Resmi Gazetede yayımlandı. Mahkeme, başvuru Ahmet Altan, Ayşe Nazlı Ilıcak, Murat Sabuncu, Ahmet Şık, Akın Atalay, Murat Aksoy, Kadri Gürsel, Ali Bulaç ve Önder Çelik'in başvuru dilekçelerinde ileri sürdüğü, 'uygulanan tutuklama tedbirinin hukuki olmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; tutuklamaya konu suçlamaların ifade özgürlüğü ve basın hürriyeti kapsamındaki eylemlere ilişkin olması nedeniyle ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği' iddiaları incelenerek karara bağladı. Yüksek Mahkeme, Altan, Ilıcak, Sabuncu, Atalay, Çelik başvuruları için 'ihlal' olmadığı yönünde karar verdi. Ahmet Şık'ın başvurusundaki hak ihlali iddialarını kabul edilemez bulan Mahkeme, Aksoy, Gürsel ve Bulaç başvuruları için ihlal kararı verdi.
- 28.06.2019 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanan AYM kararı ile, DieWelt muhabiri Deniz Yücel'in gözetilme ve tutuklanma süreçlerinin hukuki olmadığına hükmedildi. AYM, kişi hürriyeti ve güvenliği ile basın ve ifade özgürlüklerinin ihlal edildiğine karar vererek, Yücel'e 25 bin lira tazminat ödenmesine hükmetti. Yücel, 14 Şubat 2017'de örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla İstanbul'da gözetilme alınarak, 27 Şubat 2017'de tutuklanmış ve İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği'nin kararıyla Silivri 9 No'lu Cezaevi'ne gönderilmişti. Yücel, 16 Şubat 2018'de tahliye edilmişti.
- 18.07.2019 tarihli kararı ile AYM, uğradığı suikast sonucu yaşamını yitiren Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve BirGün yazarı HrantDink'in ailesinin, etkili soruşturma yapılabilmesi için yaptıkları başvurunun, başvuru yollarının tüketilmemesi gerekçesiyle kabul edilebilir olmadığına karar verdi. Dink'in ailesi, avukatları aracılığıyla AYM'ye bireysel başvuru yaparak, Dink'in öldürülmesinde

kusuru bulunan kamu görevlileri hakkında etkili soruşturma yapılmasını talep etmişlerdi. AYM, başvurucuların iddialarının ve olayla ilgili soruşturmanın etkili yürütülüp yürütülmediğinin, ölüm olayının sebep ve koşulları yani gerçekleşme şartları adli makamlarca netleştirilmeden AYM tarafından bir bütün olarak değerlendirilmesinin bu aşamada mümkün olmadığı, bu hususların olay hakkında görülmekte olan yargılama sürecinde elde edilen veriler bir bütün olarak incelenmek suretiyle değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığı belirtilen, kararda başvurunun başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle oy birliği ile kabul edilebilir olmadığına hükmedildi.

- 10.09.2019 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Erdal İmrek başvurusu ile AYM Gezi direnişinin birinci yıl dönümünde Taksim’de toplanan vatandaşlara polis saldırısını izlerken darbedilen Evrensel gazetesi editörü İmrek’in insan onuruyla bağdaşmayan muamele yasağının ve ifade basın hürriyetinin ihlal edildiğine karar vermiştir.
- 17.09.2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan başvuru Halk Radyo ve Televizyon Yayıncılık A.Ş olan AYM kararı ile 17-25 Aralık 2013’te AKP’li eski bakanlar Mehmet Zafer Çağlayan, Muammer Güler, Egemen Bağış ve Erdoğan Bayraktar hakkındaki yolsuzluk ve rüşvet iddialarının ardından kurulan Meclis Araştırma Komisyonu haberlerine yayın yasağı getirilmesini ‘hak ihlali’ olarak değerlendirildi.
- AYM, 25.09.2019 tarihli kararı ile Cumhuriyet gazetesinin 17-25 Aralık ve MİT TIR’ları haberlerine getirilen yayın yasaklarına ilişkin başvuruda, oybirliği ile ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine hükmetti. Karar Resmi Gazetede yayımlanmadı.
- 26.09.2019 tarihli kararı ile AYM, Diken’in 2 Ekim 2015’te Videosu da çıktı: Birlik’in cesedi metrelerce sürüklenmiş, cansız bedenine küfredilmiş başlıklı haberiyle ilgili erişim engeli kararında, ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine hükmetti. Kararda, “Erişimin engellenmesine karar verilmesinin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun düşmediği ve bu nedenle başvurucuların ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır. Dolayısıyla somut başvuruda ihlalin mahkeme kararından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.” denildi.
- Diken.com.tr’den gazeteci Tunca Öğreten’in, dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak’ın RedHack tarafından sızdırılan e-maillerine ilişkin 2017 yılında tutuklanmasına ilişkin olarak tutuklamanın hukuki olmaması ve soruşturma dosyasına erişimin kısıtlanması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; tutuklamaya konu suçlamaların ifade özgürlüğü ve basın hürriyeti kapsamındaki eylemlere ilişkin olması nedeniyle de ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği iddialarıyla bireysel başvuruda bulunmuştur. AYM, 20.11.2019 tarihli kararı ile Öğreten başvuru hakkında hâkimler Engin Yıldırım ve Celal Mümtaz Akıncı’nın karşı oyları ile her iki özgürlük yönünden de ihlal olmadığına karar verilmiştir.

- 27.11. 2019 tarihli başvuru Cahit Yiğit tarafından yapılan başvuruda AYM, www.yuksekovaguncel.com adlı yerel haber sitesine Başbakanlık Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü talebi ile Gölbaşı 1. Sulh Ceza Hâkimliği'nce Ağustos 2015'te getirilen erişim engelinin basın ve ifade özgürlüğünü ihlal edildiğine karar verildi. Mahkeme, sitenin tümüne erişimin engellenmesinin Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinde güvence altına alınan ifade ve basın özgürlüklerini ihlal ettiğine ve başvurucuya 5.500 TL tutarında manevi tazminat ödenmesine hükmetti.
- 13.12.2019 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan AYM kararı ile 1 Kasım 2016'da Adıyaman'da yayımlanan Bugün gazetesinde yazar Abuzer Demir ile yazı işleri müdürü Aslı Peksezer'in dönemin Adıyaman Üniversitesi Rektörü hakkındaki "Seçimler yaklaştı 'Paralelci' rektör hükümete yanaştı" başlıklı yazıdan dolayı cezalandırılmalarının düşüncesi açıklama ve yayma hürriyeti ile basın hürriyeti haklarının ihlali olarak değerlendirdi. AYM, ihlalin ortadan kaldırılması için gazetecilere 9.150'er lira tazminat ödenmesine karar verdi.
- 23.12.2019 tarihli AYM bireysel başvuru kararı ile soL Haber sitesi yazarı Erbil Tuşalp'e 26 Kasım 2013 tarihinde soL'da yayımlanan "Alıntı" başlıklı köşe yazısı nedeniyle Fethullah Gülen'in şikâyetiyle açılan hakaret davasında İstanbul Anadolu 2. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 11 Aralık 2014 tarihinde verilen 1.740 TL adli para cezasının Tuşalp'in ifade ve basın özgürlüklerini ihlal ettiğine hükmetti. AYM, Tuşalp'e manevi zararları karşılığında talebiyle bağlı kalınarak 1.740 TL tazminat ödenmesine karar verdi.
- 23.12.2019 tarihinde Av. Ramazan Demir tarafından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM), haksız tutuklama gerekçesiyle KCK Basın davası kapsamında yargılanan 46 gazeteci adına yapılan başvurusunun Türkiye'deki iç hukuk yolları tüketilmediği ve bu kapsamda AYM'ye bireysel başvuru yoluyla karar alınmamış olduğu için reddedildiği duyuruldu. Av. Demir, "AİHM, KCK Basın davası olarak bilinen ve 46 gazetecinin yargılandığı davanın haksız tutuklama başvurusunu, gazeteciler tutuklandığı ve AİHM'ye başvuru yapıldığı tarihte var olmayan, daha sonra yürürlüğe giren AYM bireysel başvuru yolu tüketilmediği gerekçesiyle reddetmiş" dedi.
- 26.12.2019 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan kararı ile AYM, Yeni Akit Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Karahasanoğlu'nun 2 Ocak 2015'teki "Medyamızın yeni kahramanı hortumcu Çağlar'ın işçisi Sedef!" başlıklı yazısının ifade özgürlüğü sınırları içerisinde kaldığına ve İstanbul Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin yeniden yargılama yapmasına hükmetti. Gazeteci Sedef Kabaş'ın Karahasanoğlu'nun yazısında kendisine yönelik hakaret ve iftira suçlarını işlediği gerekçesiyle açtığı davada, Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesi, Karahasanoğlu'nun iftira suçundan beraatine ve hakaret suçundan 1.500 lira adli para cezası almasına karar verdi.

- 09.01.2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan başvuru Halk TV eski Genel Yayın Yönetmeni Şaban Sevinç'in, eski Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'a "saray soytarısı" dediği için cezalandırılmasını ifade özgürlüğü hakkı ihlaline ilişkin başvurusuna ilişkin olarak AYM, Sevinç'in ifadelerinin politik tartışmaya katkı sağlaması nedeniyle eleştiri sınırları içinde kaldığına, bu nedenle yapılan müdahalenin demokratik toplumda gerekli olmadığına, başvuru Halk TV'nin ifade hürriyetinin ihlal edildiğine karar verdi. Mahkeme yeniden yargılama yapılmak üzere dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine hükmetti.
- Başvurucusu Yeni Akit gazetesi olan üç AYM kararı Resmi Gazete'de 11.03.2020 tarihinde yayımlandı. İlk olarak AYM, yayımlanan bir köşe yazısı nedeniyle Basın İlan Kurumu tarafından bir gün süreyle reklam ve ilan kesme cezası verilmesini ifade ve basın özgürlüğünün ihlali olarak değerlendirdi. Bir başka köşe yazısı nedeniyle üç gün süreyle reklam ve ilan kesme cezası verilmesini ifade ve basın özgürlüğünün ihlali olmadığına karar verildi. Son olarak tiyatro sanatçısı Müjdat Gezen, Halk TV'de Uğur Dünder'in sunduğu Halk Arenası programına konuk olmuş, ertesi gün ise Yeni Akit'te imzasız olarak "Pezevenk' Müjdat ve 'Küfürbaz' Yaşar'a tepki yağıyor" başlıklı haber yayımlanmıştı. Müjdat Gezen, yayımlanan haberin kişilik haklarını zedelediği gerekçesiyle Bakırköy 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne başvurmuş ve Yeni Akit'e 3 kuruşluk manevi tazminat davası açmıştı. Mahkeme, Yeni Akit'i tazminata mahkûm etmişti. AYM, haberin bütünlüğüne bakıldığında "Yeni Akit'in doğrudan ve keyfi biçimde hedef aldığı söylenemez" diyerek gazetenin ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine, bu nedenle yargılamanın yeniden yapılmasına karar verdi.

IX. GAZETECİLERE YÖNELİK SALDIRILAR

A. FİZİKSEL SALDIRILAR

Liste-6- Nisan 2019- Nisan 2020 Zaman Aralığında Gazetecilere Yönelik Fiziksel Saldırılar

	TARİH	SALDIRIYA UĞRAYAN	ÇALIŞTIĞI KURUM	POZİSYON
1	10.05.2019	Yavuz Selim Demirağ	Yeniçağ Gazetesi	Yazar
<p>Katıldığı bir TV programı sonrasında 6-7 kişi tarafından evinin önünde beyzbol sopalarıyla linç girişimine maruz kaldı. Saldırganlar gözaltına alındıktan sonra serbest bırakıldı. Sözcü'nün haberine göre saldırıların ifadelerinde "Trafikte takıştık, o yüzden dövdük" dedi. Savcılık şüphelileri, adliyeye dahi getirmeden Demirağ'ın 'hayati tehlikesi olmadığı' gerekçesiyle serbest bırakma kararı aldı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, 13 Mayıs 2018 günü 6 şüpheli hakkında adli kontrol kararı alınması amacıyla sulh ceza hâkimliğine başvurdu. Nöbetçi sulh ceza hâkimliği, tüm şüpheliler hakkında yurtdışı çıkış yasağı ve haftanın iki günü karakolda imza atma şeklinde adli kontrol kararı aldı.</p>				

2	12.05.2019	Mehmet Eren	Kastamonu Ajans 37	Muhabir
MHP Kastamonu İl Başkanı Yüksel Aydın'ın öğrenci etkinliğini bastığı haberini yapması sebebiyle Kastamonu merkezinde saldırıya uğradığı belirtildi.				
3	15.05.2019	İdris Özyol	Akdeniz'de Yeni Yüzyıl	Muhabir
2 kişi tarafından çalıştığı gazetenin önünde yumruklu tekmeli saldırıya uğradı. Üç saldırgandan birinin, MHP Muratpaşa İlçe Başkanı Talu Bilgili'nin şoförü olduğu ortaya çıktı. Konuyla ilgili sosyal medya hesabından açıklama yapan gazeteci İdris Özyol, şunları dile getirdi: "Saldırganlar yakalandı. Adres, bizim en baştan beri söylediğimiz yer çıktı. O kadar rahat, kendilerinden hesap sorulmayacağından o kadar eminler ki, saldırıdan sonra caddenin karşısına geçip MHP Muratpaşa ilçe başkanlığına gitmişler. Kamera kayıtlarında görülen 3 saldırgandan kot gömlekli olan kişinin de, 'ben azmettirmedim, saldırtmadım, ilgim yok' diye açıklama yapan MHP Muratpaşa İlçe Başkanı Talu Bilgili'nin şoförü Taner Canatek olduğu belirlendi."Odatv'den Yavuz Yusuf'un haberine göre Özyol, saldırganlardan Taner Canatek'in, 31 Mart yerel seçimlerinde AKP'nin Muratpaşa Belediye Başkan Adayı ve eski Antalya Milletvekili Gökçen Enç'in de yakın çalışma ekibinde olduğuna da dikkati çekerek, "MHP İlçe Başkanı Talu Bilgili gazeteleri ziyaret ederken, gazetecilere saldırtmayı planladığı tetikçi de yanında taşıyormuş" ifadelerini kullandı.				
4	21.05.2019	Ergin Çevik	Güney Haberci	Genel Yayın Yönetmeni
Antalya Aksu'da 3 kişi, Çevik'in "Orion Pazarı" ile ilgili bir haberini hatırlattıktan sonra saldırdı. Darp raporu alan Çevik, şüphelilerden şikâyetçi oldu. Olayla ilgili açıklama yapan Ergin Çevik, saldırganların önce Aksu'daki ofisine geldiğini, sekretere kendisini sorduklarını söyledi. Şüphelilerin sekretere, kendisini kast ederek, "Ona Kundu'dan selamımızı söyleyin. O anlar" diyerek ayrıldığını anlatan Çevik, "Güvenlik kamerası kayıtlarında şüphelilerin kimler olduğu mevcut. Bu kayıtları da polise vererek şikâyetçi oldum" dedi.				
5	24.05.2019	Hakan Denizli	Egemen Gazetesi-Adana	İmtiyaz Sahibi
24.05.2019 tarihinde evinden çıktığı sırada yanında kızı ve torunu varken silahlı saldırıya uğradı, baldırından yaralandı. Seyhan Devlet Hastanesine kaldırıldı. Yapılan polis operasyonu ile şüpheli V.T.A. ile motosikletle kaçmasına yardım ettiği ileri sürülen sürücü S.Ö ve şüphelileri azmettirdiği öne sürülen V.C. ve E.E gözaltına alındı ve tutuklandılar. Saldırıya ilişkin 11 şüpheli hakkında dava açıldı. Dördü tutuklu yedi kişinin yargılandığı davada, tutuklu sanıklar 25 Eylül tarihinde tahliye edildi. Davanın ilk celsesi kasım ayında görüldü.				
6	26.05.2019	Sabahattin Önkibar	Oda TV	Köşe Yazarı
Gazeteci Sabahattin Önkibar, Ankara'da evine 300 metre kala 3 kişi tarafından yumruklu saldırıya uğradı. Saldırganlar çevredeki esnafın müdahale etmesinin ardından kaçtı. Saldırının ardından hastaneye kaldırılan Sabahattin Önkibar'ın sağlık durumunun iyi olduğu ifade edildi. Önkibar saldırganlardan şikâyetçi oldu. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Önkibar'ı darbeden 3 şüpheli ile bunlara araç kiralayan ve olayla bağlantısı olma ihtimali değerlendirilen 1 kişi gözaltına alındı. Önkibar'ı darbettığı gerekçesiyle gözaltına alınan şüpheliler İ.A, İ.Y, İ.Ü ve İ.K emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye getirildi.Soruşturmayı yürüten savcıya ifade veren zanlılar, tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edildi. Mahkeme, sanıkları adli kontrol şartıyla serbest bıraktı. Ardından MHP "Gerek köşe yazıları gerekse yaptığı konuşma ve paylaşımlarda MHP lideri Devlet Bahçeli 'ye yönelik sürekli hakaret içeren ifadeler kullandığı" iddiası ile Önkibar hakkında suç duyurusunda bulundu.				

7	04.06.2019	Kenker Tezel, Metehan Ekşi, Onur Aydın	Hürriyet, TV100, Habertürk	Muhabir
Sahil kesimindeki tatilcilerle ilgili haber çalışması yapmak üzere Bodrum'a giden Hürriyet gazetesinden Kenker Tezel, Tv 100 Muhabiri Metehan Ekşi ve Habertürk Bloomberg Tv Muhabiri Onur Aydın, kiraladıkları tekne ile denize açıldı. Saat 16.30 sıralarında Cennet Koyu'nda haber çalışması yapan gazetecilerinin bulunduğu tekneye, yakında bulunan Maça Kızı Oteli'ne ait sürat motoru hızla çarpı. Çarpışma sırasında 3 gazeteci denize atarken, kaptan Osman Demirköz ise teknedeki çıkamadı. Saldırının Maça Kızı Oteli'nden, görüntü alınmasını engellemek için yapıldığı iddia edildi. Olay ile ilgili soruşturma başlatıldı.				
8	14.06.2019	Murat Alan	Akit TV	Genel Yayın Yönetmeni
Cuma namazı çıkışı sopolı saldırıya uğradı. Olayla ilgili 3 kişi gözaltına alındı.				
9	23.08.2019	Sami Harunlar	Gazetem Barış-Mersin	Sahibi
Mersin'de yayın yapan Barış gazetesinin sahibi Sami Harunlar, sabah saatlerinde Tarsus ilçesindeki evinin önünde silahlı saldırıya uğradı. Kimliği belirsiz iki kişinin sorumlu olduğu saldırıda yaralanan 58 yaşındaki Harunlar, olay yerine gelen sağlık ekiplerince hastaneye kaldırıldı. Harunlar'ın sağlık durumunun iyi olduğu belirtildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldı.				
10	29.08.2019	Levent Uysal	Yenigün Gazetesi- Balıkesir	Sahibi
Balıkesir'de kısa süre önce kapanan Yenigün gazetesinin sahibi olan Levent Uysal, gece saat 1 sularında motosikletle kendisine yaklaşan iki kişinin silahlı saldırısına uğradı. Bacağından yaralanan Uysal, yaşanan saldırı ile ilgili olarak, "Bu bir namus davası değil, bu miras kavgası değil. Yazdıklarımızdan ötürü böyle bir saldırıya uğradığımı düşünüyorum" dedi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldı.				
11	18.09.2019	Gençağ Karafazlı	Rize Nabız Gazetesi	Sahibi
GençağKarafazlı, haberlere göre bir önceki akşam kendisine ait kafede arkadaşlarıyla oturduğu sırada içeriye giren Ş.A. isimli şahıs tarafından silahlı saldırıya uğradı. Saldırganın silahını çıkarttığı sırada Karafazlı'nın eli ile silaha vurması sonucu silahtan çıkan 6 kurşundan 2'si bacaklarına isabet etti. Saldırgan işletmenin önünde beklediği güvenlik kameralarına yansıyan ticari taksiye binerek uzaklaştı. Kaçarken panik yapan saldırı Ş.A., elindeki silahı olay yerinde düşürdü, Karafazlı ise Rize Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Saldırgan Ş.A.'nın madde bağımlısı ve daha önceden kesinleşmiş 15 yıl cezası olduğu, geçmişte işletmede çıkardığı bir tartışmadan ötürü işletmeden kovulduğu öğrenildi.				
12	13.10.2019	Mehmet Ekinci, Ersin Çaksu, Bircan Yıldız, Rojbin Akçin	Çeşitli	Muhabir
13.10.2019'da Suriye'de Resulayn'dan çıkan bir konvoyu takip eden gazetecilerin bombardıman sonucu yaralandığı, bir gazetecinin de hayatını kaybettiği bildirildi. ANHA, kendi muhabiri SeedEhmed'in saldırıda hayatını kaybettiğini duyururken; SyrianObservatory for Human Rights (SOHR) da yaptığı açıklamada hayatını kaybeden dokuz kişinin yanı sıra aralarında çocukların da olduğu çok sayıda yaralı olduğunu belirtti. BBC Türkçe'nin haberine göre de bölgedeki Kürt kaynakları, bombardımanın Türkiye tarafından yapıldığını ve yaralananlar arasında gazeteciler Mehmet Ekinci, Ersin Çaksu, Bircan Yıldız ve Rojbin Akçin'in olduğunu aktardı.Reuters'ın geçtiği görüntülerde bir görgü tanığı, gazetecilerin içinde bulunduğu bir aracın hedef alındığını aktardı. Fransız haber ajansı AFP'nin aktardığına göre İngiltere merkezli Suriye İnsan Hakları Gözlemevi, konvoya hava saldırısı düzenlendiğini ve 10 kişinin hayatını kaybettiğini duyurdu.				

13	13.11.2019	Tuna Şanlı	TRT Haber	Muhabir
TRT Haber muhabiri Tuna Şanlı, ABD'nin başkenti Washington'da Cumhurbaşkanı Erdoğan ile ABD Başkanı Donald Trump'ın Beyaz Saray'daki görüşmesi öncesinde canlı yayın yaptığı sırada kimliği belirsiz bir kişi tarafından saldırıya uğradı.				
14	14.11.2019	Hakkı Sağlam	Sakarya Gazetesi	Yazı İşleri Müdürü
Eskişehir'de yayımlanan Sakarya gazetesi Yazı İşleri Müdürü Hakkı Sağlam sabah saatlerinde bir kafenin önünde pusu kurmuş kapüşonlu bir kişinin dirsek ve yumruklu saldırısına maruz kaldı. Kameralardan eşgali tespit edilen saldırgan şahıs Ümit Mor yakalanarak tutuklandı. Hakkında dava açılan şahıs Eskişehir 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen ilk duruşmada şöyle konuştu: "Barış Pınarı Harekatı dönemiymi. Bunlardan dolayı pişmanım. Ama söyleme gereksinimi duyduğum için söylüyorum. 32 gün hiç kimseyle konuşmadım. Çok milliyetçiyim. Yaptığım tek şey, gündemi takip ediyorum. Yaptığım şeyden utanç duyuyorum. Keşke yapmasaydım, elim kırılırdı. Hakkı Bey ile konuşacaktım. Söyleceklerim şundan ibaretti. Ben birlik beraberliğin dışında hiçbir şeyin peşinde değildim. Hakkı Bey'e vurmak da istemedim. Olayın olduğu gün ben bekliyordum, konuşacaktım sadece. Konuşmaktan kastım, kötü bir şey söyleyecektim yine. Çünkü farklı bir tavırla gitmişim. Ben bunu kabul ediyorum. Arkadaşım vardı yanımda. Onu gönderdim yanlış anlaşılmasın diye. Neden bir şehit haberi yok. Neden bir şehit annesinin feryadı yok. Bunları yazmıyordu. Hakkı Bey bana refleksiyle bir anda hızlıca döndü. Ben hedef gözetmeksizin yumrukla vurdum. Sonrasında kaçtım zaten. Amacım kavga etmek olsaydı bunu yapmazdım. Hakkı Bey'den özür diliyorum. Kabul etse de etmese de haksızdım. Beraatimi ve tahliyemi istiyorum" diye konuştu. Sanığın tutukluluğuna devam edilmesine karar verilerek duruşma ertelendi. Yargılama devam ediyor.				
15	18.11.2019	Ahmet Takan	Korkusuz Gazetesi	Yazar
Takan, Ankara'nın Dikmen semtinde beyzbol sopalı bir kişi tarafından gerçekleştirilen saldırıda, bel ve sırtından darp edildi. Saldırıda Takan'ın omuz çantasında bulunan telefonu da kırıldı. 25-30 yaşlarında olduğu belirtilen saldırgan, beyzbol sopasını olay yerinde bırakarak kaçarken, bina önüne gelen polis, beyzbol sopasını alarak konuyla ilgili inceleme başlattı ve tutanak tuttu. 29 Mayıs Hastanesi'ne kaldırılan Takan'a darp raporu verildi. Takan daha sonra karakola giderek ifade de verdi ve şikâyetçi oldu.				
16	29.11.2019	Metin Işık	İğdır Haber Gazetesi	Gazete Sahibi
İğdir'da, yerel gazete sahibi Metin Işık, sokak ortasında, eli sopalı bir grubun saldırısına uğradı. Olay anının görüntüleri sosyal medyada büyük tepki çekti. Topçular Mahallesi Şair Fuzuli Sokak'ta 27 Kasım akşamı yaşanan saldırı iddiaya göre şöyle meydana geldi: Metin Işık, akşam namazını kıldığı camiden çıkıp bisikletiyle evine gitmek istedi. Ancak yolu, elleri sopalı 15 kişilik bir grup tarafından kesildi. Işık, öldürülesiye dövüldü. Saldırganlar kaçarken, yaralanan Işık, kendi imkânlarıyla hastaneye gitti. Tedavisinin ardından da karakola gidip, şikâyetçi oldu. Işık, saldırganlardan birinin daha önce kendisini tehdit eden Mutluhan Kaçkar olduğunu söyledi. Kaçkar'ın İğdir Ülkü Ocakları Başkanı olduğunu, diğerlerini ise tanımadığı belirten Işık, şunları söyledi:"İğdir Milletvekili Yaşar Karadağ'a birkaç kez eleştirel yazı yazdım. Bu yazıdan dolayı Mutluhan Kaçkar bir iki sefer beni tehdit etti. Camiden eve giderken kalabalık bir grupla karşıma çıkan Mutluhan Kaçkar, 'Nasılsın ağabey' deyip, silah çekti. Ardından da elindeki sopa ile vurdu. Ardından diğerleri de vurmaya başladı. En az 15 kişi vardı. Kafamda, sırtımda ve ayağımda yaralar vardı. Hastaneye gidip tedavi oldum, rapor aldım. Sonra karakola gidip, şikâyetçi oldum. Yazdığım haberler birilerini rahatsız ettiği için saldırıya uğradım. Saldırganların kimliği belli. Adalet önünde hesap vermelerini istiyorum."Metin Işık aldığı tehditler nedeniyle saldırı öncesinde defalarca koruma talep ettiğini ancak tarafına koruma verilmediğini belirtti.				

17	28.12.2019	Murat İde	Yeniçağ Gazetesi- KRT TV	Yazar
KRT TV'de yayın yapan, Yeniçağ gazetesi yazarı ve İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener'in başdanışmanı Murat İde, evinin önünde saldırıya uğradı. Saldırganların Ülkü Ocaklarına mensup kişiler olabileceği öne sürüldü.				
18	01.03.2020	Üç Ankara Muhabiri	Sputnik Türkiye	Muhabir
Rusya'nın İdlib'te yaptığı bombalama neticesinde 33 askerin şehit olmasının akabinde Ankara büro Sputnik çalışanı 3 gazetecinin evine 10-15'er kişilik gruplarca eşzamanlı olarak saldırı düzenlendi. Saldırganlar hakkında şikâyetçi olmak için karakola giden gazeteciler, haklarında yakalama kararı olduğu iddiasıyla gözaltına alındılar. Sputnik International tarafından yapılan "Çalıntı Eyalet: Suriye'nin bir köşesi 80 yıl önce neden Fransa tarafından Türkiye'ye verildi?" başlıklı haber nedeniyle gözaltına alındığı belirtilen üç kişi Ankara Adliyesi'nde ifadeleri alındıktan sonra salıverildi. Sputnik Türkiye Genel Yayın Yönetmeni Mahir Boztepe'nin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca Türk Ceza Kanunu'nun 301 ve 302. maddeleri uyarınca başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alındığı bildirildi. Sputnik Türkiye, gözaltı sonrasında İstanbul ofisinde polis tarafından arama yapıldığını da duyurdu. Saldırganlar hakkında soruşturma başlatıldığı belirtildi.				
19	06.03.2020	Barış Pehlivan	OdaTV	Genel Yayın Yönetmeni
Cezaevi girişinde bir infaz koruma memuru tarafından darp edildi. Odatv'nin haberine göre, gazeteci Pehlivan'a uygulanan şiddetin, saat 22:38:50- 22:39:10 zaman dilimi arasında yaşandığını kamera görüntülerinden tespit eden Adalet Bakanlığı müfettişleri, idari soruşturma başlattı. Barış Pehlivan'ın müfettişlere verdiği ayrıntılı ifade şiddet uygulayan infaz koruma memurunun açık kimliğinin ilgili kamera kayıtlarından tespit edilmesini istedi ve şikâyetçi oldu.				

Elimize ulaşan verilere göre:

- En az 37 gazeteci fiziki saldırıya maruz kaldı. Saldırıya uğrayan gazetecilerden 14'ü yerel basında çalışırken, 23'ü ise ulusal yayın yapan kuruluşlarda çalışmaktadır.
- 13 gazeteci sokak ortasında veya evlerinin önünde, 8 gazeteci haber takibi sırasında görevlerini icra ederken, 3 gazetecinin evine yönelik taşlı sopalı saldırı gerçekleşmiştir.
- 11 gazeteci ise gözaltında polis aracında, emniyette; 1 gazeteci ise cezaevindedarp edilmiştir.
- Gazetecilere yönelik saldırılara ilişkin yürütülen soruşturmalarda nadiren tutuklama tedbirine başvurulurken, ağırlıklı olarak şüpheli saldırganların hiçbir güvenlik tedbiri alınmaksızın serbest bırakıldıklarını veya etkili soruşturma yürütülmediği için yakalanamadıklarını görülmektedir. Neticede soruşturmanın kadük kaldığını ve cezasızlıkla sonuçlandığı tespit edilmiştir.

B. SÖZLÜ SALDIRILAR

Liste-7- Nisan 2019- Nisan 2020 Zaman Aralığında Gazetecilere Yönelik Sözlü Saldırıları

	TARİH	SALDIRIYA UĞRAYAN	ÇALIŞTIĞI KURUM	POZİSYON
1	22.05.2019	Gökçer Tahincioğlu	T24	Muhabir
22.05.2019 tarihinde yaptığı Hizbullah haberi sonrasında çok sayıda tehdit aldığını açıkladı.				
2	06.07.2019	Uluslararası Medya Kuruluşlarından Çalışan Gazeteciler	BBC Türkçe- DW- VOA-CRI Türk- Independent Türkiye vs.	Çeşitli
SETA Vakfı tarafından Uluslararası Medya Kuruluşlarının Türkiye Uzantıları başlıklı belge ile uluslararası medya kuruluşlarında çalışan gazeteciler fişlendi. Raporda gazetecilerin sosyal medya hesapları ve geçmişte çalıştıkları yerler 15 Temmuz dönemlerde yaptıkları paylaşımlar yönünden fişlemelerde bulunulmuştur. 08.07.2019 tarihinde Türkiye Gazeteciler Sendikası olarak suç duyurusunda bulunduk. Şüpheliler hakkında hiçbir soruşturma işlemi yapılmaksızın takipsizlik kararı verildi. İtiraz süreci devam ediyor.				
3	26.07.2019	Kadri Gürsel	-	Serbest Gazeteci
Eski AKP milletvekili ve Anayasa Profesörü Burhan Kuzu, kendisini Twitter üzerinden bilgisizlikle eleştiren gazeteci Kadri Gürsel'i "Bunca badire atlattın, hâlâ akıllanmamışsınız" sözleriyle tehdit etti.				
4	21.09.2019	FOX TV	-	-
21.09.2019 tarihinde ABD ziyareti öncesi düzenlenen basın açıklamasında Fox TV muhabirinin Arifiye'deki Tank-Palet Fabrikası'nın satıldığına ilişkin iddialar hakkındaki cevapları sorulduğunda Erdoğan, "'FOX TV'yi yalan medya olmaktan çıkarın. Bir defa dürüst olun. Kılıçdaroğlu hayatını yalan üzerine düzenlemiş olan bir siyasidir. Türkiye'nin Cumhurbaşkanı buranın satın alma veya satma böyle bir şey olmadığını söylüyor. Hukukta bir kaide var, önce bunu öğreneceksiniz. Müddei iddiasını ispatlamakla yükümlüdür. Kılıçdaroğlu önce Arifiye satılmış mıdır satılmamış mıdır bunu ortaya çıkarması lazım. Burası kiraya verilmiştir. Biz bir işi yaptığımızda ülkemiz bundan ne kazanır buna bakarak yaparız. Ne işçi ne de memur çıkarılmıştır. Fakat Bay Kemal hayatını bu tarz yalanlar üstüne kurduğu için bana ne getirir diye düşünüyor. Bu zat belediyelerden kimse çıkarılmayacak, çıkarılırsa bunlar bana gelsin demedi mi? Bütün belediyelerde işçiler kapıya konuyor. Ne oldu? Bunlarla ilgili FOX bir haber yapıyor mu? FOX, işçi emekçi arkadaşlarımızın yanında duruyor mu? Önce yayın politikasını bir kez FOX'un değiştirmesi lazım. Partimin sözcüsü Kılıçdaroğlu'na gereken cevabı verdi. Ama hiç aynı yerde tökezleyip duruyor.'" dedi.				

5	18.11.2019	Evrin Kepenek, Fevzi Kızılkoyun, Erk Acarer, Ayşe Arman, İnci Hekimoğlu, Burcu Yıldırım, Alican Uludağ, Fatih Altaylı, Pınar Doğu, Işıl Özgentürk, Cengiz Semercioğlu, Nagehan Alçı, Ece Üner, Hatice Ekinci	Çeşitli	Çeşitli
<p>Üniversite öğrencisi Şule Çet'in ölümüne neden olduğu iddiası ile yargılanan Çağatay Aksu'nun ailesi kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla haber yapan gazetecileri, konuyu takip eden kadın hakları savunucuları ve milletvekillerine dair bir rapor hazırladı. Sanık ailelerinin hazırlattığı ve AKP'li milletvekillerine iletildiği iddia edilen raporun adı, "Şule Çet Davası Şule Çet Davasının Gerçek Olay Örgüsü Kamuoyu Nasıl Yanıtıldı? Resmi Belgelerle Dava Dosyasının Gerçekleri". Raporda gazeteciler hedef gösterildi.</p>				
6	21.12.2019	Cumhuriyet Gazetesi	-	
<p>Akit TV sunucusu Fatin Dağıstanlı, Cumhuriyet gazetesinin "Şeriat Çalıştayı" manşetine tepki gösterirken, "Hep birlikte toplanıp Cumhuriyet gazetesi önüne bir el bombası atalım" ifadesini kullandı. Dağıstanlı hakkında suç duyurusunda bulunuldu.</p>				

C. GAZETECİ CİNAYETLERİ

i. Hrant Dink Cinayeti

10 yılı aşkın süredir devam eden Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink cinayetine ilişkin yargılamada Ogün Samast, Erhan Tuncel ve Yasin Hayal'in sanık olarak bulunduğu dokuz kişi hakkında 17 Temmuz 2019'da hüküm açıklandı. Cinayetin azmettiricilerinden Erhan Tuncel, 99 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı. Hayal'e 7 yıl 6 ay, Dink'i öldürme suçundan hükümlü olan Samast'a ise 2 yıl 6 ay hapis cezası verildi. Kamu görevlilerinin yargılandığı davada ise duruşmalar devam ediyor. Haziran, eylül, kasım ve şubat aylarında görülen seri duruşmalarda tanık dinleme işlemleri devam etti. Bu süreçte eski İstanbul Valisi Muammer Güler dava kapsamında tanık olarak ifade veren isimlerdendi. Şimdiye kadar eski İçişleri Bakanı ve eski İstanbul Valisi Muammer Güler dahil çok sayıda tanığın dinlendiği davada Dink ailesi avukatlarının her duruşmada dile getirdikleri MİT mensuplarının tanık olarak dinlenmesi talebi karara bağlanmıyor. 12-13-14 Mayıs 2020'de bir sonraki duruşma serisi görülecek. 13 Mart 2020'de davanın tutuksuz yargılanan sanıklarından eski istihbaratçı jandarma astsubay Şeref Ateş, Düzce'de otomobilinde uğradığı silahlı saldırıda öldürüldü.

ii. Cemal Kaşıkçı Cinayeti

Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın, evlilik belgesini almak üzere 2 Ekim 2018'de gittiği Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğunda öldürülmesi ile ilgili iddianamenin 25 Mart 2020'de İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlandığı bildirildi. İddianamede, şüpheliler hakkında "tasarlayarak ve canavarca hisle eziyet çektirerek kasten öldürme" suçundan ayrı ayrı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istendi.

iii. Musa Anter Cinayeti

Gazeteci Musa Anter cinayeti davasının da birleştiği JİTEM Ana Davası, Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmeye devam ediyor.

iv. Umut Davası

Uğur Mumcu ve Ahmet Taner Kışlalı'nın öldürülmesini de kapsayan Umut Davası, AYM'nin yeniden yargılama kararı sonrasında beş sanık açısından devam ediyor.

v. Yeldana Kaharman'ın ölümü

Elazığ'da yayın yapan Kanal 23'te "Maksat Gezmek" programının sunucusu ve Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencisi Yeldana Kaharman, 29 Mart 2019'da evinde ölü bulunmuştu. Kaharman'ın ölümü kayıtlara "intihar" olarak geçmişti. Kaharman'ın çalıştığı televizyon kanalı, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, 'şüpheli ölüm' ifadelerini kullanmıştı. Olayın üzerinden bir yıl geçtikten sonra Kaharman'ın ölümüne ilişkin gazeteci Sedat Sur tarafından ortaya ciddi bir iddia atıldı. İddiaya göre Kaharman'a, ölmeden bir gün önce Eski İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın oğlu AKP Elazığ Milletvekili Tolga Ağar tarafından cinsel saldırıda bulunuldu, Kaharman bu olayı jandarmaya da bildirdi ancak Tolga Ağar, babası Mehmet Ağar tarafından bölgeden helikopterle aldırıldı.

X. SANSÜR VE OTOSANSÜR

A. GAZETECİLERİN SANSÜR VE OTOSANSÜR KİŞİSEL DENEYİM ANKETİ

1. AMAÇ VE YÖNTEM

Türkiye Gazeteciler Sendikası tarafından 31 Mart 2020 – 2 Nisan 2020 tarihleri arasında online olarak “Gazetecilerin Sansür ve Otosansür Kişisel Deneyim Anketi” düzenlenmiştir. Bu anket çalışmasının temel kaygısı öncelikle Türkiye basınında sansürün ve otosansürün varlığını gazetecilerin kişisel deneyimleri üzerinden tespit ederek altında yatan nedenleri ortaya koyup konunun tartışılmasını sağlamaktır.

Anket kapsamında katılımcılara 4 bölümde 14 soru yöneltilmiştir. Anketin 1. bölümünde katılımcıların cinsiyetleri kısa yanıt metni şeklinde, yaş aralıkları çoktan seçmeli, kaç yıldır gazetecilik yaptıkları yani mesleki kıdemleri kısa yanıt metni şeklinde, eğitim durumu çoktan seçmeli ucu açık biçimde zorunlu olarak sorulmuştur. “Kurum- Pozisyon- Uzmanlık” başlıklı 2. Bölümde katılımcılara çalıştığı kurum, pozisyonu, çalışma yeri, çalışma durumu ve vardiyası çoktan seçmeli, ucu açık şekilde sorulmuştur. Uzmanlık alanı-çalıştığı birim ise yine zorunlu ancak onay kutucuğu şeklinde birden fazla seçime müsait olarak sorulmuştur. “Sansür Deneyimi” başlıklı 3. bölümde katılımcılara “Yaptığınız haber nedeniyle sansüre uğradınız mı?” şeklinde evet- hayır seçeneği bulunan zorunlu temel bir soru yöneltilmiştir. Hemen akabinde “Cevabınız hayır ise sizce sansüre uğramamanızın nedeni nedir?” ve “Cevabınız evet ise sizce sansüre uğramanızın nedeni nedir?” soruları uzun cevap metni ile yöneltilmiştir. Devamında sansürün ne şekilde gerçekleştiği, haberin sansürlenme gerekçesine ilişkin sorular onay kutucuğu şeklinde ucu açık olarak katılımcılara yöneltilmiştir. Bu soruların ardından son olarak “Sansürlenmiş haberin konusu neydi? Birkaç kelimeyle açıklayınız,” “Tahminen meslek yaşamınızda kaç defa sansüre uğradınız?” ve “Bu deneyim/ler sizi nasıl etkiledi?” soruları uzun cevaplamaya müsait şekilde sorulmuştur. “Otosansür Deneyimi” başlıklı son ve 4. bölümde ise katılımcılara “Mesleğinizi yaparken kendinize otosansür uyguladığınızı düşünüyor musunuz?” şeklinde evet-hayır seçeneği bulunan soru yöneltilmiştir. “Evet ise hangi konuda otosansür uyguluyorsunuz?” kısa cevaplı sorusunun ardından onay kutucuğu şeklinde açık uçlu “Otosansür uygularken çekinceniz ne oluyor?” sorusu sorulmuş ve son olarak bu çekincelerin altında yatan nedeni kısaca anlatmaları istenmiştir.

Katılımcıların homojen bir dağılım sergiledikleri genel profilleri ve sansüre verdikleri evet-hayır cevabı doğrultusunda ortaya çıkan profilleri sayısal olarak **EK-3**'te açıklanacaktır.

6. ANKET SONUÇLARI

- Ankete toplam 141 katılımcı katılmıştır.
- “Yaptığınız haber nedeniyle sansüre uğradınız mı?” sorusuna ankete katılan 141 katılımcıdan 27’si “Hayır” cevabını vermiştir; 114’ü ise “Evet” cevabını vermiştir.
- “Mesleğinizi yaparken kendinize otosansür uyguladığınızı düşünüyor musunuz?” sorusuna katılımcılardan 40’i otosansür uygulamadığını beyan etmiş; 111 ise otosansür yaptığını belirtmiştir.
- Sansür ve otosansür sonuçları birlikte değerlendirildiğinde, sansüre uğramadığını beyan eden 27 katılımcıdan 15’i otosansür yaptığını 12’si ise yapmadığını beyan etmiştir. Sansüre uğradığını beyan eden 114 katılımcıdan 96 katılımcı ise otosansür yaptığını, 18’i yapmadığını beyan etmiştir.
- “Hayır, sansüre uğramadım” diyen katılımcıların cevapları incelendiğinde,
 - Sansüre uğramama nedeni olarak 16 katılımcının “bağımsız yayın politikasına sahip kurumda çalışmam”ve benzeri doğrultuda cevap verdiği tespit edilmiştir. 4 katılımcı ise “sansüre uğrayacak haber yapmadığını” beyan ederken; “otosansür yaptığım için” diyen 3 katılımcı olmuştur. Bu durum ekonomik bağımsızlığa ve bağımsız yayın politikasına sahip kurumların sansürün önünde ciddi bir engel olduğunu ortayakoymaktadır.
 - Sansüre uğramadığını beyan eden 27 katılımcıdan 15’i mesleğini yaparken kendisine otosansür uyguladığını; 12’si ise otosansür uygulamadığını beyan etmiştir. Otosansür uyguladığını beyan eden 15 katılımcıya hangi konularda otosansür uyguladığı sorulduğunda bu soruya çeşitli cevaplar vermişlerdir. Katılımcılar baskın olarak “politik ve hukuki anlamda sorun çıkaracak konularda, çalıştığı kurumla örtüşmeyen ve dava açılacağını düşündüğüm konularda ve tutuklanacağımı düşündüğüm konularda” otosansür yaptığını beyan ederken “gizli belgeleri yayımlarken çekiniyorum” diyen katılımcılar da olmuştur.
 - Sansüre uğramadığını ancak otosansür uyguladığını beyan eden katılımcıların çekincelerinin ise ağırlıklı olarak “yargılanmak,” “gözaltına alınmak”ve “hedef gösterilmek” olduğu görülmüştür. Bunun yanında “saldırıya uğramak,” “öldürülmek,” “tekzip gelmesi,” “tehdit edilmek,” hakarete uğramak,” “işten çıkarılmak,” “iş bulamamak,” cevapları da ağırlıklı verilen cevaplar arasındadır. Bu durum çalıştığı kurumu tarafından sansüre uğramayan gazetecilerin dahi otosansür yapmak için çok ciddi kaygılarının olduğunu ortaya koymaktadır.
- “Evet, sansüre uğradım” diyen katılımcıların cevapları incelendiğinde

- sansüre uğrama nedeni olarak baskın bir biçimde patronun siyasi ilişkileri cevabının verildiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda 20 cevap gelmiştir. Verilen 14 cevap 'yayın politikası'nın sansüre uğrama nedenlerinden biri olduğunu ortaya koymuştur. 22 "politik baskı" cevabı gelmiş, 6 "iktidarı eleştiren haber yapma", 5 "üst yöneticilerin bakış açısı" ve 5 "dava korkusu" şeklinde cevap gelmiştir. Sansürün ne şekilde gerçekleştiği sorusunu ise katılımcıların 47'si "Haber yayımlanmadı," 39'u "Haberin bir kısmı değişti," 11'i "İşten çıkarılmakla tehdit edildim," 7'si "İşten çıkarıldım," şeklinde cevaplamıştır. 3 "Disiplin cezası aldım", 1 "Haberdan ismim çıkarıldı," 1 "Gözaltına alındım," 1 "Uyarıldım" cevabını vermiştir. Haberlerin sansürlenme gerekçesi olarak 60 "politik baskı" 43 "işverenin politik ilişkileri" cevabı verilmiştir. İşverenin yatırımları şeklinde 19 cevap gelmiştir. 4 "Ayrımcılık"; 4 "Ahlaki"; 2 "Yayın Politikası", 2 "Dini", 1 "Güvenlik" cevabı verilmiştir.
- Sansüre uğrayan haberlerin ise ağırlıklı katılımcı olarak yerel yönetimler ve politikaya dair olduğu katılımcıların 9'u tarafından verilen "belediye, belediye ihaleleri, yerel yönetimler" cevapları doğrultusunda anlaşılmıştır. 7 katılımcı açık bir şekilde "politika" cevabını vermiştir. 2 katılımcı "mülteciler"; 3 katılımcı "yerel seçimler"; 2 katılımcı "Kürt meselesi"; 2 katılımcı "çevre" cevaplarını vermiştir. "Çok sayıda haberim sansürlendi, tek tek yazmam mümkün değil." diyen ise 4 farklı katılımcı olmuştur.
- Sansür deneyimlerini katılımcıların 21'inin mesleğe olan inancını azaltırken 9 katılımcı "otosansür yaptım" demiştir. 16 katılımcı "olumsuz" cevabını verirken, 4 katılımcı "iş bırakmadım," 5 katılımcı "sansürü aşmak için çabaladım," 6 katılımcı "alıştım, kabullendim," 4 katılımcı "normal," 5 katılımcı "mesleğime daha çok sarıldım" ve "yılmadım," "olumlu, daha fazla haber yapma isteği," "güçlendirdi," 3 katılımcı "kısıtlanmış," 2 katılımcı "tepki gösterdim," 2 katılımcı "öfkelenmiş" cevaplarını vermiştir.
- Sansüre uğradığını beyan eden 114 katılımcıdan 96 katılımcı otosansür yaptığını, 18'i yapmadığını beyan etmiştir. Katılımcılardan 29'u politika ve iktidara ilişkin haberlerde otosansür yaptığını belirtmiştir. Katılımcıların yazım dilinden, haber seçimine ve haber kaynağının seçimine kadar otosansürü işlettikleri tespit edilmiştir. Kimi katılımcılar ise "çalıştığım kurumun politik çizgisine göre haberler yapıyorum" demiştir.
- Sansüre uğramanın yanında otosansür de yaptığını beyan eden katılımcıların çekincesinin, sansüre uğramayan meslektaşlarından farklı olarak işten çıkarılmak ve iş bulamamak oldukları tespit edilmiştir. İşten çıkarılmaktan çekinen 41 katılımcıdan 28'i yeniden iş bulamamaktan da çekinmektedir. Bunun yanında yine bu gruptaki katılımcılarda yaygın şekilde 41 "Yargılanmak," 39 "Gözaltına alınmak," 31 "Hedef gösterilmek," 28 "İş bulamamak" ve 27 "Tehdit edilmek" cevaplarını görüyoruz. 24 "Saldırıya uğramak," 21 "Uyarılmak," 20 "Hakarete uğramak," 19 "Tekzip gelmesi" cevaplarını vermiştir. Ayrıca 9 "öldürülmek" ve 5 "Çalıştığım kuruma zarar gelmesi" cevabı verilmiştir.

7. DEĞERLENDİRME

Katılımcıların homojen bir dağılım gösterdiği bu ankette, anket çıktılarının genel durumu değerlendirmek açısından uygun olduğunu düşünüyoruz. Sayısal olarak sunulan veriler ışığında 'Gazetecilerin Sansür ve Otosansür Kişisel Deneyim Anketi'ne verilen cevapları değerlendirecek olursak;

Katılımcıların yüzde 80,8'i sansüre uğradığını, yüzde 19,1 ise uğramadığını beyan etmiştir. Bu veri sansürün Türkiye mediasındaki yaygınlığını bir kere daha gözler önüne sermiştir. Sansüre uğramadığını beyan edenlerin cevapları incelendiğinde bağımsız yayın politikasına sahip kurumlarda çalışmalarının, çalıştıkları kurumların ekonomik ve siyasi olarak bağımsız olmaları sansürün önündeki en önemli etkidir.

Sansüre uğradığını beyan edenlerin ise çok büyük ölçüde patronun siyasi ilişkileri nedeniyle sansüre uğradıkları ve bu doğrultuda yayın politikası ve yerel ve merkezi iktidar baskısının sansürün en temel nedenlerinden oldukları görülmektedir. Bu noktada çapraz medya sahipliğinin gazetecileri sansüre götüren kritik bir eşik olduğu ortadadır. Ayrıca sansürün sadece politika, ekonomi haberleri ile sınırlı olmadığı her türlü alana sirayet edebildiği de anketin önemli çıktılarından. Bu açıdan incelendiğinde hem medya sahiplerinin yatırım alanlarının çeşitlenmesi hem de yargısal müdahalelerin artışının önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Sansüre maruz kalan katılımcıların meslekten uzaklaştıkları ve otosansür yapmaya yöneldikleri tespit edilmiştir. Nitekim **katılımcıların %78,7'si otosansür yaptığını %21,2'ise otosansür yapmadığını düşünmektedir. Sansüre uğramadığını beyan edenlerin %60'ı otosansür yaptığını %40 ise yapmadığını beyan etmiştir. Sansüre uğradığını beyan eden %82,8 katılımcı ise otosansür yaptığını %15,7 ise yapmadığını beyan etmiştir.** Görülmektedir ki çalışılan kurumda sansür yapılmasa bile gazeteciler çeşitli çekincelerle otosansür yapmaktadırlar. Bu çekincelerin ise yargılanmak, gözaltına alınmak ve hedef gösterilmek olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan çalıştığı kurumda sansüre uğramakla beraber otosansür de uygulayan büyük bir kitle ise yargılanmak kadar işten çıkarılmaktan ve iş bulamamaktan korkmaktadır. Otosansürün altında yatan nedenlere bakacak olursak iktidar baskısı, işten çıkarılma korkusu, ekonomik kaygılar, yalnız kalmak ya da yalnız bırakılmak, tutuklanmak ve kuruma zarar verme korkusu ile karşılanmaktadır. Otosansürün haber kaynağının seçiminden haberin yazımına ve haberin görülme boyutuna kadar sirayet ettiği ise anketin sağladığı veriler arasındadır.

Sonuç olarak, gazetecilerin özgürce yazabilmesinin önünde pek çok engel vardır ancak bu engellerin her biri diğeri ile ilişkilidir. Medya sahiplerinin yatırımları ve siyasilerle olan ilişkileri ile iktidar baskısı sansüre götüren en önemli nedendir. Bunun yanında

gazetecilere yönelik politik baskılar ve yargısal müdahalelerse otosansüre mecbur bırakan bir baskı düzen oluşturmuştur. Gazetecilerin birlik ve dayanışma eksikliği ise korkunun ve otosansürün artışındaki nedenlerden bir başkasıdır. Bu kısır döngüden çıkış ise ancak demokratik bir siyasi konjonktürde bağımsız medya kurumlarının artışı ve mesleki dayanışmanın sağlanması ile mümkün olacaktır.

XI. İNTERNETE YÖNELİK MÜDAHALELER

A. ERİŞİM ENGELLERİ

2019 Nisan- 2020 Nisan zaman aralığında internet medyası hakkında pek çok erişim engelleme kararı verildi. Bu kararların bir kısmı belli haberler üzerine verilirken internet haber sitelerinin tamamen kapatıldığı pek çok karara da imza atıldı. Erişim engelleme kararı verilen haberlerin bir kısmı habere erişimin engellendiğin ilişkindi.

- Barış Terkoğlu'nun 4 Nisan 2019 tarihinde Cumhuriyet'te yayımlanan "Pelikancılar neden saldırıyor" başlıklı yazısına erişim engeli getirildi.
- 3 Mayıs 2019 tarihinde internette yayın yapan Özgürüz Radyo'ya Ankara 4. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından erişim engelleme kararı verildi.
- 16 Temmuz 2019 tarihinde Jandarma Genel Müdürlüğü tarafından yapılan talep üzerine aynı gün Ankara 3. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından Bianet, ETHA, Gazete Fersude, Özgür Gelecek, Gezi Davası'na ilişkin kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla kurulan geziyisavunuyoruz.org dahil 136 siteye erişim engelleme kararı aldı.
- 10 Temmuz 2019 tarihli paylaşıma göre İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hâkimliği, Binali Yıldırım'ın başvurusu üzerine oğulları ve kendi malvarlığına ilişkin haberler nedeniyle SolHaber, Evrensel, Yurt Gazetesi, Cumhuriyet, T24 ve konuya ilişkin Hürriyet gazetesinden İsmail Saymaz'ın tweeti dahil pek çok site linkine erişim engelleme kararı verdi.
- 2 Ağustos 2019 tarihinde Ankara 8. Sulh Ceza Mahkemesi, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un talebi üzerine Altun ve eşinin çifte maaş aldıklarına yönelik Twitter aracılığıyla yapılan haber paylaşımlarına erişim engeli kararı alındı.
- 7 Ağustos 2019 tarihinde İstanbul 11. Sulh Ceza Hâkimliği, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın "ileri düzey hastane" ilan ettiği Medipol Üniversitesi'nin talebiyle, 563 site linki üzerinden erişim engeli kararı aldı.
- 20 Ağustos 2019 tarihli habere göre İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hâkimliği, SoL Haber'in Türkiye Gençlik Vakfı (TÜRGEV) Yüksek İstişare Kurulu ve Okçular Vakfı Mütevelli

Heyeti Üyesi Bilal Erdoğan'ın Kartal İmam Hatip Lisesi'nden arkadaşına 308 milyon lira tutarında 63 ihale vermesiyle ilgili habere erişim engeli kararı aldı. SoL Haber, kendilerine erişim engeline ilişkin bilgilendirmenin ise Bilal Erdoğan'a "online itibar konusunda hizmet" verdiğini söyleyen CleanSheet isimli şirketi tarafından yapıldığını açıkladı. Şirketten gönderilen e-postada, "CleanSheet olarak Erdoğan'a online itibar konusunda hizmet vermekteyiz. Yöneticisi olduğunuz internet sitesinin <http://haber.sol.org.tr/turkiye/ibbden-bilal-erdoganin-arkadasina-adrese...> sayfasında yayımlanmakta olan içerik doğru bilgi içermemektedir. Yeniçağ internet sitesinden alıntı yaptığınız içerik yayından kaldırılmış olup konuyla ilgili alınmış mahkeme kararlarını ekte inceleyebilirsiniz" denildi.

- 23 Eylül 2019 tarihli habere göre Sol Haber Portalı 7 Temmuz'da TRT'nin Suriye'den haberler geçen bir muhabiri Ubeydo Hitto'ya İdlib'de bulunan Kurtuluş Hükûmeti (KH) tarafından ödül verilmesini haberleştirdi. Kurtuluş Hükûmeti'nin, El Kaide'ye yakınlığıyla bilindiğini anlatan habere İstanbul 7. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından erişim engelleme kararı getirildi. Portal bunun üzerine söz konusu haberi yayından kaldırıp 8 Ağustos 2019'da habere gelen erişim engeli kararını haberleştirdi. Mahkeme daha sonra bu haber için de erişim engelleme kararı aldı. Bunu da 5 Eylül'de haberleştiren Sol Portal'ın haberine 20 Eylül 2019 günü yine erişim engelleme kararı getirildi.
- 27 Eylül 2019 tarihli habere göre İstanbul Anadolu 2. Sulh Ceza Hâkimliği, Bianet'in "Burak Erdoğan, Sevim Tanürek'in Ölümü Haberlerine Erişimi Engelledi" başlıklı haberine Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlu Burak Erdoğan'ın talebiyle erişim engeli kararı alındı.
- 5 Eylül 2019 tarihli habere göre Kahramanmaraş 1. Sulh Ceza Hâkimliği, İstanbul Cağaloğlu Anadolu Lisesi Müdürü Necati Yener'in, öğrencilerin harçlıklarına haciz koydurduğuna yönelik açıklamasına yer veren Gerçek Gündem, Oda TV, Evrensel, Gazete Gazete Duvar, Diken, Sputnik, BirGün, Cumhuriyet'in aralarında bulunduğu 15 internet sitesindeki habere erişim engeli getirdi.
- 15 Ekim 2019 tarihinde İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hâkimliği, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın Macaristan seyahatinde kullandığı ve 35.000 lira olduğu öne sürülen Hermes çantasıyla ilgili Ekşi Sözlük'te açılan başlığa erişim engeli koydu.
- 1 Kasım 2019 tarihli habere göre İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hâkimliği, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın avukatının talebiyle SoLHaber'in, 22 Ekim'de yayımlanan "Esad'dan kritik bölgeye ziyaret: Erdoğan bir hırsızdır" başlıklı haberine erişim engeli getirdi.
- 10 Ocak 2020 tarihinde İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliği, PTT şubelerinde kullanılmak üzere sipariş edilen parfümlere bir yılda beş milyon lira harcadığı ve PTT'nin Türkiye Varlık Fonu'na (TVF) devredildikten sonra iki yıl içinde 900 milyon lira zarara uğradığını anlatan ve Cumhuriyet'te yayımlanan "PTT'de parfüm vurgunu" başlıklı habere TVF'in (Türkiye Varlık Fonu) şikâyeti üzerine erişim engeli getirdi.

- 13 Ocak 2020 tarihinde Ankara 8. Sulh Ceza Hâkimliği'nin kararı doğrultusunda, eski ÖSYM Başkanı Ali Demir hakkında hazırlanan iddianamede yer alan FETÖ'nün sınavlarda yaptığı usulsüzlüklerin bir örneğinin anlatıldığı yazı için erişim engeli kararı alındı. T24 17.01.2020 tarihinde erişim engeli kararına itiraz etti. Ankara 1. Sulh ceza Hâkimliği, söz konusu yazının kişilik haklarına saldırı oluşturmadığını, davadaki beyanların ifade özgürlüğü kapsamında olduğunu belirterek itirazı kabul etti. Yazıya getirilen erişim engeli kararı kaldırıldı.
- 10 Şubat 2020 tarihinde İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hâkimliği, Cumhuriyet'in 27 Haziran 2019'daki "Saray'a kriz yok: Emine Erdoğan, 50 bin dolarlık çantasıyla Japonya'da" başlıklı haberine erişim engeli getirdi.
- 12 Şubat 2020 tarihli habere göre Ankara 8. Sulh Ceza Mahkemesi, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un kurucusu olduğu Özel Maya Okulları'nda 'devletin öğretmenlere verilmesini zorunlu tuttuğu eğitime hazırlık ödeneği'nin geri istendiğini duyuran Evrensel'in 27 Mayıs 2016'daki "Öğretmenlerden kırtasiye yardımını geri istediler" başlıklı haberine erişim engeli getirdi.
- 13 Şubat 2020 tarihinde İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hâkimliği, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın 12 Şubat tarihli talebiyle Cumhuriyet'te 20 Ocak'ta "Damat işi biliyor" başlığıyla yayımlanan ve Kanal İstanbul güzergahında arazi almasıyla ilgili haberine erişim engeli kararı verdi. Söz konusu haber içeriğini yayımlayan diğer tüm linklere de erişim engeli getirildi.
- 14 Şubat 2020 tarihinde İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hâkimliği, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın 12 Şubat'taki başvurusu üzerine Leman'ın kapağında Kanal İstanbul güzergahında arsa satın almasıyla ilgili karikatüre erişim engeli getirdi.
- 21 Şubat 2020 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın aynı günlü talebiyle İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hâkimliği'nin Albayrak'ın Kanal İstanbul güzergahında yaklaşık 13 dönümlük araziye satın almasıyla ilgili haberlere getirdiği 13 Şubat 2020 tarihli erişim engeli kararı ile ilgili yapılan haberlere de İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hâkimliği erişim engeli getirdi.
- 22 Şubat 2020 tarihinde İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliği, Elazığ'da şüpheli şekilde hayatını kaybeden Kırgızistanlı gazeteci Yeldana Kaharman için Ekşi Sözlük'te açılan başlığa erişim engeli getirdi. Gazeteci Sedat Sur'un, Kaharman'ın şüpheli ölümüne ilişkin yaptığı açıklamalar gündem olmuştu.
- 09 Aralık 2019 tarihinde Bakırköy 4. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından Gökçer Tahincioğlu'nun T24'te yayımlanan "Yargıtay üyesi, eski MİT mensubu ve ortak dostları hakkında çeteden suç duyurusu ve soruşturma" haberine 12 saat içerisinde erişim engeli getirildi.

- OdaTV'nin Libya'da şehit olan MİT mensubunun cenaze törenine ilişkin yaptığı haberden sonra, "MİT mensupları ve ailelerinin bilgilerini yayımladıkları" gerekçesiyle OdaTV Haber Müdürü Barış Terkoğlu ve muhabir Hülya Kılınç tutuklanmasının akabinde 5 Mart 2020 tarihinde OdaTV'ye erişim engeli getirdi.
- 6 Mart 2020 tarihli habere göre Ankara 4. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç'un, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı, CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'na karşı kullandığı sözlerle sertçe eleştirdiği açıklamalarının yer aldığı T24 dâhil pek çok habere erişim engeli getirildi.
- Mezopotamya Haber Ajansı'nın web sitesi hakkında yıl içinde 6 kez erişim engeli kararı aldı. Ajansa <http://www.mezopotamyaajansi22.com/> adresi üzerinden ulaşılabilir.
- Jinnews hakkında 2 kez erişim engelleme kararı verildi. Siteye <http://www.jinnews9.xyz/> adresi üzerinden ulaşılabilir.
- Etkin Haber Ajansı hakkında 3 kez erişim engelleme kararı verildi. Ajansa <http://www.etha15.com/> üzerinden ulaşılabilir.

XII. BASIN KURULUŞLARINA YÖNELİK MÜDAHALELER

A. RTÜK MÜDAHALELERİ

1. 2019-2020 döneminde Basın Kuruluşlarına Uygulanan RTÜK Cezaları

Bu yıl da Radyo Televizyon Üst Kurulu tarafından pek çok medya kuruluşuna, yapılan haberlerin içeriği nedeniyle idari para cezası uygulandı.

Liste-7- Nisan 2019- Nisan 2020 Zaman Aralığında RTÜK tarafından Uygulana Para Cezaları, Gerekçeleri, Kanuni Dayanakları, Ceza Miktarları

	TARİH	KANAL	GEREKÇESİ	KANUNİ DAYANAK	CEZA MİKTARI
1	10.04.2019	Beyaz TV	26.03.2017 tarihinde saat 23:00'da yayımlanan "Beyaz Futbol" adlı programda Galatasaray Spor Kulübü Kongresinde yaşananların değerlendirilmesi esnasında program sunucu ve yorumcuları tarafından sarf edilen sözler	6112 sy. K. 8/ç "İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez." ilkesinin ihlali	70.744,00-TL
2	10.04.2019	RS FM	21.02.2019 tarihinde saat 17:30'da yayımlanan "Bi de Bunu Dinle" adlı programda, deprem ve imar affı ile ilgili yapılan konuşmalar	6112 sy. K. 8/ç kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez." ilkesinin ihlali	2.104,00-TL
3	10.04.2020 Yeniden İnceleme Tarihi: 24.06.2019	RS FM	20.11.2018 tarihinde saat 07:00'de yayımlanan "Seyr-ü Sabah" adlı program yayınında Gezi Direnişinde öldürülen Abdullah Cömert ve Berkin Elvan ile ilgili sunucu Zafer Arapkirli tarafından sarf edilen sözler	6112 sy. Kanun m. 8/1-t "Terör eylemini, faillerini ve mağdurlarını terörün amaçlarına hizmet edecek sonuçlar doğuracak şekilde sunamaz." hükmünün ihlal	1.701,00-TL

4	10.04.2019	TELE 1 TV	15.02.2019 tarihinde saat 19:00'da yayımladığı "Ana Haber Bülteni" yayınında, "İşsizlik 4 Milyona Dayandı", "İş Merkezinde İntihar - Samsunda Borçları Nedeniyle Bunalıma Giren Bir Kişi İntihar Etti" haber bandıyla sunulan haberde	6112 sy. Kanun m 8/1-ç "İnsan onurunaaykırı olamaz, " ilkesinin ihlali nedeniyle,	21.114,00-TL
5	10.04.2019	TELE 1 TV	12.02.2019 tarihinde saat 19:01'de yayımlanan "Ana Haber Bülteni" yayınında, HDP grup toplantısı ile ilgili bir haberde açlık grevindeki Leyla Güven ve Eş Genel Başkan Sezai Temelli'nin "Kürdistan'da kazanacağız. Batı'da da AKP ve MHP'ye kaybettireceğiz" ifadeleri	6112 sy. Kanun m 8/1-a "Türkiye Cumhuriyeti Devletinin varlık ve bağımsızlığına, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Atatürk ilke ve inkılâplarına aykırı olamaz." hükmünün ihlal	21.114,00-TL ve 2 kez yayın durdurma
6	10.04.2019	ULUSAL 1	04.02.2019 tarihinde 09.55, 11.56, 17.01 ve 20.01 saatlerinde yayımlanan "İmece Çağrısı" adlı ULUSAL 1 kanalının paydaşı olmaya davet eden reklam yayını	6112 sy. Kanun m 8/1-j "Haksız çıkarlara hizmet eden ve haksız rekabete yol açan unsurlar içeremez." ilkesinin ihlali	21.114,00-TL
7	10.04.2019	ULUSAL 1	21,22.01.2019 tarihlerinde saat 16:00'da yayımlanan sunuculuğunu Gülgün Feyman Budak'ın yaptığı, güncel siyaset, sanat, toplumsal meseleler gibi konuların işlendiği	6112 sy. Kanun m 8/1-e "... siyasî ve felsefî düşünce, mezhep ve benzeri nedenlerle ayrımcılık yapan ve bireyleri aşağılayan yayımları içeremez ve teşvik edemez." ilkesinin ihlali	21.114,00-TL

			"Nasıl Yani" adlı programın 21.01.2019 tarihli bölümünde, program sunucusu ile konuğu arasında geçen diyaloglar		
8	10.04.2020	ULUSAL 1	24.01.2019 tarihinde saat 16:10'da yayımlanan Güncel siyaset, sanat, toplumsal meseleler gibi konuların işlendiği "Nasıl Yani" isimli programda, program konuğu tarafından; "Türkiye'yi yıkmak için en büyük silahları Türkiye'yi İslam cumhuriyeti yapmak" ve benzeri ifadeler	6112 sy. Kanun m 8/1-f "Toplumun millî ve manevî değerlerine, genel ahlaka ve ailenin korunması ilkesine aykırı olamaz." ilkesinin ihlali	21.114,00-TL ve 2 kez yayın durdurma
9	17.04.2019	KRT TV	09.10.2018 tarihinde saat 17:00'da yayımlanan sunuculuğunu Ebru Kırçak'ın yaptığı, Merkez Parti Genel Başkanı Prof. Dr. Abdürrahim Karslı'nın konuk olarak katıldığı "Haber Merkezi" adlı programda; program sunucusu ile program konuğu arasında geçen diyaloglarda; Derler ki: "Bir darbenin sonuçlarından kim faydalaniyorsa o darbeyi o yapmıştır." Bu darbe sonuç itibariyle Ak Parti'ye yaradı" ve benzeri ifadeler	6112 sy. Kanun m 8/1-d "Terörü övemez ve teşvik edemez, terör örgütlerini güçlü veya haklı gösteremez, terör örgütlerinin korkutucu ve yıldırıcı özelliklerini yansıtıcı nitelikte olamaz" hükmünün ihlali	17.065,00-TL ve 2 kez yayın durdurma

10	17.04.2020	Akit TV	12.02.2018 tarihinde saat 20:49'da yayımlanan "Saklanan Tarih" adlı programda,	6112 sy. Kanun m. 8-f "Toplumun millî ve manevî değerlerine,... aykırı olamaz." ilkesinin ihlali	17.065,00-TL ve 2 kez yayın durdurma
11	17.04.2020	Halk TV	9.03.2019 tarihinde 21:03-23:48 saatleri arasında yayımlanan "Siyaset Kültürü" adlı programda program sunucusu ile konuğu arasında geçen diyaloglar	6112 sy. Kanun m. 8/d "Terörü övemez ve teşvik edemez, terör örgütlerini güçlü veya haklı gösteremez, terör örgütlerinin korkutucu ve yıldırıcı özelliklerini yansıtıcı nitelikte olamaz" hükmünün ihlali	21.114,00-TL ve 2 kez yayın durdurma
12	17.04.2019	TGRT Haber	2018-2019 yılları arasında çeşitli tarihlerde yayımlanan "Medya Kritik" adlı programlarda; programın yorumcuları tarafından yapılan yorumlar	6112 sy. Kanun m.8/ç "İnsan onuruna ..., kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya ...ifadeler içeremez." hükmünün ihlal	21.114,00-TL ve 2 kez yayın durdurma
13	03.07.2019	TV 5	06.05.2019 tarihinde saat 21:03'de yayımladığı "Yüz Yüze" isimli programda, sunucu ile program konuğu arasında geçen diyaloglarda;	6112 sy Kanun 8/1-(ç) "İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez." ilkesinin ihlali n	21.114,00-TL
14	26.12.2019	Habertürk	30.09.2019 tarihinde saat 22:58'de yayımlanan "Spor Saati" isimli programda, sunucu tarafından sarf edilen sözler	6112 sy Kanun 8/1-(ç) "İnsan onuruna ... saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı ... ifadeler içeremez."	21.114,00-TL
15	05.02.2020	TV 5	28.01.2020 tarihinde saat 20:00'da yayımlanan "Kulis Ankara" isimli programda Elazığ'da yaşanan deprem ile ilgili hükûmete yönelik eleştirilerin yer aldığı ifadeler	6112 sy Kanun 8/1-(ı) "Tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerini esas almak ve toplumda özgürce kanaat oluşumuna engel olmamak zorundadır; oluşturulması basın meslek ilkeleri çerçevesinde mümkün olan haberler, oluşturulmaksızın veya	25.881,00-TL

				doğruluğundan emin olunmaksızın yayımlanamaz; haberin verilişinde abartılı ses ve görüntüye, doğal sesin dışında efekt ve müziğe yer verilemez; görüntülerin arşiv veya canlandırma niteliği ile ajanslardan veya başka bir medya kaynağından alınan haberlerin kaynağının belirtilmesi zorunludur." ilkesinin ihlali	
1 6	05.02.20 20	KRT TV	Gazeteci Serdar AKINAN'ın Elazığ'da yaşanan deprem sonrası yapılan arama kurtarma faaliyetlerine yönelik iddialarına yer verildiği 26.01.2020 tarihli saat 18:30'da yayımladığı "Akşam Haberleri" adlı haber bülteni	6112 sy Kanun 8/1-(ı)	25.881,00-TL
1 7	05.02.20 20	TELE 1 TV	24.01.2020 tarihinde saat 21:00'da yayımlanan "Deprem Özel" isimli programda, program sunucusu ile konukları arasında geçen diyaloglar ve 27.01.2020 tarihli Ana Haber Bülteni	6112 sy Kanun 8/1-(ı)	25.881,00-TL
1 8	05.02.20 20	Habertürk	24.01.2020 tarihinde saat 20:55'de Elazığ ve Malatya'da meydana gelen deprem sonrası HABER TÜRK logosuyla yayın yapan medya hizmet sağlayıcı kuruluşun saat 21:00'dan itibaren yayımladığı	6112 sy Kanun 8/1-(ı)	37.468,00-TL

			"Deprem Özel Yayını"		
19	05.02.2020	Halk TV	24.01.2020 tarihinde saat 21:00'da yayımlanan "Ceviz Kabuğu" isimli programda, program konuyu tarafından	6112 sy Kanun 8/1-(ı)	25.881,00-TL
20	05.02.2020	Fox TV	06.01.2020 tarihinde saat 19:01'de yayımlanan "Fox Ana Haber" isimli haber bülteninde; Türkiye'nin Libya ile vardığı mutabakat sonucu ilgili ülkeye asker gönderme tartışmaları ile ilgili haberden sonra Fatih Portakal'ın "Cumhurbaşkanı bu haberde en can alıcı sözü, "Petrole, doğal gazı muhtaç mıyız? Muhtacız." diyor. Türkiye'nin gidiş sebebi belli zaten." sözleri	6112 sy Kanun 8/1-(ı)	594.167,00-TL

- Basın yayın kuruluşlarına RTÜK'ten 20 idari yaptırım kararı çıktı.
- Toplamda 1.033.864,00- TL idari para cezası kesildi.
- Toplamda 16 defa yayın durdurma cezası verildi.
- Kararların gerekçelerini incelediğimizde. Son bir yıllık süreçte RTÜK tarafından 6112 sayılı Kanun 8. Maddesi (ı) ("soruşturulmaksızın ve doğruluğundan emin olunmaksızın yayın yapılması") ve (ç) ("insan onuruna saygı ilkesi uyarınca, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler" bentlerinin ceza gerekçesi yapıldığını görüyoruz.

B. BASIN İLAN KURUMU MÜDAHALELERİ

Geçtiğimiz bir yılda muhalif gazetelere yönelik çok ciddi Basın İlan Kurumu (BİK) müdahaleleri ile karşılaştık. Türkiye'de medya organlarına ilan ve reklam desteği sağlamakla yükümlü Basın İlan Kurumu'nun, BirGün ve Evrensel üzerinde uyguladığı "ambargo" niteliğindeki cezalar kurumun tarafsızlığını bir kere daha sorgulattı.

7 Şubat 2020 tarihinde BİK Genel Müdürü Rıdvan Duran ile görüşülmesinin ardından Türkiye Gazeteciler Sendikası, Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü (RSF), Avrupa Gazeteciler Federasyonu (EFJ) ve Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) temsilcilerinden oluşan bir heyet, BİK'in, Evrensel ve BirGün'e uyguladığı resmi ilan durdurma cezasını kaldırması için TGS Akademi'de ortak bir çağrı yaptı.

1. BirGün'e BİK Müdahalesi

BirGün 11 Aralık 2019 tarihinde "Okurlarımızın Bilgisine" başlığı ile BİK'in 2019 ağustos ayından pek çok haberi nedeniyle ilan kesme cezasına maruz kaldığını açıkladı. Açıklamada şöyle denildi:

"BİK ilan yasağını, 'Resmi İlan ve Reklamlar ile Bunları Yayımlayacak Süreli Yayınlar Yönetmeliği'nin 52'nci Maddesi'ne dayandırıyor. BİK'in ilanları durdurmasının ilk gerekçesi, elektronik ortamda tutulması zorunlu olan 'baskı ve bayi-iade defterlerinin gecikmeli olarak tutulduğu' iddiasıydı.

BİK tarafından gazetemize ulaştırılan 2/12/2019 tarihli tebligatta da belirtildiği gibi, sorun 1 Eylül 2019 tarihi itibarıyla giderildi ve gerekçe ortadan kalktı. BİK bu kez de ilan durdurmak için, "Bazı haberlerde yayın kaynağının kullanılmaması" şeklinde ikinci bir gerekçe ortaya koydu. BİK bu gerekçeye dayanarak, üç ayı aşkın bir süredir uygulamakta olduğu yasağa 'devam' kararı verdi.

Gazetemiz, Türkiye'nin en yaygın üç haber ve bir fotoğraf ajansına abone olmakla birlikte, ajanslardan birebir aldığı tüm haberlerle ilgili kaynak belirtmektedir. Ancak BİK, yönetmeliği zorlayarak -bizden başka hiçbir gazeteden bu yorumun gereklerini talep etmeden- tüm haber ve fotoğraflara imza ve kaynak istiyor. Bunu gerekçe göstererek de ilan ambargosunu sürdürüyor.

Ne var ki günlük gazetelerin basit bir taraması yapılsa dahi, BirGün'e haksız bir dayatma uygulandığı tüm çıplaklığıyla görülecektir. BİK yönetimi tarafından BirGün'e uygulanan diğer bir yaptırım da haberlerimiz gerekçe gösterilerek 2 ila 15 gün arasında değişen basın-ilan kesme cezaları oldu.

Son 3 ay içerisinde haber içeriklerinin gerekçe gösterildiği toplam 49 günlük cezaya muhatap olduk. BİK'in sorunlu gördüğü, bu nedenle önce savunma isteyip sonra ceza kestiği haberlerle ilgili, bırakın dava açılmasını, herhangi bir düzeltme dahi gelmediğinin de altını çizmek isteriz."

Ayrıca BirGün'ün gazete satışlarını arttırma amaçlı okurlarına yaptığı çağrı üzerine yapılan toplu alımlar nedeniyle BİK'in yaptırımına maruz kaldığı belirtildi.

26 Şubat 2020 tarihinde BirGün, BİK tarafından verilen ilan cezasının kaldırıldığını duyurdu.

2. Evrensel'e BİK Müdahalesi

2019 yılında BİK, Evrensel gazetesine çeşitli haber başlıklarını gerekçe göstererek yıl boyunca pek çok defa ilan durdurma cezaları verdi.

BİK, Evrensel'in satış noktalarında okurlarınca üç nüshadan fazla satın alınmasını kanuna aykırı diye niteleyerek gazeteye ilan ve reklam kesme cezası uygulamayı sürdürdü. BİK'in raporunda, Adana, Ankara, Diyarbakır, İstanbul, İzmir ve Kocaeli'deki gazete bayilerinden topluca satın alınmış gazetelerden bir bölümünün cezaevlerine götürülmesine yer verildi. Bu durum okurların fiziki takibe alındığı şüphesini doğurdu. İlgili karara Evrensel tarafından yapılan itiraz 16 Ocak 2020'de BİK tarafından reddedildi.

27 Şubat 2020 tarihinde Evrensel'de yer alan habere göre, gazeteye şimdi de Mezopotamya Haber Ajansı imzası taşıyan 'Basın İlan Kurumu Kürtçe yayıncılığı bitirdi' haberini yayımladıkları için 10 günlük ilan kesme cezası verildi. Gaziantep Üniversitesi'nin hazırladığı ve bölgede çalışan gazetecilerle görüşülerek hazırlanan 'Eylem Planı' raporuna 13 Kasım 2019'daki sayfalarımızda yeren gazeteye verilen ceza, 129 sayılı Basın Ahlak Esasları Hakkında Genel Kurul kararının 1. maddesinde yer alan "Doğruluğu kuşku uyandırabilen ve araştırılması gazetecilik imkânları içinde bulunan haberler, araştırılıp doğruluğundan emin olunmadan yayınlanamaz" ve aynı maddenin (ı) ve (L) bentlerindeki "Kişi, kurum ve toplum katmanlarına yönelik yayınlarda, eleştiri sınırlarını aşan aşağılayıcı sözcükler kullanılamaz; hakaret edilemez, sövülemez iftira ve haksız isnat yapılamaz" hükümleri gerekçe gösterilerek verildi.

3. Cumhuriyet'e BİK Müdahalesi

21 Aralık 2019 tarihli habere göre BİK, Cumhuriyet gazetesine toplam 19 günlük ilan kesme cezası verdi. Cumhuriyet'in haberine göre tebliğ edilen kararda, "Köşe yazısında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Barış Pınarı Operasyonuna karşı çıkmıştır. Köşe yazısında yer alan 'sözüm ona bir savaş pardon operasyon' ifadeleri de bu operasyona karşı çıktığının hatta küçümsendiğinin kanıtı olmuştur... Ayrıca köşe yazısının başlığında 'bok' kelimesi yerine 'b...' olmadan yazıda yer alması Basın Ahlak Esasları 129 sayılı genel kurul kararının 1. maddesini ihlal ettiği görülmüştür" ifadelerine yer verildi. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Başkanlığı şikâyeti ile verilen 2 günlük cezaya gerekçe olarak ise 6 Eylül 2019 tarihinde internet sitesinde yayımlanan "TV5'te EtyenMahçupyan'ın Pelikan çıkışına RTÜK cezası" başlıklı haber gösterildi. Kararda, "Cumhuriyet gazetesi söz konusunu haberde basının haber verme ve ifade özgürlüğünün sınırlarını aşarak Basın Ahlak Esasları Hakkında 129 sayılı genel kurul kararının 'Haberlerde ve olayların yorumunda gerçeklerden saptırma, çarpıtma veya kısaltma yoluyla amaçlı olarak ayrılınamaz' şeklinde 1. maddesi ile aynı maddenin 'Haber başlıklarında haberin içeriği saptırılamaz ve çelişki yaratılamaz' şeklindeki bendini ihlal ettiği kanaatine varılmıştır" denildi.

XIII. BASIN KARTI VE AKREDİTASYON SORUNU

Türkiye’de basın kartı uygulaması yıllardır bitmeyen bir tartışma. Ancak son yıllarda yönetmeliklerde yapılan değişiklikler nedeniyle daha fazla tartışma konusu haline geldi. Tek adam sistemine geçildikten sonra Basın Enformasyon Müdürlüğü Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı adını aldı. Yönetmelikler değiştirildi. Basın Kartı Komisyonu yeni yapılanmanın ardından 13 ay boyunca toplantı yapmadı ve başvuruları incelemeyi. Konuya dair Cumhurbaşkanlığı ve Komisyon tarafından hiçbir açıklama yapılmadı. Bu süreçte pek çok basın mensubu bekleme süresinin sona ermesiyle kart başvurusunun zımnen reddedildiğini düşündü. Nihayet komisyon ilk toplantısını 13 ay sonra 24 Temmuz 2019 tarihinde kamuoyuna açıklama yapmadan gerçekleştirdi. Yeni komisyonun 9 üyesinden ikisi Cumhurbaşkanlığından seçildi. Bu üyelere İletişim Başkan Yardımcısı Zahid Sobacı gazetecileri fişleyen raporu ile bilinen SETA Vakfı’nın araştırmacı kadrosunda bulunuyordu. Komisyonun 3 üyesi ATV, Star ve Daily Sabah gazetelerinden. İki üyesi ise Anadolu Ajansı ve TRT’den. Komisyonda Türkiye Gazeteciler Sendikası ve gazeteci cemiyetlerinden temsilciler ise yer almadı. Bu durum TGS ve pek çok meslek örgütü tarafından kimin gazeteci olup olmayacağına iktidarın hâkimiyetindeki bir komisyonun karar vermesi nedeniyle pek çok defa eleştirdi. Sarı basın kartının rengi değiştirildi. 24.01.2020 tarihinde pazar günü e-devlet üzerinden yapılan sorgulamada kartının yenilenmesini bekleyen 860 gazetecinin basın kartlarının iptal edildiği görüldü. Sürekli basın kartı sahiplerinin de aralarında bulunduğu gazetecilere yönelik bu keyfi uygulama büyük tepki çekti. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, e-devlet sisteminde sarı basın kartları sahipleriyle ilgili bilgi ekranında “iptal edilmiştir” yazısını gösteren ekran görüntülerine rağmen, “iddia kesinlikle gerçek dışıdır” savunması yaptı ve ilgili açıklamaları “art niyetli girişim” olarak nitelendirdi. Tepkiler üzerine 26.01.2020 tarihinde sistem “kullanımda” olarak düzeltildi. Hâlâ bu gazetecilerin büyük çoğunluğunun kartı yenilenmedi. Kartı yenilenmeyenler arasında TGS Genel Başkanı gibi meslek örgütü temsilcileri de var.

XIV. MEVZUATTAKİ DEĞİŞİKLİKLER

A. 5953 SAYILI BASIN İŞ KANUNU'NDAKİ (212) DEĞİŞİKLİKLER

1. 5953 sayılı Basın İş Kanunu'nun 14. Maddesinin 2. Fıkrası Anayasa Mahkemesi Kararıyla İptal Edilmiştir

5953 sayılı Basın İş Kanunu'nun "ücrete" ilişkin 14. maddesinin 2. fıkrasındaki "Gazetecilere ücretlerini vaktinde ödemeyen işverenler, bu ücretleri, geçecek her gün için yüzde beş fazlasıyla ödemeye mecburdurlar" hükmü, Anayasa Mahkemesi'nin 14.2.2020 tarih ve 31039 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 25.12.2019 T., 2019/108 E. ve 2019/101 K. sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

"Gazetecilere ücretlerini vaktinde ödemeyen işverenler, bu ücretleri, geçecek her gün için yüzde beş fazlasıyla ödemeye mecburdurlar" kuralı, 5953 sayılı Kanun'un 14. Maddesinin 1. fıkrasında belirtilen "gazetecilerin ücretinin her ay peşin ödeneceği" yönündeki kurala uygun hareket etmeyen işverenlere karşı gazetecilere ücretlerini vaktinde almaları garantisi veren bir düzenlemedir.

Anayasa Mahkemesi, belirtilen yasal düzenlemenin Anayasa'nın 2. maddesindeki "hukuk devleti olma," 10. maddesindeki "eşitlik ilkesi," 13. maddesindeki "temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılmasında ölçülülük ilkesi" ve 48. maddesindeki "teşebbüs ve çalışma özgürlüğü" ilkelerini ihlal ettiği gerekçesiyle düzenlemenin iptali yönünde karar vermiştir.

İptali istenen kural, Anayasa Mahkemesince medya işverenlerinin teşebbüs hürriyetleri yönünden ele alınmıştır. Ücret alacaklarının zamanında ödenmemesi durumunda uygulanacak yaptırımın işverenlere aşırı ve katlanılmaz bir külfet yüklediği, çok yüksek meblağlara ulaşabilen yüzde beş fazla ödeme kuralının gazeteciler yönünden sebepsiz zenginleşmeye yol açacağı değerlendirilmiştir. İşverenin teşebbüs hürriyetine getirilen bu sınırlamanın orantısız olduğu ve Anayasa'daki "teşebbüs ve çalışma özgürlüğü" ile "ölçülülük ilkesini" ihlal ettiği kanaatine varılmıştır. İşverenin çok yüksek meblağları ödemek zorunda kalmasının ayrıca hukuk devletinin gereklerinden olan adalet ve hakkaniyet ilkeleriyle de bağdaşmadığı belirtilmiş ve kuralın "hukuk devleti olma" ilkesini de ihlal ettiğine karar verilmiştir.

2. 5953 sayılı Basın İş Kanunu'nun Ek 1. Maddesinin 8. Fıkrasının 2. Cümlesi Anayasa Mahkemesi kararıyla İptal Edilmiştir

5953 sayılı Basın İş Kanunu'nun "Çalışma Müddeti ve Fazla Mesai" konulu Ek 1. maddesinin 8. fıkrasının 2. cümlesinde yer alan "Fazla çalışma ücretlerinin gününde verilmemesi halinde, her geçen gün için % 5 fazlasıyla ödenir." kuralı, Anayasa Mahkemesi'nin 19.11.2019 tarih ve 30953 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 19.09.2019 T., 2019/48 E. ve 2019/74 K. sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

"Fazla çalışma ücretlerinin gününde verilmemesi halinde, her geçen gün için % 5 fazlasıyla ödenir" düzenlemesi, aynı fıkranın birinci cümlesinde geçen kurala göre gazetecilere "yaptıkları fazla çalışmalara ait ücretlerini devam eden ayın ücretiyle beraber alma" garantisini veren bir düzenlemedir.

Anayasa Mahkemesince, fazla çalışma ücretlerinin gününde ödenmemesi halinde işverene günlük yüzde beş fazlasıyla ödeme yapma zorunluluğu getiren kural; aynen "ücretlerin gününde ödenmemesi halinde yüzde beş fazlasıyla ödeme yapılması" kuralının iptali yönünde verilen kararda olduğu gibi Anayasa'nın 2., 10., 13. ve 48. maddelerindeki "hukuk devleti olma", "eşitlik ilkesi", "temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırmasında ölçülülük ilkesi" ve "teşebbüs ve çalışma özgürlüğü" ilkelerini ihlal ettiği gerekçesiyle iptal edilmiştir. Her iki iptal kararının gerekçeleri de birebir aynı içeriktedir.

3. 5953 sayılı Basın İş Kanunu'ndaki İptal Edilen Hükümlere İlişkin Değerlendirme

Gazetecilerin ücretleri Basın İş Kanunu'nun 14. maddesine göre "her ay peşin olarak", fazla çalışmalarına ilişkin ücretleri de Kanun'un Ek 1. maddesinin 8. Fıkrasına göre "devam eden ayın ücretiyle birlikte" ödenmek zorundadır.

Ücretlerin peşin olarak yani henüz çalışma yapılmadan önce ödenmesi kuralı, kamusal bir görev icra eden gazetecilerin ücret kaygısından uzak şekilde görevlerini yerine getirebilmelerini sağlayan, "gazetecinin ücretini" ve "basın özgürlüğünü" koruyan bir düzenlemedir. Benzer şekilde, fazla çalışma ücretinin devam eden ayın ücretiyle birlikte ödenmesi kuralı da aynı amaca hizmet etmektedir.

Anayasa Mahkemesi, kuralı iptal ederken temel gerekçe olarak, "yüzde beş fazlasıyla ödeme"nin işveren üzerinde "ağır bir maddi yük oluşturduğu" görüşüne dayanmıştır. Söz konusu kuralın amacı zaten, "işverenin ağır maddi yükümlülükten kaçınarak ödeme takvimine riayet etmesini" sağlamaktır. Bu iptal kararıyla birlikte gazetecinin ücretini ödemeyen işverenler üzerinde hiçbir baskı unsuru kalmamıştır. Gazetecilere ücretlerinin peşin ödenmesinin nedeni ücret üzerinden basın özgürlüğü

ihlali kapsamına girecek patron uygulamalarına son vermek ve halkın haber alma hakkını korumaktır.

Kaldı ki, mahkemelerce uygulamada, günlük yüzde beş fazlasıyla hesaplanan tutarüzerinden “hakkaniyet indirimi” adı altında %90’a varan oranda indirimler yapıldığı da bilinmektedir. Ücretin zamanında ödenmemesi halinde günlük yüzde beş fazlasıyla ödeneceği kuralı, geçmiş dönemde de Anayasa Mahkemesince incelenmiştir. 12.06.2008 tarihli, 2005/28 E.2008/122 K. sayılı kararda, kuralın kamuoyunu doğru bilgilendirme görevi olan gazetecileri işverene karşı koruma amacını taşıdığı ve gazetecilerin basın özgürlüğünün sağlanması noktasında önemli bir işlev gördüğü açıklanarak Anayasa’ya aykırılık istemi oybirliğiyle reddedilmiştir. Mahkemenin farklı tarihlerde verdiği iki kararın birbirinin tamamen aksi yönde olduğu ve verilen kararların tutarsızlığı açıktır.

Özetle; amacı, gazetecilerin ücret alacaklarının gününde ödenmesini sağlamak olan “zamanında ödenmeyen alacakların yüzde beş fazlasıyla ödeneceği” kuralı, basın özgürlüğü açısından büyük önem taşımaktadır. Gazetecilerin kamusal bir görev yapması ve İş Kanunu’na tâbi çalışanlardan farklı çalışma koşullarına sahip olması nedeniyle gazetecilere özel yasal düzenlemelerin yapılması kamusal açıdan gereklidir. Kamuoyunu doğru bilgilendirme gibi önemli görevleri bulunan gazetecilerin demokratik toplumda yüklandıkları görev ve sorumluluklarını en iyi şekilde yerine getirebilmeleri için öncelikle ücret alacaklarının güvence altında olması gerekir. Gazetecinin ücret güvencesinin korunması; basın özgürlüğünün ve kamunun haber alma hakkının korunmasıdır.

C. 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR KANUNDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

5953 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun “Fiili Hizmet Süresi Zammı” başlıklı 40. maddesinin 2. fıkrasının (16) numaralı bendinde yer alan “Basın ve gazetecilik mesleğinde Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle fiilen çalışanlar için 90 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanacağı” yönündeki düzenleme, Anayasa Mahkemesi’nin 14.2.2020 tarih ve 31039 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, 25.12.2019 T., 2019/62 E. ve 2019/98 K. sayılı kararı ile kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmek üzere iptal edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesinde özetle, “Kuralla fiilî hizmet zammından yararlanacak basın kartı sahibi olanların tespiti Basın Kartı Yönetmeliği’ne bırakılmıştır. Böylece basın kartı sahibi olmak için gerekli şartlar ve dolayısıyla fiilî hizmet zammının uygulanacağı basın ve gazetecilik mesleğinde çalışanların belirlenmesinde temel esaslar ve ilkeler kanunla düzenlenmeyerek bu konudaki düzenleme yetkisi yönetmelik aracılığıyla bütünüyle yürütme organına verilmiştir. Basın ve gazetecilik mesleğinde fiilen çalışanların fiilî hizmet zammından

yararlanmaları için kuralda olduğu gibi Basın Kartı Yönetmeliği'ne göre basın kartı sahibi olmaları şartının öngörülmesi yeterli değildir. Kanunilik ölçütünün gerçekleşmesi için sosyal güvenlik hakkının sınırlandırılmasına yol açan söz konusu düzenleme nedeniyle basın kartının niteliği ile ne şekilde verileceği konusunda ve bu kartın verileceği kişilerde aranacak şartları içeren temel ilkelerin anılan hakka keyfi bir şekilde müdahale edilmesini önleyecek şekilde kanunla açık bir şekilde ortaya konulması gerekir”denilerek gazetecilerin yıpranma hakkını düzenleyen kanun hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

5953 sayılı Kanun (Basın İş Kanunu) kapsamında yapılan tanıma göre, “Bu Kanun kapsamına giren fikir ve sanat işlerinde ücret karşılığı çalışanlar” gazetecidir, diğer bir ifadeyle “basın ve gazetecilik mesleğinde çalışan kişidir.”

5510 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu m.40/2-16'deki düzenlemede, basın ve gazetecilik mesleğinde çalışanların fiziksel, ruhsal ve fizyolojik bakımlardan insan sağlığını olumsuz yönde etkileyen ağır ve yıpratıcı koşullar altında çalıştıkları ve bu nedenle fiilî hizmet zammı hakkından yararlandırılmaları kabul edilmiştir. Ancak fiilî hizmet zammından yararlanabilmek için sadece basın ve gazetecilik mesleğini icra etmek yeterli görülmemiş, aynı zamanda “basın kartı sahibi olma koşulu” da getirilmiştir.

Basın kartı sahibi olma şartı, gazetecilerin fiili hizmet zammından yararlanma hakkını, dolayısıyla Anayasa'nın 60. Maddesinde düzenlenen ‘Sosyal Güvenlik Hakkı’nı sınırlayan bir düzenlemedir.

Temel hak ve hürriyetlerden olan sosyal güvenlik hakkından faydalanmak için basın ve gazetecilik mesleğinde çalışanlar arasında “basın kartı sahibi olanlar” ve “basın kartı sahibi olmayanlar” şeklinde bir ayırım yapılması “herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir” ilkesine ve hatta Anayasa'nın 10. Maddesindeki “kanun önünde eşitlik” ilkesine aykırıdır.

Anayasa Mahkemesi de 2019/62 E. ve 2019/98 K. sayılı kararında, “basın kartı sahibi olma koşulunun” sosyal güvenlik hakkını ihlal ettiği hususunu tespit etmiştir fakat “ihlalin nedeni” sadece “basın kartı sahibi olma şartlarının kanunla değil yönetmelikle belirlenmiş olması” olarak gösterilmiştir. “Basın kartı sahibi olma şartının” aslında sosyal güvenlik hakkının özüne dokunan bir sınırlama olduğu ise değerlendirilmemiştir.

Basın ve gazetecilik mesleğinde çalışanların fiziksel, ruhsal ve fizyolojik bakımlardan insan sağlığını olumsuz yönde etkileyen ağır ve yıpratıcı koşullar altında çalıştıkları ve bu nedenle fiilî hizmet zammı hakkından yararlandırılmaları gerektiği hususunda herhangi bir tartışma yahut tereddüt bulunmamaktadır. Anayasa Mahkemesi kararı da bu yöndedir. Dolayısıyla, Anayasa'ya aykırılık hususunun odak noktası düzenlemede yer verilen “Basın Kartı Yönetmeliği'ne göre basın kartı sahibi olmak” ifadesidir. Fakat Anayasa Mahkemesi kararıyla yalnızca bu ifade değil, 16. maddenin tamamı yani “Basın ve gazetecilik mesleğinde Basın Kartı Yönetmeliği'ne göre basın kartı sahibi olmak suretiyle fiilen çalışan sigortalılara çalışma sürelerinin her 360 günü için 90 gün

sayısının fiilî hizmet süresi zammı olarak ekleneceği” yönündeki kural bir bütün olarak iptal edilmiştir. Yani kararın yürürlüğe girmesiyle birlikte, gazetecilerin fiili hizmet zammı hakkı tamamen kaldırılmış olacaktır.

İptal kararının yürürlüğe gireceği tarih olan 14.11.2020 tarihine kadar geçecek süre içinde, kanun koyucu tarafından gazetecilerin fiili hizmet zammı konusunda yeni bir kanuni düzenlemenin acilen yapılması ve bu düzenlemenin basın kartı sahibi olma şartını içermemesi gerekmektedir. Aksi halde 14.11.2020 tarihinden itibaren hiçbir basın çalışanı fiili hizmet zammından yararlanamayacaktır.

Özetle; Anayasa Mahkemesi’nin gazetecilerin fiili hizmet zammı haklarıyla ilgili kanun maddesini iptal eden 2019/62 E. ve 2019/98 K. sayılı kararının, gazetecilerin çalışma hakları ve basın özgürlüğü yönünden olumlu mu yoksa olumsuz mu etki yaratacağı hususu zaman içinde belirli hale gelecektir.

D. I. YARGI PAKETİ İLE CEZA MEVZUATINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

4 Haziran 2019 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, tarafından Yargı Reformu Strateji Belgesi kamuoyuna sunulmuştur. Bu doğrultuda 1. Yargı Paketi hazırlanmış, yapılan görüşmelerin ardından 7188 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 17 Ekim 2019 tarihinde kabul edilmiştir. Kanun, 24 Ekim 2019 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Söz konusu Kanun ile Terörle Mücadele Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu gibi pek çok farklı kanunda değişiklik yapılmıştır. Bu bölümde basın özgürlüğü davalarını ve soruşturmalarını yakından ilgilendirilen önemli düzenlemeleri maddeler hâlinde bilginize sunulacaktır.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu’nun “Propaganda” başlıklı 7. maddesi 2. fıkrasına “Haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz” düzenlemesi eklenmiştir. Bu düzenlemenin ifade ve basın hürriyeti lehine olduğu kuşkusuzdur. Ancak ne yazık ki malumun ilanından daha fazlası değildir. Anayasa, Anayasa Mahkemesi içtihatları, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları incelendiğinde haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamalarının suç olmadığı, ifade ve basın özgürlüğü kapsamında değerlendirildiği ortadadır. Bu noktada bir tekrardan ibaret olan bu düzenlemenin madde gerekçesindeki açıklamalar doğrultusunda özellikle mahkemeler, savcılıklar ve diğer uygulayıcılar açısından bir hatırlatıcı, yol gösterici olarak eklendiği düşünülmektedir. Öte yandan gazeteci yargılamalarında sıklıkla gördüğümüz propaganda suçuna eklenen bu düzenlemenin de yargılamalarda gözle görülür bir etkisine ne yazık ki tarafımızca gözlemlenememiştir.

Soruşturma evresindeki tutukluluk süreleri ile ilgili 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu “Tutuklulukta Geçen Süreler” başlıklı 102. maddesi 4. Fıkrasına “(4)

Soruşturma evresinde tutukluluk süresi, ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işler bakımından altı ayı, ağır ceza mahkemesinin görevine giren işler bakımından ise bir yılı geçemez. Ancak, Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve toplu işlenen suçlar bakımından bu süre en çok bir yıl altı ay olup, gerekçesi gösterilerek altı ay daha uzatılabilir” düzenlemesi eklenmiştir. Eski düzenlemede soruşturma aşamasında tutukluluğun ne kadar süreceğine ilişkin net bir hüküm bulunmamaktaydı. Bu düzenleme ile henüz hakkında iddianame hazırlanmamış şüphelinin azami tutukluluk süreleri belirlenmiştir. Asliye ceza mahkemesi tarafından görülen işler bakımından altı ay, ağır ceza mahkemesi görevine giren işler bakımından bir yıllık azami süre belirlenmiştir. Ancak Anayasal Düzene Karşı Suçlar, Milli Savunmaya Karşı Suçlar, Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlar bakımından bu sürenin iki yıla kadar uzaması mümkündür. Belirtmek gerekir ki bu düzenleme kovuşturma yani yargılama devam ederken geçen tutukluluk süresine yönelik değildir. Bu noktada tartışmalar henüz çok yeniyse de İstanbul Üniversitesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Anabilim Dalından Prof. Dr. Adem Sözüer, hükmen tutuklama ile uzatılan tutuklama sürelerinin daha da uzayacağını düşünmektedir. Öte yandan henüz iddianamenin dahi olmadığı soruşturma döneminde suç isnadı iddia makamı tarafından tam olarak ortaya konulmamış iken yapılan bu değerlendirmenin de belirsizlik taşıdığını düşünmekteyiz.

I. Yargı Paketi kapsamında pek çok gazetecilik davasını etkileyen bir temyiz düzenlemesi yapılmıştır. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu “Temyiz” başlıklı 286. maddesine temyize tabi suçlar bakımından 3. fıkra eklenmiştir. Böylece Türk Ceza Kanunda düzenlenen Halk arasında korku ve panik yaratmak amacıyla tehdit (madde 213), Suçu ve suçluyu övme (madde 215), Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama (madde 216), Cumhurbaşkanı'na hakaret (madde 299), Devletin egemenlik alametlerini aşağılama (madde 300), Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama (madde 301), Silahlı örgüt (madde 314) suçları ile Terörle Mücadele Kanununun 6'ncı maddesinin ikinci ve dördüncü fıkrası ile 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlar ile Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 28'inci maddesinin birinci fıkrası, 31'inci maddesi ve 32'nci maddesinde yer alan suçlar bakımından temyiz yolu açılmıştır. Bu düzenleme ile gazetecilik yargılamalarında sıklıkla gördüğümüz suçlar bakımından Yargıtay'a temyiz yolunu açmıştır. Düzenlemenin yürürlüğe girmesi ile cezası infaz edilen altı gazeteci tahliye edilmiştir.

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanununun 8. Maddesi 17. Fıkrasına yapılan ekleme ile erişim engelleme kararlarının ihlalin gerçekleştiği kısımlar ile ilgili olarak verileceği, ancak teknik olarak bu mümkün değilse veya ihlal bu şekilde önlenemiyor ise internet sitesinin tümüyle engelleneceği düzenlenmiştir. Uygulamada sitede yer alan tek bir içeriğe yönelik verilen erişim engelleme kararlarının tüm sitenin erişimin engellenmesi sonucuyla sıklıkla karşılaşılmaktaydı. Bu düzenleme ise

öncelikle ihlalin olduğu içeriğin kaldırılmasını eğer bu teknik olarak mümkün değilse veya yeterli değilse ancak bütün sitenin bu aşamadan sonra erişime engellenebileceğini ortaya koymuştur.

E. RADYO, TELEVİZYON VE İSTEĞE BAĞLI YAYINLARIN İNTERNET ORTAMINDAN SUNUMU HAKKINDA YÖNETMELİK

Radyo ve Televizyon Üst Kurumu'na (RTÜK) internet üzerinden yapılan yayınları denetleme yetkisini veren "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik" 1 Ağustos 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Bu yönetmelik ile RTÜK'ün internet üzerinden yapılan yayınları denetleme yetkisinin içeriği belirlenmiş oldu. Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile YouTube ve benzeri sosyal mecralarda yapılan yayınlar ve Netflix, PuhuTV, BluTV gibi platformlar RTÜK tarafından denetlenebilir hale geldi. Bu durum kamuoyunda tepki ile karşılandı. Yönetmeliğin çok sayıda belirsizlik taşıdığına yönelik eleştiriler yapıldı. Medya ve Hukuk Araştırmaları Derneği yönetmeliğin iptali için Danıştay'da dava açtığını duyurdu.

F. 2259 SAYILI POLİS VAZİFE VE SALÂHİYETLERİ KANUNU EK MADDE 6 SON FIKRASI ANAYASA MAHKEMESİ KARARIYLA İPTAL EDİLMİŞTİR

Anayasa Mahkemesi 21.02.2020 tarihli oturumunda polisin sanal ortamda işlenen suçlarda internet abonelerine ait kimlik bilgilerine ulaşma ve sanal ortamda araştırma yapma yetkisini veren PYSK Ek 6. madde/son fıkrası düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna karar verilmiştir. Sosyal medya paylaşımları nedeniyle pek çok soruşturmaya maruz kalan gazeteciler açısından son derece önemli bir iptal karardır. Kararın yayımlanması ile usul kurallarının derhal uygulanırılığı ilkesi uyarınca, açık kaynak araştırmaları hukuka aykırı delil niteliğinde olacaktır. Karar henüz Resmi Gazete'de yayımlanmamıştır.

XV. SONUÇ

Rapor kapsamında erişilen bilgiler ışığında, ülkemizdeki basın özgürlüğü önündeki sorunların büyüklüğünü sizlere aktarmaya çalıştık. Toparlayacak olursak, sektördeki sendikalaşma oranının görece düşük seyri, işsizlik sorunun çalışan gazeteciler üzerindeki baskısı, mevzuatta çalışanlar aleyhine yapılan değişiklikler ve gazetecilerin maruz kaldığı hukuki yaptırımlar göz önüne alındığında Türkiye basını, her açıdan baskı altındadır.

Gazeteciler geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi son bir sene içinde de hukuksuz şekilde gözaltına alınmış, tutuklanmış veya adli kontrol tedbirlerine maruz kalmıştır. Hatta hukuksuzluk o derece aleni hale gelmiştir ki gazeteciler tahliye edilip, serbest bırakılıp bir itiraz üzerine aynı mahkemece tekrar tutuklanmıştır. Tutuklanan gazeteciler cezaevinde insan onuruna yakışmayan koşullarda yaşamak zorunda bırakılmıştır. Gazetecilik faaliyetleri terörist damgası yemiştir. Paylaşımları ve haberleri örgüt propagandası olarak iddianamelerde delil olarak sunulmuştur. Yaptıkları haberler idari cezalara ve erişim engellerine maruz kalmıştır. Basın kuruluşları ise para ve ilan kesme cezaları ile ekonomik olarak çökertilerek kapanmanın eşiğine gelmiştir. Gazeteciler sokak ortasında silahlı saldırıya uğramış, evleri taşlanmıştır. Bunlara rağmen soruşturmalar kadük, failleri ise cezasız kalmıştır. Yüksek mahkemelerden yıllar sonra gazetecilik lehine bazı kararlar çıktıysa da geç gelen adaletin yerini bulduğu düşünülmemektedir.

Gazetecilere yönelik düşmanca tutumun bizce çok daha aleni hale geldiği 2019-2020 döneminde “*Yargı Reformu*” diye sunulan değişikliklerin ise “*malumun ilanı*” olmaktan fazlası olmadığı son altı ayda gazetecilere yönelik herhangi bir tutum değişikliği olmamasıyla netlik kazanmıştır.

TGS olarak tüm bu olumsuzlukların panzehirinin, dayanışma ve örgütlenme olduğunu biliyor ve tüm meslektaşlarımızı, daha özgür ve bağımsız bir basın mücadelesinde yan yana olmaya davet ediyoruz.

